

SPIS TREŚCI

TORELL

1.	WSTĘP.....	4
1.1.	UWAGI DOTYCZĄCE AKTÓW PRAWNYCH.....	4
1.2.	UWAGI DOTYCZĄCE INSTALACJI KASY.....	5
1.3.	POJĘCIA PODSTAWOWE.....	6
1.4.	ŁADOWANIE AKUMULATORA.....	6
1.5.	BUDZENIE KASY ZE STANU UŚPIENIA.....	6
2.	BUDOWA KASY.....	6
2.1.	WYGLĄD ZEWNĘTRZNY.....	6
2.2.	URZĄDZENIA WSPÓLPRACUJĄCE.....	7
2.3.	PRZYŁĄCZA KASY.....	7
2.4.	KLAWIATURA.....	7
2.5.	NAZWY KŁAWISZY I ICH FUNKCJE.....	8
2.6.	WYŚWIETLACZE.....	8
2.6.1.	Opis znaczników.....	9
2.6.2.	Wygląd liter i cyfr.....	9
2.7.	TRYBY PRACY KASY.....	10
2.8.	INSTALACJA ROLEK PAPIERU.....	12
2.9.	UWAGI DOTYCZĄCE PAPIERU.....	13
2.10.	PROGRAM KOMPUTEROWY.....	13
3.	PROGRAMOWANIE.....	14
3.1.	ZALECANA KOLEJNOŚĆ PROGRAMOWANIA KASY.....	14
3.2.	PROGRAMOWANIE TEKSTU.....	14
3.3.	PROGRAMOWANIE ZNACZNIKÓW.....	14
3.3.1.	Uwagi wstępne.....	14
3.3.2.	Korygowanie błędów w programowaniu.....	15
3.3.3.	Ogólny schemat procedury programowania.....	15
3.3.4.	Znjacznik 1 - nieużywany.....	15
3.3.5.	Znacznik 2 - ustawienia liczbowe.....	15
3.3.6.	Znacznik 3 - numer kasy.....	15
3.3.7.	Znacznik 4 - przymusy.....	16
3.3.8.	Znacznik 5 - ustawienia portów szeregowych.....	16
3.3.9.	Znacznik 6 - ustawienia drukarki i tryb spoczynkowy.....	17
3.3.10.	Znacznik 7 - programowanie narzutu procentowego.....	17
3.3.11.	Znacznik 8 - programowanie rabatu procentowego.....	18
3.3.12.	Znacznik 9 - ustawienia czasu +/- 1 godz.....	18
3.3.13.	Znacznik 10 - podgląd aktualnej daty (nie programuje się).....	18
3.3.14.	Zakończenie programowania znaczników.....	18
3.3.	PROGRAMOWANIE STAWEK PODATKU.....	19
3.4.	PROGRAMOWANIE NAGŁÓWKA.....	19
3.5.	PROGRAMOWANIE NAGŁÓWKA.....	19
3.6.	PROGRAMOWANIE KASJERÓW.....	20
3.7.	PROGRAMOWANIE TOWARÓW/ PODGRUP.....	21
3.7.1.	Procedura programowania towarów/ podgrup.....	22
3.7.2.	Programowanie ceny jednostkowej towarów.....	23
3.7.3.	Programowanie stawki podatku VAT.....	23
3.7.4.	Programowanie nazwy towarów.....	23
3.7.5.	Definiowanie towarów - Definicja 1.....	24
3.7.6.	Definiowanie towarów - Definicja 2.....	24
3.7.7.	Programowanie kodów ważonych.....	26
3.7.8.	Szybka zmiana cen towarów.....	26
3.7.9.	Programowanie stanów magazynowychT.....	23
3.7.10.	Korekcja błędów programowania towarów.....	27

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

3.7.11.	Drukowanie ustawień towarów.....	27
3.8.	PROGRAMOWANIE OPAKOWAŃ ZWROTNYCH.....	28
3.9.	PROGRAMOWANIE SYSTEMU WALUTOWEGO.....	28
3.9.1.	Opis systemu walutowego.....	28
3.9.2.	Opis systemu walutowego.....	29
3.9.3.	Zmiana waluty głównej przez użytkownika lub automatycznie.....	30
3.9.4.	Włączenie lub wyłączenie trybu dwuwalutowego.....	32
3.10.	WYDRUK ZAPROGRAMOWANYCH PARAMETRÓW.....	32
3.10.1.	Przykłady wydruków oprogramowania.....	32
4.	KOMUNIKATY I PROCEDURY.....	37
4.1.	WYKAZ KOMUNIKATÓW I BŁĘDÓW OPERACYJNYCH.....	37
4.1.1.	Komunikaty podczas normalnej pracy.....	37
4.1.2.	Błędy sygnalizowane przez kasę.....	38
4.1.3.	Komunikaty wyświetlane podczas drukowania.....	40
4.1.4.	Komunikaty informujące o stanie baterii.....	40
4.1.5.	Komunikaty podczas programowania.....	37
4.2.	POSTĘPOWANIE W WYPADKU AWARII ZASILANIA.....	42
4.2.1.	Wpływ zakłóceń elektromagnetycznych.....	42
4.2.2.	Praca ze słabym akumulatorem.....	42
4.3.	PROCEDURA SPRAWDZANIA POPRAWNOŚCI DATY.....	43
5.	REJESTRACJA SPRZEDAŻY.....	44
5.1.	PRZED ROZPOCZĘCIEM DNIA.....	44
5.2.	OPERACJE KONIECZNE DO ROZPOCZĘCIA SPRZEDAŻY.....	44
5.2.1.	Ostrzeżenia o błędzie.....	44
5.2.2.	Logowanie się kasjera (hasło).....	44
5.2.3.	Wylogowanie się kasjera (hasło).....	45
5.2.4.	Poprawki, storna, anulacje.....	45
5.2.5.	Zakończenie transakcji.....	46
5.3.	PROSTE PRZYKŁADY PROCEDUR REJESTRACJI.....	46
5.4.	PRZYKŁAD WYDRUKU PARAGONÓW FISKALNEGO I NIEFISKALNEGO.....	47
5.5.	SPRZEDAŻ TOWARÓW.....	48
5.5.1.	Sprzedaż pojedynczych pozycji.....	48
5.5.2.	Powtarzanie sprzedaży.....	48
5.5.3.	Sprzedaż wielokrotna (mnożenie).....	49
5.5.4.	Sprzedaż niepełnych opakowań.....	50
5.5.5.	Sprzedaż artykułów na powierzchnię.....	51
5.5.6.	Sprzedaż natychmiastowa.....	52
5.5.7.	Wprowadzanie ceny z klawiatury w miejsce ceny zaprogramowanej.....	52
5.5.8.	Operacje na butelkach.....	53
5.5.9.	Sprzedaż z użyciem wagi.....	54
5.6.	OPERACJE PROCENTOWE.....	55
5.6.1.	Rabary.....	55
5.6.2.	Narzuły.....	56
5.7.	KOREKTY BŁĘDÓW.....	56
5.7.1.	Kasowanie błędnie wprowadzonej ceny.....	56
5.7.2.	Unieważnienia (STORNO) - bezpośrednio, pośrednio, anulacja.....	57
5.8.	WYŚWIETLANIE I DRUKOWANIE SUMY RACHUNKU.....	59
5.9.	FINALIZOWANIE TRANSAKCJI SPRZEDAŻY.....	60
5.9.1.	Płatność gotówką.....	60
5.9.2.	Płatność kredytem.....	60
5.9.3.	Płatność czekiem.....	60
5.9.4.	Płatność mieszana (gotówka, kredyt, czek).....	61

SPIS TREŚCI

TORELL

5.9.5.	Płatność w walucie obcej i przeliczenie informacyjne.....	61
5.9.6.	Kończenie rachunku bez podania kwoty od klienta.....	63
5.9.7.	Drukowanie kodu niedodawanego.....	63
5.10.	OTWARCIE SZUFLADY BEZ SPRZEDAŻY.....	64
5.11.	OPERACJE GOTÓWKOWE.....	64
5.11.1.	Wpłata w walucie głównej.....	64
5.11.2.	Wpłata w walucie obcej.....	64
5.11.3.	Wypłata w walucie głównej.....	65
5.11.4.	Wypłata w walucie obcej.....	65
6.	DRUKOWANIE RAPORTÓW.....	66
6.1.	WSTĘP.....	66
6.2.	WYKONYWANIE RAPORTÓW Z PAMIĘCI FISKALNEJ.....	66
6.3.	RODZAJE RAPORTÓW ICH OPIS I WYWOŁYWANIE.....	67
6.4.	PRZYKŁADY WYDRUKÓW RAPORTÓW KASOWYCH.....	69
6.4.1.	Raport fiskalny dobowy przed zmianą waluty.....	69
6.4.2.	Raport fiskalny dobowy po zmianie waluty.....	70
6.4.3.	Raport okresowy z pamięci fiskalnej.....	71
6.4.4.	Raport miesięczny z pamięci fiskalnej.....	72
6.4.5.	Raport rozliczeniowy z pamięci fiskalnej.....	73
6.4.6.	Raport miesięczny po zamknięciu z pamięci fiskalnej.....	74
6.4.7.	Raport okresowy po zamknięciu z pamięci fiskalnej.....	75
6.4.8.	Raport dzienny.....	76
6.4.9.	Raport kasjerów.....	77
6.4.10.	Raport opakowań zwrotnych.....	77
6.4.110.	Raport stanów magazynowych.....	78
6.4.12.	Raport towarów.....	78
	DODATKI.....	79
	DECYZJA MINISTRA FINANSÓW.....	79

DANE TECHNICZNE.....II STR. OKŁADKI

UWAGA: *Wszelkie dane zawarte w niniejszej instrukcji mają charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowią oferty handlowej w rozumieniu Kodeksu Cywilnego.*

*Firma **TORELL** zastrzega sobie prawo zmiany danych zawartych w instrukcji bez uprzedzenia.*

TORELL

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

1. WSTĘP

1.1. Uwagi dotyczące aktów prawnych

Kasa EURO-500T HANDY jest kasą rejestrującą, wyposażoną w moduł fiskalny i została dopuszczona do użytkowania na terenie Polski decyzją Ministra Finansów nr PT7/5/33/11/AHR/81

Na mocy aktualnych przepisów prawnych* podatnicy stosujący kasy rejestrujące są zobowiązani do:

- Dokonywania rejestracji każdej sprzedaży towarów i usług na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej przy pomocy kasy;
- Wydawania oryginału paragonu kupującemu;
- Bezwłocznego zgłaszania właściwej służbie serwisowej każdej dostrzeżonej nieprawidłowości w pracy kasy;
- Poddawania kontroli pracy kasy na każde żądanie właściwych organów;
- Przechowywania kopii dokumentów kasowych przez czas określony w przepisach o zobowiązaniach podatkowych, zgodnie z warunkami określonymi w przepisach o rachunkowości;
- Zlecenia serwisowi kasy obowiązkowego przeglądu technicznego co 24 miesiące.

Gdy kasa odmawia posłuszeństwa i nie wystawia paragonów sprzedaży należy posłużyć się kasą rezerwową, a w przypadku jej braku należy zaprzestać sprzedaży;

Podatnicy instalujący kasy po raz pierwszy mogą dokonać odliczenia 90% wartości kasy, jednak nie więcej niż 700 zł, potrącając ją z podatku należnego pod warunkiem złożenia w urzędzie skarbowym, przed terminem rozpoczęcia ewidencjonowania, pisemnego oświadczenia o liczbie kas i miejscu (adresie) ich używania do ewidencjonowania (dotyczy to także kas rezerwowych).

Podatnicy oraz służby serwisowe obowiązani są poinformować naczelnika właściwego urzędu skarbowego o zainstalowaniu (ufiskalnieniu) kasy w terminie nie później niż 7 dni od daty zainstalowania.

Naruszanie obowiązujących przepisów, a zwłaszcza: sprzedaż z pominięciem kasy, niewydawanie kupującemu paragonu z kasy podlega karze grzywny do 180 stawek dziennych. Ustalając stawkę dzienną, sąd bierze pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe; stawka dzienna nie może być niższa od 1/30 części najniższego miesięcznego wynagrodzenia w czasie orzekania w pierwszej instancji, ani też przekraczać jej czterystukrotności.

- * Ustawa z dnia 04-03-11 o podatku od towarów i usług (Dz. U. 54 z 04-04-05 poz. 535),
 Zmiana z dnia 07-09-19 (Dz. U. 192 z 07-10-19 poz. 1382)
 Zmiana z dnia 08-11-07 (Dz. U. 209 z 08-11-28 poz. 1320)
 Zmiana z dnia 09-12-02 (Dz. U. 215 z 09-12-18 poz. 1666)
 Zmiana z dnia 10-10-29 (Dz. U. 226 z 10-11-30 poz. 1476)
 Zmiana z dnia 10-11-26 (Dz. U. 238 z 10-12-17 poz. 1578)
 Zmiana z dnia 11-03-18 (Dz. U. 64 z 11-03-28 poz. 332)
 Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10-12-27 w sprawie odliczania i zwrotu kwot wydatkowanych na zakup kas rejestrujących (Dz. U. 257 z 10-12-30 poz. 1733),
 Zmiana z dnia 12-02-09 (Dz. U. z 12-02-14 poz. 163)
 Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10-07-26 w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz. U. 138 z 10-07-30 poz. 930),
 Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 08-11-28 w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące oraz warunków ich stosowania (Dz. U. 212 z 08-12-01 poz. 1338),
 Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10-12-23 zmieniające rozporządzenie w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące oraz warunków ich stosowania (Dz. U. 252 z 10-12-29 poz. 1694),
 Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11-06-24 zmieniające rozporządzenie w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące oraz warunków ich stosowania (Dz. U. 140 z 11-07-07 poz. 818),
 Ustawa z dnia 97-08-29 - Ordynacja podatkowa (Dz. U. 137 z 97-11-13 poz. 926),
 Ustawa z dnia 94-09-29 o rachunkowości (Dz. U. 121 z 1994 poz. 591),
 Ustawa Kodeks karny skarbowy z dnia 99-09-10 (Dz. U. 83 z 99-10-15 poz. 930),
 Ustawa z dnia 01-05-11 Prawo o miarach (Dz. U. 63 z 01-06-22 poz. 636 ze zm.),
 Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie wzorów deklaracji podatkowych dla podatku od towarów i usług z dnia 08-11-28 (Dz. U. 211 z 08-11-28 poz. 1333),
 Zmiana z 10-12-22 (Dz. U. 250 z 10-12-29 poz. 1681)
 Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 10-12-22 (Dz. U. 246 z 10-12-28 poz. 1649),
 Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, zaliczkowego zwrotu podatku, zasad wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług z dnia 08-11-28 (Dz. U. 212 z 08-12-01 poz. 1337),
 Zmiana z 10-12-27 (Dz. U. 255 z 10-12-30 poz. 1713)
 Rozporządzenie Ministra Finansów z 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz. U. nr 152 z 29 sierpnia 2003 r., poz. 1475 z późn. zm.)

WSTĘP

TORELL

1.2. Uwagi dotyczące instalacji kasy

Kasę **EURO-500T HANDY** należy podłączyć w miejscu, gdzie nie będzie ona narażona na: zbyt silne promieniowanie słoneczne, duże zmiany temperatury (poniżej 0°C, powyżej 40°C), wysoką wilgotność powietrza. Niespełnienie tych wymogów może doprowadzić do zniszczenia obudowy oraz układów elektronicznych.

- Po przetransportowaniu kasy z zimnego otoczenia do ciepłego i na odwrót, należy włączać ją po co najmniej 20 min. potrzebnych do aklimatyzacji kasy w nowym otoczeniu temperaturowym.
- Nie wolno dopuścić do rozlania jakichkolwiek płynów na kasę.
- Szczególną uwagę należy zwrócić na czystość klawiatury.
- Użytkownicy mający mokre dłonie, powinni używać kasę tylko z wodoszczelną nakładką (opcja). Dostanie się wody do środka może spowodować awarię układów elektronicznych.
- Kasę należy czyścić tylko przy pomocy miękkiej, suchej szmatki. Nigdy nie należy używać środków chemicznych, które mogą zniszczyć obudowę lub układy elektroniki.
- Gdy kasa nie pracuje prawidłowo, należy powiadomić autoryzowany punkt serwisowy. Nie wolno otwierać kasy oraz naprawiać jej samemu, gdyż może to spowodować utratę gwarancji oraz ukaranie ustawową grzywną. Po ufiskalnieniu kasa jest zaplombowana i może ją otwierać tylko autoryzowany serwisant (rozporządzenie M.F. o kasach rejestrujących).
- Podczas drukowania paragonu i innych wydruków, należy poczekać do zakończenia drukowania. Nie wolno ich odrywać w trakcie drukowania, gdyż może to spowodować uszkodzenie drukarki.
- Przed rozpoczęciem pracy należy założyć papier do drukarki.
- W kasie **EURO-500T HANDY** powinno się używać tylko zalecanego papieru z gwarancją producenta co do sześcioletniej trwałości wydruku. Stosowanie materiałów gorszej jakości skraca czas używania drukarki. Średnia żywotność drukarki wynosi około 4 miliony linii wydruków. Więcej o stosowanym w kasach papierze zawiera rozdział 2.6.1. na stronie 12.
- W przypadku wykorzystywania kasy jako rezerwowej należy okresowo (co około miesiąc) podłączyć kasę na 16 godzin do źródła zasilania - kasa musi być włączona. Zapobiegnie to rozładowaniu wewnętrznej baterijki podtrzymującej zaprogramowane dane w pamięci wewnętrznej kasy oraz akumulatora zasilającego. Należy to robić także, gdy kasa pracuje dziennie mniej niż 20 minut, a przez pozostały czas jest wyłączona.
- W razie używania kasy niezgodnie z powyższymi zaleceniami, firma **TORELL** lub jej przedstawiciele nie odpowiadają za wynikłe awarie i nieprawidłowości w działaniu kasy.

Uwaga 1: *Trwałość akumulatora żelowego dla użytkowników eksploatujących kasę w trybie baterijnym, przy całkowitym rozładowaniu akumulatora, wynosi nie mniej niż 200 cykli, zaś w trybie stacjonarnym (przy rozładowaniu akumulatora do 30%) nie mniej niż 400 cykli. Oznacza to, że eksploatując kasę intensywnie, np. na bazarze, należy się liczyć z zakupem nowego akumulatora jeszcze w okresie gwarancji.*

Uwaga 2: *Odlączenie zasilania następuje po wyjęciu wtyczki zasilacza z gniazdka sieciowego, które powinno być łatwo dostępne w pobliżu urządzenia.*

SZANOWNY KLIENCIE!

Jeżeli Twoja kasa została wyposażona w szufladę, to po zamknięciu sklepu pozostawiaj ją otwartą (oczywiście bez pieniędzy). Zapobiegiesz w ten sposób zdemolowaniu kasy przez poszukiwaczy gotówki.

1.3. Pojęcia podstawowe

Towar

Najmniejsza jednostka organizacyjna systematyki sprzedaży. Towar jest jednoznacznie określony przez nazwę, zaprogramowaną cenę i przynależność do grupy towarowej. Towar reprezentowany jest w kasie przez kod o numerze od 1 do 2000.

Podgrupa

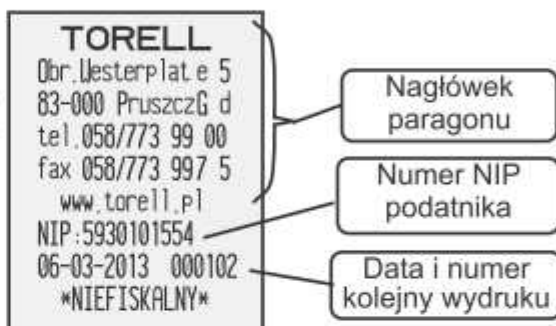
Jest to jednostka o szerszym znaczeniu od towaru – obejmuje grupę towarów o tej samej nazwie i kodzie, natomiast o różnej, niezaprogramowanej cenie.

Opakowanie zwrotne

Jest to jednostka organizacyjna nie podlegająca opodatkowanemu obrotowi. Za wydanie opakowania jest pobierana kaucja; nie można wydać samego opakowania. Opakowanie zwrotne reprezentowane jest przez numer od 1 do 50.

Nagłówek

Początek każdego paragonu drukowanego w kasie **EURO-500T HANDY** podaje podstawowe informacje o właścicielu – użytkowniku kasy. Właściciel kasy ma obowiązek umieszczenia w nagłówku nazwy firmy, adresu firmy; nagłówek zakończony jest numerem NIP, który drukowany jest automatycznie z pamięci fiskalnej kasy.

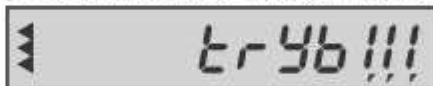

1.4. Ładowanie akumulatora

Ładowanie akumulatora do stanu pełnego załadowania trwa 24 godziny przy wyłączonej kasie.

1.5. Budzenie kasy ze stanu uśpienia

Kasa **EURO-500T HANDY** oszczędza akumulator i „zasypia” po około minucie bez wykonywania operacji. Po naciśnięciu klawisza **TRYB** przechodzi do stanu pracy. W stanie „uśpienia” na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

2. BUDOWA KASY

2.1. Wygląd zewnętrzny

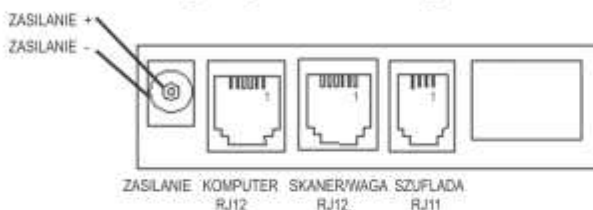
BUDOWA KASY

TORELL

2.2. Urządzenia współpracujące

Kasa rejestrująca **EURO-500T HANDY** należy do rodziny kas przenośnych. Jako lekka i mała, jest zaprojektowana dla małych punktów usługowych, gdzie można łatwo ją przenosić z jednego punktu sprzedaży w drugi; może także służyć jako kasa rezerwowa w przypadku awarii zasilania. Pomimo swych małych rozmiarów ma duże możliwości oraz współpracuje z szeroką gamą urządzeń dodatkowych takich jak komputer PC, waga i czytnik kodów kreskowych.

2.3. Przyłącza kasy

Kasa rejestrująca **EURO-500T HANDY** może być zasilana z:

- zasilacza sieciowego AC/DC,
- wbudowanego akumulatora,
- akumulatora samochodowego poprzez gniazdko zapalniczki.
- dodatkowego zewnętrznego akumulatora.

Zasilacz sieciowy jak i wbudowany akumulator są standardowym wyposażeniem kasy. Jako wyposażenie dodatkowe można otrzymać: zewnętrzny akumulator wraz z kablem zasilającym, kabel łączący do gniazda zapalniczki samochodowej, torbę do przenoszenia kasy, szufladę kasjerską, oprogramowanie, przejściówki do podłączenia do komputera, czytnika kodów kreskowych, wagi, szuflady.

Kasa zapewnia wiele funkcji zarządzania i raportowania. Posiada oprogramowanie w języku polskim (łącznie z polskimi czcionkami). Kasa ta przeznaczona jest głównie dla ruchomych punktów sprzedaży, a także jako kasa rezerwowa podczas awarii kasy głównej oraz w przypadku awarii zasilania.

2.4. Klawiatura

Klawiatura dzieli się na trzy zasadnicze grupy klawiszy: funkcyjne, numeryczne oraz bezpośredniego dostępu.

Cała klawiatura kasy jest bardzo wygodna w pracy i z łatwością można na niej pracować cały dzień.

TORELL

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

2.5. Nazwy klawiszy i ich funkcje

- klawisze numeryczne służące do wprowadzania danych liczbowych w trybie sprzedaży oraz służące do wprowadzania cyfr, liter i znaków w trybie programowania.

- Klawisz kropki dziesiętnej przy wprowadzaniu ilości w trybie sprzedaży oraz służący do wprowadzania znaków w trybie programowania.

- Klawisz bezpośredniego dostępu do towaru 1 i 3 (aby użyć KOD3 należy uprzednio nacisnąć i przytrzymać klawisz).

- Klawisz bezpośredniego dostępu do towaru 2 i 4 (aby użyć KOD4 należy uprzednio nacisnąć i przytrzymać klawisz).

- Klawisz przyjęcia opakowań zwrotnych, w trybie programowania klawisz służy do programowania stawek podatkowych. Klawisz służy również do bezpośredniego dostępu do towaru 5 (aby użyć KOD5 należy uprzednio nacisnąć i przytrzymać klawisz).

- Klawisz wydania opakowań zwrotnych, w trybie programowania klawisz służy do programowania cen opakowań zwrotnych. Klawisz służy również do bezpośredniego dostępu do towaru 6 (aby użyć KOD6 należy uprzednio nacisnąć i przytrzymać klawisz).

- Klawisz mnożenia. Po zakończeniu danej operacji w trybie rejestracji przywraca wyświetlanie czasu.

- Klawisz do wprowadzania ceny towaru przy sprzedaży przez podgrupy służy także do przeprowadzania operacji związanych z obsługą innych walut. W trybie programowania służy do programowania cen towarów na kasie. W trybie raportów czytających służy do wydruku raportów stanów magazynowych.

- Klawisz służący do prowadzenia sprzedaży poprzez kody towarów. W trybach raportów wywołuje raporty towarów. W trybie programowania do programowania towarów.

- Klawisz korekty danych wprowadzanych z klawiatury (jeszcze nie zatwierdzonych); powoduje skasowanie ostatnio wprowadzonej wartości, a w trybie programowania ostatnio wprowadzonego znaku. Klawisz służy również do usuwania komunikatów o błędach.

- Klawisz korekty sprzedaży, możliwe użycie jako bezpośrednie (storno), pośrednie (storno) lub jako anulacja całego paragonu.

- Klawisz logowania kasjera, który staje się odpowiedzialny za kasę do momentu wylogowania się (ten sam klawisz) i zablokowania kasy. W trybach raportów klawisz ten służy do wywołania raportów kasjerów. W trybie programowania klawisz służy do programowania nazw, hasła i praw dostępu kasjerów.

- Klawisz służy do ręcznego wprowadzenia kodu kreskowego w przypadku gdy nie jest możliwy odczyt przez skaner (np. zła jakość kodu). W trybie programowania klawisz służy do uzyskania wydruku aktualnie programowanej pozycji.

Klawisz służy również do przesuwu papieru (użycie tej funkcji jest możliwe po uprzednim naciśnięciu i przytrzymaniu klawisza). W trybie raportów czytających po zamknięciu pamięci fiskalnej klawisz służy do wywołania raportu rozliczeniowego.

- Klawisz [WPL] służy do dokonywania wpłat gotówki do szuflady, gdy nie odbywa się inna transakcja. W trybie raportów czytających służy do wywołania raportów z pamięci fiskalnej według miesięcy. W trybie programowania służy do programowania znaczników kasy. Klawisz [WYPL] służy do dokonania wypłaty gotówki i czeków z szuflady, gdy nie odbywa się inna transakcja, w trybie raportów czytających służy do wywołania raportu z pamięci fiskalnej dzień po dniu. W trybie programowania służy do programowania nagłówka paragonu.

BUDOWA KASY

TORELL

- Klawisz służy do wywołania drugiej funkcji (o ile taka istnieje) dowolnego klawisza. Klawisz należy nacisnąć i przytrzymać a następnie nacisnąć klawisz pożądaney funkcji. Klawisz służy również do edycji małych liter - należy nacisnąć klawisz i przytrzymać, a następnie wprowadzić pożądaną literę przy użyciu klawiszy od 1 do 9
- Klawisz służy do przełączania trybów pracy kasy.
- Klawisz służy do udzielania narzutu procentowego do pozycji lub wartości transakcji. W trybie raportów czytających służy do deklaracji numerów raportów z pamięci fiskalnej. Klawisz służy również do zakończenia transakcji płatnej czekiem, należy uprzednio nacisnąć i przytrzymać klawisz oraz do wywołania raportu z opisów stałych kasy.
- Klawisz służy do udzielenia rabatu procentowego od pozycji lub wartości transakcji. W trybie raportów czytających służy do deklaracji dat) raportów z pamięci fiskalnej. Klawisz służy również do zakończenia transakcji kredytowej, należy wówczas uprzednio nacisnąć i przytrzymać klawisz .
- Klawisz zakończenia i podliczenia transakcji.
- Klawisz zakończenia transakcji płatnej gotówką. W trybach raportów służy do wywołania raportu dziennego (w trybie raportów zerujących - dobowego fiskalnego).
- Klawisz służy do otwierania szuflady i odczytu masy towaru z wagi. W trybie programowania służy do programowania stanów magazynowych towarów.

2.6. Wyświetlacze

Kasy EURO-500T HANDY są wyposażona w dwa identyczne wyświetlacze: dla kasjera i klienta. Wyświetlacze umożliwiają wyświetlanie cyfr oraz w uproszczony sposób także liter.

2.6.1. Opis znaczników

- Operacja stornowania
- Suma rachunku, reszta dla klienta
- Rejestracja opakowań zwrotnych
- Stan naładowania akumulatora (po włączeniu kasy)
  - 100%
  - 50%
  - 10%

2.6.2. Wygląd cyfr i liter

Wyświetlacz pokazuje cyfrowo operacje wykonywane na kasie, a także informuje komunikatami o błędach i sytuacjach nietypowych. Wygląd liter imitowanych przez dziesięciosegmentowy wyświetlacz pokazuje poniższa tabelka. W tabeli zawarto także sposób programowania znaków.

Klawisz	Znak	Liczba naciśnieć						
		1	2	3	4	5	6	7
	Znak	!	""	#	%	1		
	Na wyświetlaczu	!		##	%,	/		
	Znak	A	Ą	B	C	Ć	2	
	Na wyświetlaczu	Ŕ	Ŕ	b	c	ć	2	

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

Klawisz		Liczba naciśnieć						
		1	2	3	4	5	6	7
	Znak	D	E	Ę	F	3		
	Na wyświetlaczu	d	E	Ę	F	3		
	Znak	G	H	I	4			
	Na wyświetlaczu	G	H	I	4			
	Znak	J	K	L	Ł	5		
	Na wyświetlaczu	J	K	L	Ł	5		
	Znak	M	N	Ń	O	Ó	6	
	Na wyświetlaczu	M	N	Ń	O	Ó	6	
	Znak	P	Q	R	S	Ś	7	
	Na wyświetlaczu	P	Q	R	S	Ś	7	
	Znak	T	U	V	W	8		
	Na wyświetlaczu	T	U	V	W	8		
	Znak	X	Y	Z	Ż	Ź	9	
	Na wyświetlaczu	X	Y	Z	Ż	Ź	9	
	Znak	&	(	)	*	+	0	
	Na wyświetlaczu	&	(	)	*	+	0	
	Znak	Spacja	`	;	<	>	=	?
	Na wyświetlaczu		`	;	<	>	=	?
	Znak	-	/	.	:	@	,	
	Na wyświetlaczu	-	/	.	:	@	,	
	Znak	Czcionka szeroka						
	Wyświetlacz							

2.7. Tryby pracy kasy

Tryb	Opis na wyświetlaczu	Znaczenie
	SPR2 18-32	Tryb rejestracji sprzedaży. W tym trybie kasa spełnia swoją podstawową funkcję, czyli służy do rejestrowania prowadzonej sprzedaży i wydawania klientom paragonów.
	rAP3 12-35	Tryb drukowania raortów czytających. W tym trybie drukujemy raporty czytające, w tym z pamięci fiskalnej (bez kasowania liczników).
	rAP2 12-40	Tryb drukowania raortów zerujących. W tym trybie drukujemy raporty czytające, w tym raportu dziennego fiskalnego (z kasowania liczników pamięci).
	Pr10 12-45	Tryb drukowania raortów zerujących. W tym trybie drukujemy raporty czytające, w tym raportu dziennego fiskalnego (z kasowania liczników pamięci).

BUDOWA KASY

TORELL

Po włączeniu zasilania kasa wyświetla komunikat (jeżeli przed zakończeniem pracy wylogowano kasjera):

Należy wprowadzić właściwe hasło aby zalogować kasjera.

Po wprowadzeniu hasła kasa wyświetla komunikat i przechodzi do trybu rejestracji wyświetlając na wyświetlaczu aktualny czas. (Znaczniki oznaczają pracę z baterii wewnętrznej).

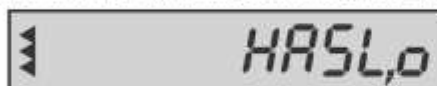
Jeżeli zalogowany jest kasjer z uprawnieniem do prowadzenia sprzedaży to można rozpocząć pracę.

Jeżeli kasjer nie ma uprawnień do trybu rejestracji, przy próbie sprzedaży wyświetlany jest komunikat mówiący o braku uprawnień.

W tym stanie możliwe jest przejście do innego trybu pracy kasy - oczywiście takiego, do którego kasjer ma uprawnienia. Można dokonać też wpłaty lub wypłaty z szuflady lub zalogować innego kasjera. Zmiana kasjera następuje tylko w trybie sprzedaży.

Po naciśnięciu klawisza należy wprowadzić nowe hasło i ponownie nacisnąć klawisz . Na wyświetlaczu pojawi się komunikat oznaczający zmianę kasjera:

Wylogowanie kasjera polega na wciśnięciu klawisza .

Hasło składa się z kombinacji cyfr o długości maksymalnie 4 znaków, np. jak obok. Nie należy rozpoczynać hasła od cyfry 0.

Hasło można wprowadzać w sposób jawny - naciskamy klawisze, a wprowadzane cyfry pojawiają się na wyświetlaczu, następnie naciskamy klawisz .

Uwaga: Zapomnienie wszystkich hasel kasjerów oznacza konieczność wezwania autoryzowanego serwisu w celu odblokowania kasy.

Aby zmienić tryb pracy naciskamy klawisz numeryczny od do , a następnie naciskamy klawisz . Na wyświetlaczu pojawiają się komunikaty potwierdzające pracę w wybranym trybie.

W trybach raportów czytających i zerujących, jeżeli kasjer nie ma uprawnień do danego trybu kasa blokuje się, a na wyświetlaczu pojawia się komunikat informujący o braku dostępu.

W trybie programowania, jeżeli kasjer nie ma uprawnień do danego trybu kasa blokuje się.

Na wyświetlaczu pojawia się komunikat informujący o braku dostępu, a następnie informacja o konieczności wprowadzenia kodu serwisowego.

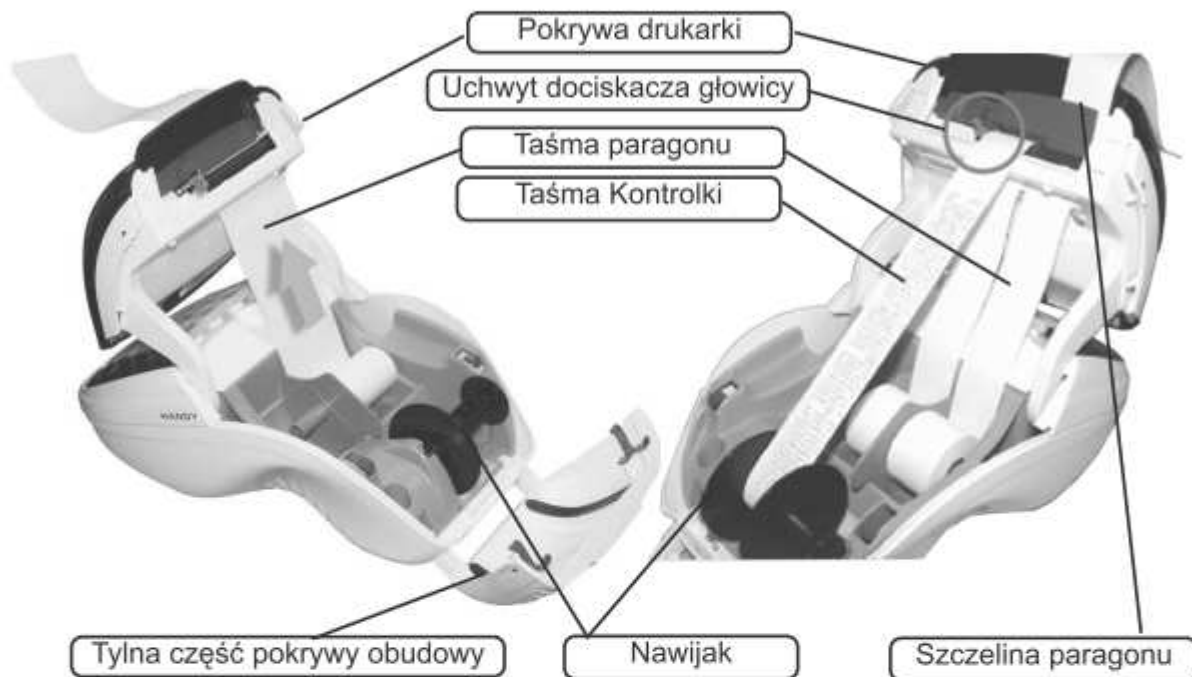

Zablokowaną kasę można odblokować przez naciśnięcie klawisza . Kasa przechodzi do trybu rejestracji sprzedaży.

2.8. Instalacja rolek papieru

W kasie **EURO-500T HANDY** używa się taśm z papieru termicznego o szerokości 28 mm.

1. Odchylić tylną pokrywę komory nawijaka.
2. Unieść do góry część obudowy kasy zawierającą mechanizm drukujący i mocowanie rolek papieru.

3. Wyciągnąć nawijak z prowadnic i zdjąć zadrukowaną rolę kontrolną. Upřednio należy usunąć z prawej prowadnicy zabezpieczenie nawijaka (nie wyrzucać).
4. Końce obciąć pod kątem prostym i uważać aby nie zabrudzić tłuszczem lub klejem.
5. Wsunąć koniec rolki papieru do mechanizmu drukującego. Koniec rolki należy trzymać do spodu stroną papieru, na której realizowany będzie wydruk.
6. Papier zostanie automatycznie wciągnięty przez rolki mechanizmu drukującego. Tę samą operację należy powtórzyć dla drugiej rolki.
7. Rolki opuścić swobodnie i zawiesić na dołączonej tulei.
8. Nawinać zbędny papier i podwiesić tuleję z rolkami na wsporniku.
9. Klawiszami   dokonać przesuwu papieru (ok. 30 cm). Drukarka automatycznie prowadzi papier przez cały mechanizm aż do nawijaka.
10. Taśmę kontrolki należy zawinąć na nawijakukilka razy, aż będzie dobrze zaczepiona.
11. Nawijak umieścić w prowadnicach i zabezpieczyć.
12. Nawijając papier na nawijak ręcznie lub przy pomocy klawiszy   powoli opuszczać obudowę kasy zawierającą mechanizm drukujący i mocowanie rolek papieru. Nawijak umieścić w prowadnicach i zabezpieczyć.
13. Taśma paragonu powinna być przelóżona przez wylot paragonów.
14. Zamknąć tylną pokrywę komory nawijaka.
15. Oderwać szybkim ruchem wystającą z otworu paragonów taśmę.
16. Kasa jest gotowa do pracy.

Uwaga: *Jeżeli papier zakleszczy się w drukarce, należy unieść dźwignię dociskacza głowicy termicznej, wyciągnąć papier, po czym opuścić głowicę i założyć papier według powyższej procedury.*

2.9. Uwagi dotyczące papieru

W kasie EURO-500T HANDY używa się taśm z papieru termicznego o szerokości 28 mm.

Ważna informacja prawna:

Zgodnie z Ordynacją podatkową z dnia 29 sierpnia 1997 (Dziennik Ustaw nr 137 z dnia 13 listopada 1997r. ze zmianami) Art. 86 podatnicy obowiązani do prowadzenia ksiąg podatkowych przechowują księgi i związane z ich prowadzeniem dokumenty (wszelkie dokumenty) przez 5 lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym księgi były prowadzone. Zapis taki oznacza, że dokumenty, także dowody księgowo dotyczące wpływów ze sprzedaży detalicznej - a więc np kasowe rolki kontrolne należy przechowywać przez okres 5 lat.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 lipca 2002 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące oraz warunków stosowania tych kas przez podatników §5 ust. 1 p. 8. Podatnicy prowadzący ewidencję przy zastosowaniu kas rejestrujących są obowiązani do przechowywania kopii dokumentów kasowych przez okres wymagany w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Na mocy rozporządzenia MF z 28 listopada 2008 okres przechowywania kopii dokumentów kasowych został czasowo skrócony do 2 lat od zakończenia roku w którym dokument był wyemitowany; zmiana obowiązuje do 31 grudnia 2012 i nie dotyczy oryginałów raportów dobowych.

Zapisy powyższe oznaczają, że raporty dobowe jpowinny być przechowywane przez okres 5 lat, a kontrolka przez okres 2 lat.

Dla właściciela kasy oznacza to, że jest zobowiązany do stosowania papieru posiadającego certyfikat gwarantujący zachowanie czytelności danych przez wymagany prawem okres. Producenci posiadający takie certyfikaty wymagają przechowywania papieru w odpowiednich warunkach (temperatura, wilgotność, nasłonecznienie, brak kontakt z innymi substancjami np. PCW) pod sankcją nie uznania ewentualnych rozszczeń z powodu nieczytelności przechowywanych wydruków.

Obowiązek przechowywania papieru w warunkach zapewniających trwałość zapisów w okresie 5 letnim spoczywa na **PODATNIKU** (5 lat od zakończenia okresu rozliczeniowego, którego dotyczy przechowywany dokument, czyli w praktyce do 6 lat, a wliczając okres dystrybucji należałoby stosować papier z 7-letnim atestem). Przy zakupie papieru należy każdorazowo sprawdzić wymagania producenta papieru co do warunków przechowywania zadrukowanych rolek.

Przykład: Przechowywanie papieru firmy KOEHLER rozprowadzanego przez firmę KOMPAP podlega między innymi następującym ograniczeniom: temperatura pokojowa 18 .. 25 C, wilgotność względna 40 .. 60 %, brak kontaktu z substancjami zmiękczającymi (PCW), alkoholem i innymi rozpuszczalnikami. Brak bezpośredniego oddziaływania ze światłem słonecznym i promieniowaniem ultrafioletowym.

Ryzykiem własnym podatnika jest stosowanie papieru bez odpowiedniego certyfikatu. Dla własnego bezpieczeństwa powinno się stosować papier o 6-letnim okresie trwałości zapisu i przechowywać go zgodnie z wymaganiami producenta papieru.

2.10. Program komputerowy

Aktualny autoryzowany program do programowania kasy EURO-500T HANDY i odczytu pamięci fiskalnej to **Euro2A wersja 5.09**; program znajduje się na płycie dołączonej do kasy, a także na stronie www.torell.pl; instrukcja obsługi programu jest do pobrania ze strony www.torell.pl

3. PROGRAMOWANIE

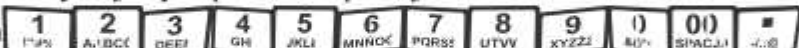
Każdorazowo po wyłączeniu kasy należy zalogować kasjera.
Zanim zaczniesz się programować kasę należy sprawdzić jaka jest aktualnie ustawiona data.
Jeśli data jest nieprawidłowa należy wezwać serwis.
Czynności ustawienia daty (i czasu) muszą być wykonane przez autoryzowany serwis przy instalacji kasy.

3.1. Zalecana kolejność programowania kasy

3.2. Programowanie tekstu

Znaki alfabetu uzyskujemy odpowiednio przez jedno lub wielokrotne naciśnięcie klawiszy numerycznych

Litery małe uzyskuje się tą samą metodą, ale uprzednio i przytrzymujemy i naciskamy klawisz

Symboly znaków ukazywane są na wyświetlaczu.

Klawisz kasuje ostatnio wprowadzony znak.

Wykaz wszystkich znaków został podany w tabeli 2.6.2. na stronach 9 i 10.

3.3. Programowanie znaczników

3.3.1. Uwagi wstępne

System znaczników reprezentuje parametry kasy, które mają największy wpływ na prawidłową pracę kasy (ilość miejsc po przecinku, zaokrąglenia, przymusy, jakość wydruku itp).

- Zalogować kasjera mającego uprawnienia do trybu programowania kasy. W nowej kasie jest to kasjer nr 1 z przypisanym hasłem

- Przejsz do trybu programowania (nacisnąć a następnie).

- Przycisnąć klawisz

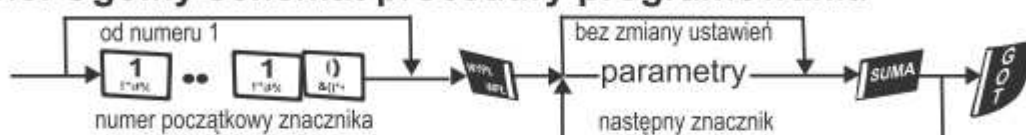
- Po wprowadzeniu właściwych ustawień znaczników, zachować ich wartość przez przyciśnięcie klawisza .
- Ustawienie zaprogramowanych znaczników można wydrukować przez naciśnięcie klawiszy (lub dla wydruku ustawień pojedynczego znacznika).
- Zakończyć procedurę naciskając klawisz .

Uwaga: Po wyłączeniu zasilania kasa przechodzi zawsze do trybu sprzedaży.

3.3.2. Korygowanie błędów w programowaniu

- Aby zmienić ustawienie znacznika, należy przejść do trybu programowania.
- Wpisać numer znacznika do zmiany i przycisnąć klawisz **WPL/WOL**.
- Wpisać nowe ustawienie znacznika i przycisnąć klawisz **SUMA**.
- Wydrukować nowe ustawienie znaczników w celu sprawdzenia naciskając klawisze **PODZ** lub **CZEK** lub **ENT**.
- Zakończyć procedurę naciskając klawisz **TOG**.

3.3.3. Ogólny schemat procedury programowania

3.3.4. Znacznik 1 - nieużywany

Na wyświetlaczu pojawia się napis
a po chwili

2n01

Naciskamy klawisz **SUMA** i przechodzimy do programowania następnego znacznika.

002222

3.3.5. Znacznik 2 - ustawienia liczbowe

Na wyświetlaczu pojawia się napis
a po chwili

2n02

Po wprowadzeniu właściwych parametrów naciskamy klawisz **SUMA** i przechodzimy do programowania następnego znacznika.

103031

Parametr	Ustawienia wstępne	Opis	Znaczenie	Wartość
A	0	NIEUŻYWANY		1
B	1	NIEUŻYWANY		0
C	3	Liczba miejsc dziesiętnych dla podawania ilości		(0...3)
D	4	Liczba pustych linii między paragonami		(0...6)
E	5	Liczba linii nagłówka		(0...6)
F	6	Sposób traktowania ilości	Sprzedaż niepełnych opakowań	0
			Mnożenie wielokrotne	1

3.3.6. Znacznik 3 - numer kasy

Na wyświetlaczu pojawia się napis
a po chwili

2n03

Nadajemy kasie numer kolejny pod którym kasa będzie identyfikowana w sklepie. Numer musi się zawierać w przedziale 0 do 99. Ustawieniem wstępnym jest 1.

00 1000000 1

Po wprowadzeniu właściwych parametrów naciskamy klawisz **SUMA** i przechodzimy do programowania następnego znacznika.

Parametr	Ustawienia wstępne	Opis	Wartość
A		NIEUŻYWANY	0
BC	01	Numer kasy	(1 - 99)
DEFGHI		NIEUŻYWANY	0000002

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

3.3.7. Znacznik 4 - przymusy

Na wyświetlaczu pojawia się napis
a po chwili

2n04-Pr2y7

Po wprowadzeniu właściwych parametrów naciskamy
klawisz **SUMA** i przechodzimy do programowania
następnego znacznika.

1111

Parametr	Ustawienia wstępne	Opis	Znaczenie	Wartość
A	1	Drukowanie podsumy następuje po naciśnięciu klawisza SUMA	Nie	0
			Tak	1
B	1	Przymus naciśnięcia klawisza SUMA przed zakończeniem transakcji	Nie	0
			Tak	1
C	1	Przymus wprowadzenia numeru karty kredytowej	Nie	0
			Tak	1
D	1	Przymus wprowadzenia otrzymanej kwoty od klienta	Nie	0
			Tak	1

3.3.8. Znacznik 5 - ustawienia portów szeregowych

Na wyświetlaczu pojawia się napis
a po chwili

2n05-Pr 5t

Po wprowadzeniu właściwych parametrów naciskamy
klawisz **SUMA** i przechodzimy do programowania
następnego znacznika.

03 100

Parametr	Ustawienia wstępne	Opis	Znaczenie	Wartość
A	0	Programowanie kodu dla czytnika kodów kreskowych	CR + LF	0
			CR	1
			LF	2
B	3	Programowanie szybkości pracy z czytnikiem kodów kreskowych	1 200	0
			2 400	1
			4 800	2
			9 600	3
			19 200	4
C	1	Programowanie szybkości pracy z komputerem PC	9 600	0
			38 400	1
D	0	Wybór protokołu komunikacyjnego do współpracy z wagą	CASMorca; MARTES T	0
			EUROscales; MARTES M	1
			Macca K	2
			DIBAL	3
			METRELL TOLLEDO	4
			ACOM	5
			CAS TP2	6
			MOTEX R	7
			Nie używane	8
			Nie używane	9
E	0	NIEUŻYWANY		0

PROGRAMOWANIE

TORELL **3.3.9. Znacznik 6 - ustawienia drukarki i tryb spoczynkowy**

Na wyświetlaczu pojawia się napis
a po chwili

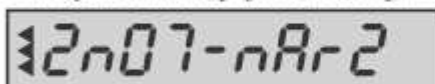
Po wprowadzeniu właściwych parametrów naciskamy
klawisz i przechodzimy do programowania
następnego znacznika.

Parametr	Ustawienia wstępne	Opis	Tryb drukowania	Prędkość	Wartość
A	0	Czcionka przy pracy bateryjnej	Normalny	5 linii/s	0
			Ekonomiczny	6 linii/s	1
			Szybki	9 linii/s	2
B	0	Czcionka przy pracy w sieci	Normalny	8 linii/s	0
			Ekonomiczny	6 linii/s	1
			Szybki	10 linii/s	2
C	0	NIEUŻYWANY			0
D	0	NIEUŻYWANY			0
E	1	Ustawienie czasu uśpienia kasy	Nieaktywne		0
			Po 1 minucie		1
			Po 5 minutach		2
			Po 10 minutach		3
		Po 15 minutach		4	

3.3.10. Znacznik 7 - programowanie narzutu procentowego

Na wyświetlaczu pojawia się napis

a po chwili

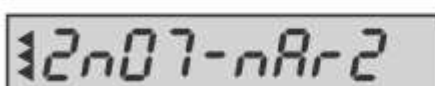

Programujemy limit narzutu wprowadzany z klawiatury w postaci całkowitej wartości procentów.

Pozostawienie limitu w wysokości 00% blokuje możliwość podawania narzutu z klawiatury.

Po wprowadzeniu właściwego limitu naciskamy klawisz i programujemy wartość narzutu.

Na wyświetlaczu pojawia się napis

a po chwili (np. 5% limitu)

Po wprowadzeniu właściwych parametrów naciskamy klawisz i przechodzimy do programowania następnego znacznika.

Parametr	Ustawienia wstępne	Opis	Wartość
AB	00	Limit narzutu procentowego (aby zaprogramować limit 10% należy podać 10)	(0..99)
CDEF	0000	Wartość narzutu	0,00..99,99

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

3.3.11. Znacznik 8 - programowanie rabatu procentowego

Na wyświetlaczu pojawia się napis

12n08-rAbAt

a po chwili

00 000

Programujemy limit narzutu wprowadzanego z klawiatury w postaci całkowitej wartości procentów.

Pozostawienie limitu w wysokości 00% blokuje możliwość podawania narzutu z klawiatury.

Po wprowadzeniu właściwego limitu naciskamy klawisz **SUMA** i programujemy wartość narzutu.

Na wyświetlaczu pojawia się napis

12n08-rAbAt

a po chwili (np. 10% limitu)

10 000

Po wprowadzeniu właściwych parametrów naciskamy klawisz **SUMA** i przechodzimy do programowania następnego znacznika.

Parametr	Ustawienia wstępne	Opis	Wartość
AB	00	Limit rabatu procentowego (aby zaprogramować limit 10% należy podać 10)	(0..99)
CDEF	0000	Wartość rabatu	(0,00..99,99)

3.3.12. Znacznik 9 - ustawienia czasu +/- 1 godz.

Funkcja umożliwia zmianę czasu z letniego na zimowy lub odwrotnie (format **GG-MM**).

Na wyświetlaczu pojawia się napis

12n09-c2R5

a po chwili

1200

Po wprowadzeniu właściwych parametrów naciskamy klawisz **SUMA**.

Parametr	Ustawienia wstępne	Opis	Wartość
AB	12	Ustawienia godziny	(00..23)
CD	00	Ustawienia minuty	(00..59)

Uwaga: Ustawienie czasu jest możliwe tylko po raporcie dobowym z zerowaniem.

3.3.13. Znacznik 10 - podgląd aktualnej daty (nie programuje się)

Funkcja umożliwia jedynie wyświetlanie aktualnej daty (format **DD-MM-RR**)

Na wyświetlaczu pojawia się napis

12n10

a po chwili (bieżąca data np. 12-12-12)

12 12 12

3.3.14. Zakończenie programowania znaczników

Programowanie znaczników kończymy klawiszem **TOG**.

3.4. Programowanie stawek podatku

Programując stawki podatku używa się tej samej procedury co przy programowaniu znaczników. Kasa pozwala na zaprogramowanie wysokości podatku dla 7 grup podatkowych oraz stawki zwolnionej od podatku.

PROCEDURA:

Kasa ustawiona jest w tryb programowania.

Po naciśnięciu klawisza **KOD DPAK** na wyświetlaczu pojawia się napis: gdzie napis z lewej strony oznacza stawkę podatku, a z prawej strony jego wysokość.

Należy wprowadzać wartość liczbową bez kropki dziesiętnej. Dwie pierwsze cyfry oznaczają część całkowitą podatku, natomiast ostatnie dwie cyfry to część ułamkowa podatku. Przyciskając klawisz **SUMA** można przejść do programowania następnej stawki.

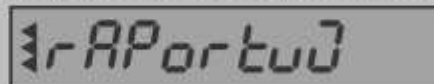
Aby zaprogramować stawkę nieaktywną (—) należy wpisać 100% (10000), a stawkę zwolnioną 999.99% (99999).

Po zaprogramowaniu i naciśnięciu klawisza **TOG** kasa wyświetla komunikat

Po naciśnięciu klawisza **SUMA** nowe stawki są zapisywane do pamięci fiskalnej.

Uwaga: Programowanie stawek podatku jest możliwe tylko po wykonaniu raportu dziennego z zerowaniem, a przed dokonaniem jakiegokolwiek sprzedaży. W przeciwnym wypadku pojawia się komunikat

Drukowanie i korygowanie błędów programowania podatku

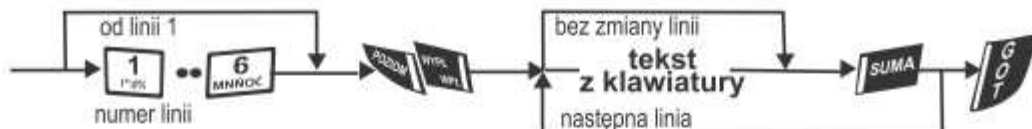
W celu weryfikacji ustawienia można drukować przez klawisz **EAN** (wydruk jednej stawki) lub klawisze **NO DW** **CZEK** (wszystkie stawki).

Należy kasę ustawić w tryb programowania, wpisać numer podatku i przycisnąć klawisz **KOD DPAK** w celu wyświetlenia podatku. Następnie programować jak powyżej.

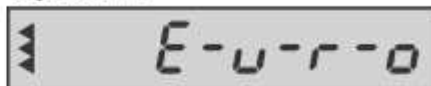
3.5. Programowanie nagłówka

Możliwe jest zaprogramowanie do 6 linii (7 linia zarezerwowana jest na numer NIP) po 17 znaków (przy pojedynczej wielkości liter) lub po 8 znaków (przy podwójnej wielkości liter) w linii (np. **U Karsu 1 a, Dziekuje**).

PROCEDURA:

Należy ustawić kasę w trybie programowania i nacisnąć klawisz . Na wyświetlaczu pojawia się napis

a po chwili . Po wprowadzeniu całej linii nagłówka należy przycisnąć klawisz . W celu sprawdzenia poprawności całego nagłówka należy przycisnąć klawisze lub dla konkretnej linii przycisnąć klawisz .

Można zaprogramować tyle linii ile zostało zdefiniowane **znacznikiem 2**.

Programowanie nagłówka kończy się przyciśnięciem klawisza .

Korygowanie błędów w nagłówku

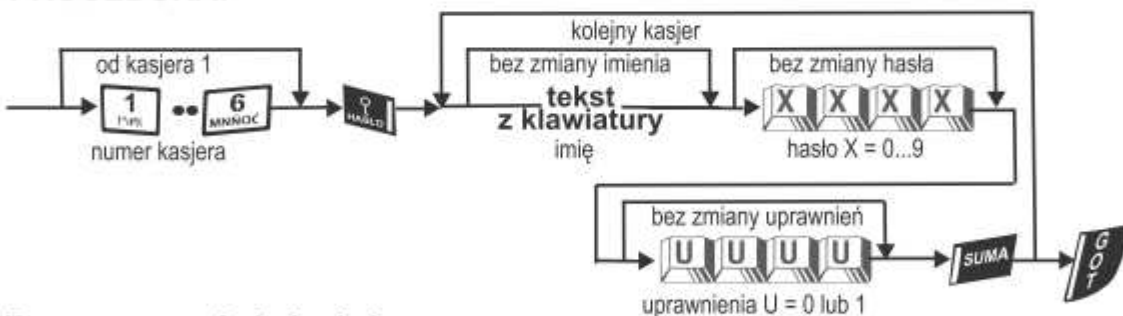
Kasa musi być w trybie programowania; następnie należy wprowadzić numer linii do korekcji i wcisnąć klawisze .

Rozpoczęcie wprowadzania kodów znaków kasuje dotychczas zaprogramowane znaki. Dalej należy postępować jak z programowaniem linii nagłówka od początku.

3.6. Programowanie kasjerów

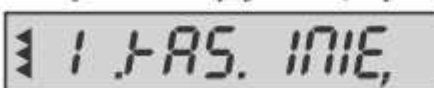
W tym kroku programujemy wszystkie parametry związane z każdym z 6 kasjerów. Możemy nadać kaserowi imię, hasło i uprawnienia do operacji w określonych trybach pracy kasy.

PROCEDURA:

Programowanie imienia kasera

Kasę należy ustawić w tryb programowania i przycisnąć klawisz . Na wyświetlaczu pojawia się napis

Napis z lewej strony informuje o programowaniu imienia 1 kasjera, a po prawej stronie mamy kody nazwy „KASJER1”. Programując imię kasjera można użyć do 10 znaków.

Po wprowadzeniu właściwego imienia naciskamy klawisz i przechodzimy do programowania hasła.

PROGRAMOWANIE

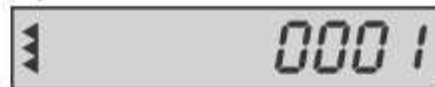
TORELL

Programowanie hasła kasera

Na wyświetlaczu pojawia się napis

a po chwili

Hasło zawiera do 4 cyfr - zera początkowe nie są znaczące.

Po wprowadzeniu właściwego hasła naciskamy klawisz i przechodzimy do programowania uprawnień.

Programowanie uprawnień kasera

Na wyświetlaczu pojawia się napis

a po chwili

Kasjerom nadajemy uprawnienia do wykonywania operacji w poszczególnych trybach pracy.

Cyfry oznaczają kolejno tryby pracy:

- Tryb sprzedaży - komunikat
- Tryb raportów czytających - komunikat
- Tryb raportów zerujących - komunikat
- Tryb programowania - komunikat

Ustawienia początkowe				
Tryb	Sprzedaży	Raportów czytających	Raportów zerujących	Programowania
Kasjer 1	1	1	1	1
Kasjerzy od 2 do 6	1	0	0	0

Ustawienie wartości **1** dla danego trybu pracy umożliwi kasjerowi operacje w tym trybie.

Po wprowadzeniu uprawnień naciskamy klawisz .

Możemy teraz przejść do programowania następnego kasjera, a po zakończeniu możemy

przeglądać kasjerów przewijając listę klawiszem .

Zatwierdzamy zaprogramowane parametry klawiszem .

Pierwszy kasjer ma uprawnienia do wszystkich trybów.

Następnych pięciu kasjerów ma uprawnienia jedynie do operacji w trybie sprzedaży - czyli do prowadzenia sprzedaży.

Uprawnienia te można zmienić, należy jednak pamiętać o zastrzeżeniach zawartych w Uwadze zamieszczonej poniżej.

Uwaga: *Uniemożliwienie dostępu do trybu programowania wszystkim kasjerom spowoduje zablokowanie możliwości zmiany w programie pracy kasy łącznie ze zmianami dotyczącymi zaprogramowanych towarów. Konieczne będzie wezwanie autoryzowanego serwisu.*

3.7. Programowanie towarów / podgrup

Kasa dysponuje dwiema metodami sprzedaży towarów:

- Bezpośrednia rejestracja towarów realizowana przez naciśnięcie klawisza bezpośredniego dostępu,
- Pośrednia rejestracja towarów realizowana przez podanie kodu towaru i naciśnięcie klawisza **KOD**.

Każdy towar może mieć zaprogramowane następujące dane:

- Kod towaru (liczba od **1** do **2000**).
Pierwszych 6 kodów przypisanych jest do klawiszy bezpośredniego dostępu
-
- Rodzaj ceny towar / podgrupa:
zaprogramowana, wprowadzana, mieszana (zaprogramowana lub wprowadzana), zablokowana.
    1. Jeżeli wybrany jest rodzaj ceny np. zaprogramowana, to towar można sprzedać przez wprowadzenie numeru kodu i naciśnięcie klawisza **KOD** lub naciśnięcie klawisza bezpośredniego dostępu.
    2. Jeżeli wybrana została cena wprowadzana, to najpierw podajemy cenę i naciskamy klawisz bezpośredniego dostępu lub podajemy cenę, potwierdzamy ją klawiszem **CENA**, następnie podajemy numer podgrupy i naciskamy klawisz **KOD**.
    3. Jeżeli wybraliśmy cenę mieszaną, czyli zaprogramowaną lub wprowadzaną, to rejestracja odbywa się w sposób podany w obu powyższych punktach.
    4. Jeżeli zablokowaliśmy cenę, to ten towar nie może być sprzedawany. Dane o nim istnieją jednak nadal w pamięci kasy.
      - Stopa podatku VAT,
      - Sprzedaż natychmiastowa (SICS), sprzedaż normalna,
      - Limit ceny,
      - Cena jednostkowa towaru (maksymalnie 8 cyfr).
      - Nazwa artykułu – 14 liter normalnej szerokości (7 podwójnej).

3.7.1. Procedura programowania towarów / podgrup

PROCEDURA:

PROGRAMOWANIE

TORELL

Kasa EURO-500T HANDY pozwala na programowanie do 2000 towarów / podgrup.

Każdy towar ma 6 podstawowych składników programowanych dla każdego kodu:

- Cena jednostkowa
- Stawka podatku VAT i nazwa
- Definicja 1
- Definicja 2
- Kod kreskowy

Poszczególne pozycje programowane są w kolejnych podkrokach dostępnych przy przewijaniu listy klawiszem **SUMA**.

Aby zaprogramować parametry sprzedaży towaru należy przejść do trybu programowania kasy.

3.7.2. Programowanie ceny jednostkowej towarów

Należy nacisnąć klawisz bezpośredni towaru lub wpisać numer towaru i przycisnąć klawisz **KOD**.

Na wyświetlaczu pojawia się napis

a po chwili

Oznacza to, że kasa jest w trybie programowania – programowanie kodów towarów.

Napis z lewej strony opisuje numer programowanego towaru / podgrupy, a cyfry z prawej podają zaprogramowaną cenę – maksymalnie 8 cyfr (max. cena 999999,99 zł).

Na koniec przyciskamy klawisz **SUMA** i przechodzimy do programowania stawki podatku i nazwy.

3.7.3. Programowanie stawki podatku VAT

Na wyświetlaczu pojawia się napis

a po chwili

Następnie programujemy przyporządkowanie do stawek podatkowych według poniższej tabelki. Określenie stawki podatkowej pojawia się z lewej strony wyświetlacza, strzałka (->) wskazuje aktualnie programowany parametr.

Stawka podatkowa	Nieaktywna	A	B	C	D	E	F	G
Wprowadzana cyfra	0	1	2	3	4	5	6	7
Wyświetlacz	-	A	B	C	D	E	F	G

Po wprowadzeniu stawki VAT naciskamy klawisz **SUMA** i programujemy nazwę.

3.7.4. Programowanie nazwy towarów

Po zaprogramowaniu stawki podatku VAT następuje programowanie nazwy, która może być złożona z maksymalnie 14 znaków w wielkości normalnej lub 7 znaków w podwójnej szerokości.

Powyższa procedura dotyczy towarów które już wcześniej były zaprogramowane.

Dla nowych towarów wyświetlacz pokazuje:

Należy wcisnąć klawisz odpowiadający wybranej stawce i nacisnąć klawisz **SUMA** aby przejść do programowania nazwy.

Po wprowadzeniu nazwy należy przycisnąć klawisz **SUMA**.

*Uwaga: Zmiana zaprogramowania towarów (nazwa i stawka VAT) jest możliwa tylko po wykonaniu na kasie: raportu dziennego z zerowaniem (raport fiskalny).
Bez wykonania raportu możliwa jest tylko zmiana ceny towarów. Dopisanie nowego towaru można wykonać w każdym momencie bez konieczności wykonywania raportu.*

3.7.5. Definiowanie towarów - Definicja 1

Po zakończeniu programowania nazwy towaru i naciśnięciu klawisza , zaczyna się definiowanie towarów (procedura Definicja 1).

Na wyświetlaczu pojawia się napis:

a po chwili:

Rząd cyfr z prawej strony oznacza zaprogramowane wartości parametrów danego towaru.

Cyfra	Ustaw. początk.	Opis	Znaczenie	Wartość
1	0	Nie używany		0
2	0	Typ	normalny	0
			SICS (sprzedaż pojedynczego artykułu)	1
3	2	Rodzaj ceny	zablokowana	0
			podawana z klawiatury (podgrupa)	1
			zaprogramowana (towar)	2
			zaprogramowana i wprowadzona	3

Uwaga: Nazwy towarów / podgrup nie mogą się powtarzać. W przypadku próby zaprogramowania tej samej nazwy pojawia się komunikat oznaczający, że np. nazwa podgrupy 12 powtórzyła się.

Następnie przyciska się klawisz w celu zatwierdzenia wprowadzonych wartości.

3.7.6. Definiowanie towarów - Definicja 2

Zaczynamy definiowanie towarów (procedura Definicja 2).

Na wyświetlaczu pojawia się napis:

a po chwili:

Następnie przyciska się klawisz w celu zatwierdzenia wprowadzonych wartości.

Przechodzimy do programowania następnego towaru lub naciskamy klawisz i kończymy programowanie towarów.

PROGRAMOWANIE

TORELL

Rząd cyfr z prawej strony oznacza zaprogramowane wartości parametrów danego towaru.

Cyfra	Ustaw. początk.	Opis	Znaczenie	Wartość
1,2	00	Przyporządkowanie opakowania zwrotnego do towaru	Brak opakowania	0
			Numer opakowania	01- 50
3	1	Przyporządkowanie jednostki miary	nie mianowana	1
			szt (sztuka)	2
			kg (kilogram)	3
			l (litr)	4
			m (metr)	5
			m ² (metr kwadratowy)	6
			km (kilometr)	7
			t (tona)	8
4	0	Wydruk o stanie magazynowym - raport z towarów	nie	0
			tak	1
5	1	Sprzedaż z ujemnym stanem magazynowym	Nieosiągalna	0
			Możliwa	1
6	1	Sprzedaż z wielokrotnym mnożeniem		0
		Sprzedaż niepełnych opakowań		1
7	8	Limit ceny (maksymalna ilość cyfr) (HALO)	Zablokowana	0
			Limit	1 do 8

Podgląd jednostek miar

Możliwy jest podgląd ośmiu jednostek miar. Fabryczne ustawienie gwarantuje dostęp do siedmiu jednostek miar:

- nie mianowana
- szt – sztuka
- kg – kilogram
- l – litr;
- m – metr
- m² – metr kwadratowy
- km – kilometr
- t – tona

PROCEDURA:

Pozostałe funkcje:

- Wydruk ustawień aktualnej jednostki miar
- Wydruk ustawień wszystkich jednostek miar
- Korekta błędnie wprowadzonej wartości

3.7.7. Programowanie kodów ważonych

Kasa **EURO-500T HANDY** obsługuje kody ważne, umożliwiając rejestrację towarów o zmiennej ilości oznaczonych metkami zawierającymi kod kreskowy (mięsa, wędliny, sery itp.) oraz zawierające cenę towaru.

W kasie istnieje możliwość samodzielnego zdefiniowania formatu kodu ważonego dla każdego kodu kreskowego rozpoczynającego się prefiksami od **20** do **29**.

PROCEDURA:

XX - numer prefiksu (1-10),
przy czym nr „1” = prefiks „20” ... nr „10” = prefiks „29”

A ... D – parametry kodów kreskowych

A – rozmiar pola 1 (4-5):

4 – 4 pozycje

5 – 5 pozycji

B – liczba kontrolna pola 2 (ilości, masy lub ceny) (0-1):

0 – nieużywana

1 – używana

C – rozmiar pola 2 (4-5):

4 – 4 pozycje

5 – 5 pozycji

D – typ kodu (0-2):

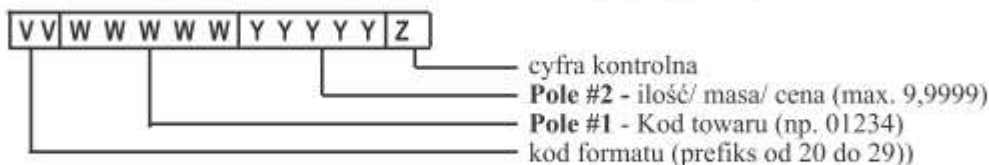
0 – kod zwykły - odczyt

1 – kod zawierający ilość, masę

2 – kod zawierający cenę

Ustawienia fabryczne: **5050**

Format kodów wewnętrznych (ważonych) typu **•EAN-13** wygląda jak na poniższym schemacie:

Uwaga: Miejsce kropki dziesiętnej dla ilości masy jest stałe – 3 miejsca po przecinku. Przy programowaniu parametrów kodów wewnętrznych suma wartości parametrów $W+Y+Z=10$.

3.7.8. Szybka zmiana ceny towarów

Kasa pozwala na szybkie zmiany jedynie cen towarów. Ceny można zmieniać w każdym momencie pracy kasy (oczywiście po zakończeniu paragonu). Wprowadzenie nowych cen następuje w trybie programowania kasy.

Wprowadzamy numer towaru i naciskamy klawisz **CENA**.

Na wyświetlaczu pojawia się napis:

a po chwili:

PROCEDURA:

Następnie przyciska się klawisz **SUMA** w celu zatwierdzenia wprowadzonych wartości.

Przechodzimy do programowania następnego towaru lub naciskamy klawisz **TOG** i kończymy programowanie towarów.

3.7.9. Programowanie stanów magazynowych

Kasa kontroluje stany magazynowe towarów. Wprowadzenie bilansu otwarcia następuje w trybie programowania kasy. Wprowadzamy numer towaru i naciskamy klawisz **BZUFL WAGA %**.

Na wyświetlaczu pojawia się napis: **0000 IŁ. NRG**

Wprowadzamy stan otwarcia danego towaru lub dokonujemy przyjęcia dostawy albo rozliczamy braki.

PROCEDURA:

Uwaga1: Użycie kropki zatwierdza całkowitą część wprowadzanych danych

Uwaga2: Kasa dla ustawień fabrycznych nie prowadzi stanów magazynowych. W celu aktywacji tej funkcji należy odpowiednio zmienić definicje DE przy programowaniu Definicji 2. (rozdz. 3.7.6.)

3.7.10. Korekcja błędów programowania towarów

Kasa musi być w trybie programowania. Należy wprowadzić kod towaru do poprawy, przycisnąć klawisz **SUMA** i postępować dalej tak jak przy normalnym programowaniu.

3.7.11. Drukowanie ustawień towarów

Zaprogramowane parametry towaru można odczytać kolejno przez przyciśnięcie klawisza kiedy kasa jest w trybie programowania. Przejście do kolejnego parametru następuje przez naciśnięcie klawisza **SUMA**.

Gdy chcemy odczytać parametry wszystkich zaprogramowanych towarów należy przycisnąć klawisz **KOD**, a następnie klawisze **RODUM** i **CZEK %**. Powoduje to wydruk wszystkich danych o wszystkich towarach. Wydruk można przerwać jedynie przez naciśnięcie klawisza **CL**.

3.8. Programowanie opakowań zwrotnych

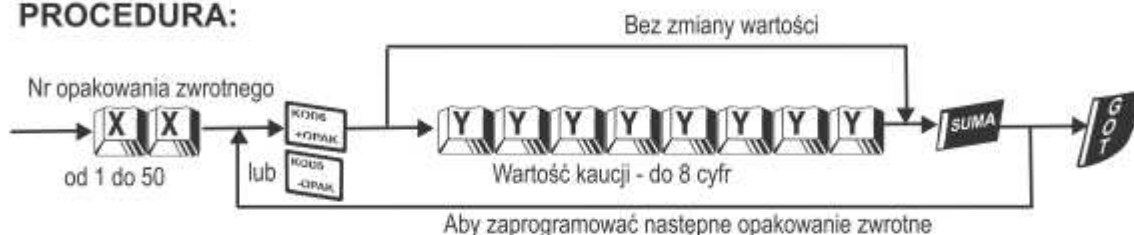
Kasa pozwala na obsługę do 50 opakowań zwrotnych. Obsługę opakowań prowadzimy przy pomocy dwóch klawiszy:

 - wydanie opakowania

 - przyjęcie opakowania.

Podczas programowania i raportowania obydwa klawisze są równoważne.

PROCEDURA:

Opakowania zwrotne mają specjalne cechy, umożliwiające wykonywanie operacji нефiskalnej, jaką jest zwrot lub wydanie opakowania w trakcie operacji fiskalnej - sprzedaży na kasie:

- Dla opakowań zwrotnych nie można wprowadzić ceny z klawiatury, wszystkie operacje związane z opakowaniami zwrotnymi są prowadzone wyłącznie przez cenę zaprogramowaną.
- Operacje dokonywane na opakowaniach zwrotnych prowadzone podczas sprzedaży nie są drukowane bezpośrednio po wykonaniu, ale dopiero po zakończeniu paragonu fiskalnego w specjalnym formacie rozliczenia kaucji.
- Opakowania zwrotne nie podlegają opodatkowaniu podatkiem VAT.
- Kwoty operacji na opakowaniach zwrotnych nie są zapisywane do pamięci fiskalnej; są rozliczane w części нефiskalnej raportu dziennego, podobnie jak operacje wpłaty i wypłaty.
- Przyjmowanie opakowań od klientów do kasy może odbywać się w dowolnym momencie pracy kasy. Jeżeli nie odbywa się to podczas sprzedaży, wówczas kasa drukuje jedynie нефiskalny bon rozliczenia opakowań przyjętych od klienta.
- Kwoty związane z opakowaniami zwrotnymi nie podlegają operacjom rabatów. Ich cena jest zawsze taka sama.
- Nazwa na paragonie i raportach jest taka sama i nie może zostać zmieniona OPAK.ZWR. XX (XX - numer opakowania zwrotnego).

Z powyższego wynika konieczność określenia wysokości kaucji na opakowanie zwrotne.

3.9. Programowanie systemu walutowego

3.9.1. Opis systemu walutowego

W związku z przynależnością Polski do Unii Europejskiej oraz planowaną zmianą polskiej waluty na euro, a także w przypadkach wyboru innej niż PLN waluty jako waluty głównej w firmie, w kasie możemy zaprogramować funkcję z tym związane.

System walutowy kasy przewiduje możliwość istnienia dwóch kursów walut. Kurs konwersji programowany jednorazowo jest oficjalnym kursem zmiany waluty. Po zaprogramowaniu tego kursu i włączeniu wyświetlania dwuwalutowego kasa będzie drukowała każdorazowo na zakończenie paragonu wartość sprzedaży w drugiej walucie czyli w pierwszej fazie euro gdy walutą główną jest złotówka dodatkowo drukowane będą wartości w euro, a w drugiej fazie dodatkowo będzie drukowana wartość w złotych.

Oprócz drugiej waluty funkcjonują waluty obce, które można zaprogramować i których kursy można zmieniać codziennie. W tych walutach możemy przyjmować wpłaty i wypłaty oraz przeliczać płatności klienta.

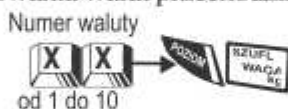
PROGRAMOWANIE

Podstawowe definicje związane z systemem walutowym

- **Waluta główna** – waluta, w której przeprowadzane są operacje finansowe w kasie oraz w której przechowywane są dane w licznikach sprzedaży, w kasie oznaczona nr 1
- **Druga waluta** – oficjalna druga waluta obowiązująca w okresie dwuwalutowym, w której mogą być przeprowadzane operacje finansowe. W walucie tej są wyświetlane i drukowane wartości sprzedaży. Przed zmianą na euro - będzie to EUR, a w drugiej fazie, bezpośrednio po zmianie waluty - PLN. W kasie jest oznaczona numerem 10.
- **Waluta obca** – waluta, która może być użyta do dokonania płatności, operacji gotówkowych jak wpłata, wypłata lub wydawania reszty. Nie musi być związana przejściem systemu monetarnego w Polsce na euro. W kasie oznaczona numerami 2-9.
- **Kurs konwersji** jest to oficjalny ustalany jednorazowo kurs konwersji między polską walutą złoty oraz euro, definiowany na stałe podczas wydawania decyzji o sposobie i czasie zmiany waluty. Po kursie tym są drukowane przeliczenia używane w wyświetlaniu dwuwalutowym.
- **Kurs wymiany** – jest to kurs po jakim jest przeliczane i przyjmowane są waluty podczas operacji gotówkowych, może być zmienny i indywidualny dla każdego sprzedającego.
- **Okres dwuwalutowy** jest to okres bezpośrednio przed i bezpośrednio po dacie zmianie waluty, w którym do dokonywania płatności mogą być użyte dwie waluty: główna i druga.
- **Wyświetlanie dwuwalutowe** polega na wyświetlaniu i drukowaniu wartości jednocześnie w dwóch walutach złoty i euro po zaprogramowanym kursie konwersji.
- **Tryb dwuwalutowy** – stan kasy, w którym kasa po każdym paragonie drukuje dodatkowo podsumowanie w drugiej walucie.
- **Automatyczna konwersja waluty** – proces polegający na automatycznej zamianie drugiej waluty na walutę główną.

3.9.2. Przeglądanie i programowanie walut

Do przeglądania i programowania walut przechodzimy przez naciśnięcie klawiszy:

System przewiduje 10 walut przy czym waluta 1 oraz 10 mają znaczenie specjalne

Waluta 1 - ma znaczenie specjalne, jest to **waluta główna (ewidencyjna)**

Zmiany nazwy tej waluty można dokonać wyłącznie poprzez zaprogramowanie drugiej waluty (oznaczonej nr 10) i dokonanie konwersji na drugą walutę. Po fiskalizacji zmiana taka jest zapisywana w pamięci fiskalnej kasy.

Waluty 2-9 waluty obce programujemy przez użycie poniższej sekwencji.

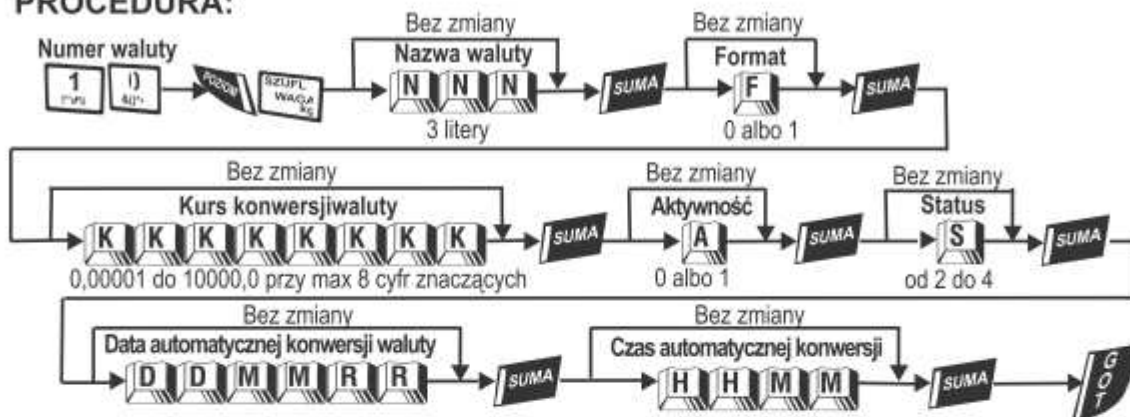
PROCEDURA:

Parametr	Opis	Znaczenie	Wartość
F	Format - sposób obliczania wartości kursu wymiany	kurs wymiany = waluta obca/ waluta ewidencyjna	0
		kurs wymiany = waluta ewidencyjna/waluta obca	1
A	Aktywność waluty - włączenie/ wyłączenie waluty	waluta nieaktywna, nie można jej użyć	0
		waluta aktywna, można w niej płacić, robić wpłaty, wypłaty	1

Waluta 10 – ma również zastosowanie specjalne, jest to **druga waluta**, która służy do zmiany nazwy waluty głównej podczas konwersji ręcznej lub automatycznej. Dlatego też dodatkowo przy programowaniu tej waluty programujemy takie parametry jak data i czas zmiany waluty oraz status konwersji. Zmiana zaprogramowanych parametrów zabezpieczona jest hasłem **3825**, aby przypadkowo nie zmienić waluty.

PROCEDURA:

Parametr	Opis	Znaczenie	Wartość
F	Format - sposób obliczania wartości kursu wymiany	kurs wymiany = waluta obca/ waluta ewidencyjna kurs wymiany = waluta ewidencyjna/waluta obca	0 1
A	Aktywność waluty - włączenie/ wyłączenie wydruku informacyjnego - kasa drukuje przeliczenie wartości sprzedaży na drugą walutę po kursie konwersji	waluta nieaktywna - wydruk informacyjny w drugiej walucie wyłączony waluta aktywna - wydruk informacyjny w drugiej walucie włączony	0 1
S	Status - status konwersji	kasa jest przed konwersją do drugiej waluty kasa jest po konwersji do drugiej waluty, waluta nr 2 jest zarezerwowana do płatności w drugiej walucie kasa jest po konwersji do drugiej waluty, walutę nr 2 można dowolnie programować	0 1 2

Uwaga: Aby można było dokonać zmiany musi być zrobiony raport fiskalny dobowy.

3.9.3. Zmiana waluty głównej przez użytkownika lub automatycznie

Warunki, które muszą być spełnione do zmiany waluty to;
Zaprogramowane parametry drugiej waluty (10 rekord w tabeli walut) według następujących zasad:

- **Nazwa drugiej waluty** (na którą będzie zmiana) zgodna z oznaczeniami ISO4217, czyli. PLN, EUR, CHF, USD, RUB ....
- **Kurs konwersji**
- **Format kursu: 0 lub 1**
- **Aktywność waluty: 1**
- **Status konwersji: 0**

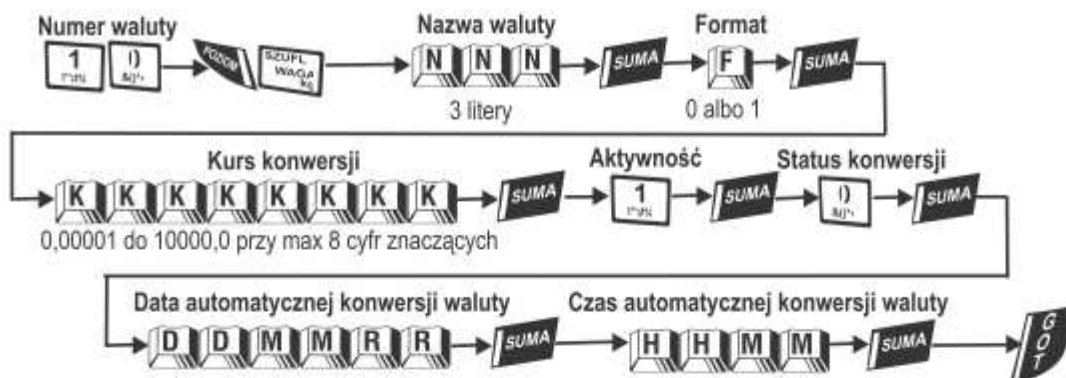
W przypadku automatycznej zmiany waluty należy zaprogramować również:

- **Datę konwersji**
- **Czas konwersji**

PROGRAMOWANIE

PROCEDURA:

Na wyświetlaczu pojawia się komunikat z kursem konwersji:

4.00000000

Zmiana zaprogramowanych parametrów zabezpieczona

jest hasłem **3 8 2 5** (DEF, UTW, A/B/C, JKL), które należy wpisać w wypadku zmiany kursu konwersji.

tur5 ot?

Następnie kasa pyta o poprawność wprowadzonego kursu, który należy

potwierdzić klawiszem **SUMA**.

Programowanie kasy
KURS KONWERSJI
1EUR=4.00000000PLN

Kasa drukuje komunikat:

W wypadku niezaprogramowanego kursu konwersji kasa pokazuje komunikat: Należy zaprogramować kurs konwersji.

tur5 ton8?

Uwaga: Aby automatyczna lub ręczna konwersja waluty mogła zostać zakończona poprawnie kasa musi mieć zrobione raporty zerujące: *Raport fiskalny dobowy, Raport artykułów, Raport kasjera.* W przypadku braku spełnienia tego warunku kasa wyświetli stosowny komunikat i zatrzyma proces konwersji do momentu zrobienia raportów.

Natychmiastowej zmiany waluty dokonuje się poprzez poniższą sekwencję:

2 () (A/B/C) **()** (A/B/C) **2** (A/B/C) **⊗**

Kasa wyświetla komunikat o zmianie waluty i drukuje paragon potwierdzający zmianę.

201808 8AL

Programowanie kasy
ZMIANA WALUTY
GŁÓWNEJ
PLN - EUR

Po zakończeniu procesu konwersji ustawione zostają automatycznie parametry 10 waluty na uprzednio używaną walutę ewidencyjną (PLN).

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

3.9.4. Włączenie lub wyłączenie trybu dwuwalutowego

Włączenie lub wyłączenie wydruku informacyjnego w drugiej walucie (po kursie konwersji) następuje poprzez ustawienie parametru aktywność w walucie nr 10. Wydruk ten jest przeliczany po kursie konwersji ustawionym również w tej walucie.

W czasie programowania aktywności włączenie trybu dwuwalutowego potwierdzone jest komunikatem i wydrukiem:

Programowanie
kasy
10. WAL. AKTYW. 1

2 WAL. !

Wyłączenie trybu dwuwalutowego komunikatem na wyświetlaczu i wydrukiem

Programowanie
kasy
10. WAL. AKTYW. 0

2 WAL. !

Uwaga: **Kurs konwersji nie musi być równy kursowi wymiany. Kurs konwersji jest to oficjalny ustalany jednorazowo kurs pomiędzy polską walutą złoty oraz euro, definiowany na stałe podczas wydawania decyzji o sposobie i czasie zmiany waluty. Po kursie tym są drukowane przeliczenia używane w wyświetlaniu dwuwalutowym. Natomiast kurs wymiany jest to kurs po którym sprzedawca przyjmuje walutę podczas transakcji sprzedaży.**

Paragon fiskalny z przeliczeniem informacyjnym

TORELL EURO 500T HANDY NIP: 5930101554 01-09-2010 000069 PARAGON FISKALNY	Nagłówek paragonu
COLA 1*2.50 =2.50 A	Nazwa towaru
PODSUMA 2.50	Stawka podatku VAT
SP.OP A 2.50 PTU A 22.00% 0.45 SUMA PTU 0.45	cena towaru
SUMA EUR 2.50	Suma paragonu w walucie ewidencyjnej
PAR. FISK 00001 01 ADAM 11:38 /E BOH 12345678	Logo fiskalne i numer unikatowy
INFO: 2 WALUTA SUMA PLN 10.00 Kurs konwersji 1EUR=4.000000PLN	Przeliczenie informacyjne w drugiej walucie
GOTÓWKA EUR 5.00 RESZTA EUR 2.50	Kurs konwersji
	Gotówka od klienta
	Reszta dla klienta.

Uwaga: **Zmiana zaprogramowanych parametrów zabezpieczona jest hasłem 3 DESI 8 UTYW 2 A/B/C 5 PLU , aby przypadkowo nie zmienić ustawień waluty.**

3.10. Wydruk zaprogramowanych parametrów

L.p.	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Odczyt zaprogramowanych znaczników	
2	Odczyt zaprogramowanych stawek VAT	
3	Odczyt zaprogramowania nagłówka	
4	Odczyt zaprogramowanych parametrów kasjerów	
5	Odczyt zaprogramowanych towarów podgrup	
6	Odczyt zaprogramowanych cen towarów	
7	Odczyt zaprogramowania stanów magazynowych	
8	Odczyt zaprogramowanych opakowań zwrotnych	
9	Odczyt zaprogramowanych walut	
10	Odczyt zaprogramowania opisów stałych i wersji programu (w trybie raportów czytających)	

3.10.1. Przykłady wydruków oprogramowania

Zaprogramowanie znaczników

** NIEFISKALNY ** Programowanie kasy Znaczniki		
01. ZNACZNIK	002222	Znacznik 1 nieużywany
02. ZNACZNIK	103621	Wartość parametrów (od lewej do prawej)
03. ZNACZNIK	001000075	Znacznik 2 ustawienia liczbowe
04. ZNACZNIK	0000	Znacznik 3 numer kasy
05. ZNACZNIK	03100	Znacznik 4 przymusy
06. ZNACZNIK	00001	Znacznik 5 ustaw. portów szereg.
07. ZNACZNIK	00% 0.00%	Znacznik 6 ustawieni drukarki i tryb spoczynkowy
08. ZNACZNIK	00% 0.00%	Znacznik 7 ustaw. narzutu procent.
09. ZNACZNIK	1123	Znacznik 8 ustaw. rabatu procent.
10. ZNACZNIK	161112	Znacznik 9 ustaw. czasu +/- 1 godz.
** NIEFISKALNY **		Znacznik 10 podgląd aktualnej daty

Zaprogramowanie stawki podatku VAT

** NIEFISKALNY ** Programowanie kasy		
Zaprogr. staw.PTU		
1. STAWKA PTU A	22.00%	Stawki podatku VAT
2. STAWKA PTU B	7.00%	
3. STAWKA PTU C	0.00%	
4. STAWKA PTU D	SP. ZU.	Stawka zwolniona
5. STAWKA PTU E	---	Stawki nieaktywne
6. STAWKA PTU F	---	
7. STAWKA PTU G	---	
** NIEFISKALNY **		

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

Zaprogramowanie nagłówka

```

** NIEFISKALNY **
Programowanie
kasy
1. linia nagłówka:
TORELL
2. linia nagłówka:
EURO 500T HANDY
** NIEFISKALNY **
    
```

Numer linii nagłówka (do 6 linii)

Treść linii nagłówka

Zaprogramowanie kasjerów

```

** NIEFISKALNY **
Programowanie
kasy
1.KASJER IMIE
ADAM
2.KASJER IMIE
EWA
2.KASJER UPRAWN.
1111
** NIEFISKALNY **
    
```

Imię kasjera

Uprawnienia kasjera

Zaprogramowanie towarów/ podgrup

```

** NIEFISKALNY **
Programowanie
kasy
00001.TOWAR CENA
1.50
00001.TOWAR NAZWA
skasowany
zmiana
COLA A
00001.TOWAR DEF.1
A 003
00002.TOWAR CENA
3.00
00002.TOWAR NAZWA
skasowany
zmiana
PEPSI A
00002.TOWAR DEF.1
A 003
00003.TOWAR CENA
5.00
00003.TOWAR NAZWA
skasowany
zmiana
CHLEB B
00003.TOWAR DEF.1
B 003
00004.TOWAR CENA
0.50
00004.TOWAR NAZWA
skasowany
zmiana
BUŁKI B
00004.TOWAR DEF.1
B 003
00005.TOWAR CENA
3.00
00005.TOWAR NAZWA
skasowany
zmiana
PIWO A
00005.TOWAR DEF.1
A 003
** NIEFISKALNY **
    
```

Kod towaru/ podgrupy

Cena towaru

Nazwa towaru

Stawka podatku VAT

Definicja 1

cena zaprogramowana i wprowadzona

Towar skasowany

Zmiana towaru

Zaprogramowanie jednostek miar

```

** NIEFISKALNY **
Programowanie
kasy
Jednostki miary
1.jednostka miary
2.jednostka miary
szt
3.jednostka miary
kg
4.jednostka miary
l
5.jednostka miary
m
6.jednostka miary
m2
7.jednostka miary
km
8.jednostka miary
t
** NIEFISKALNY **
    
```

Numer jednostki miary

jednostka niemianowana

nazwa jednostki miary

Kasowanie towaru

```

** NIEFISKALNY **
Programowanie
kasy
00007.TOWAR NAZWA
JAJKA B
zmiana
skasowany
** NIEFISKALNY **
    
```

Kod towaru/ podgrupy

Nazwa towaru

Stawka podatku VAT

Towar skasowany

Zmiana towaru

PROGRAMOWANIE

Zaprogramowanie cen towarów

** NIEFISKALNY **	
Programowanie kasy	
00001.TOWAR CENA	Kod towaru
2.50	Cena towaru
00002.TOWAR CENA	
3.10	
00003.TOWAR CENA	
4.90	
00004.TOWAR CENA	
0.60	
00005.TOWAR CENA	
3.50	
** NIEFISKALNY **	

Zaprogramowanie stanów magazynowych

** NIEFISKALNY **	
Programowanie kasy	
00001.TOW. MAGAZ.	Kod towaru/podgrupy
5.000	
00002.TOW. MAGAZ.	
10.000	
00003.TOW. MAGAZ.	
20.000	
00004.TOW. MAGAZ.	
25.000	Stan magazynowy towaru
** NIEFISKALNY **	

Zaprogramowanie opak. zwrotnych

** NIEFISKALNY **	
Programowanie kasy	
OPAK.ZWR.01	Nr opak. zwrotnego
1.00	Wartość opak. zwrotn.
OPAK.ZWR.02	
2.00	
OPAK.ZWR.03	
3.00	
** NIEFISKALNY **	

Zaprogramowanie walut

** NIEFISKALNY **	
Programowanie kasy	
01.WALUTA NAZWA	Waluta ewidencyjna
EUR	Nazwa waluty
02.WALUTA NAZWA	
PLN	Format kurs wymiany wal. ewid./ wal. obca
02.WALUTA FORMAT	Kurs wymiany
1	Waluta aktywna
02.WALUTA KURS	
1EUR=4.000000PLN	
02.WAL.AKTYW.	
1	
03.WALUTA NAZWA	
03.WALUTA FORMAT	
0	
03.WALUTA KURS	
1---=0.000000EUR	
03.WAL.AKTYW.	
0	
04.WALUTA NAZWA	
04.WALUTA FORMAT	
0	
04.WALUTA KURS	
1---=0.000000EUR	
04.WAL.AKTYW.	
0	

07.WALUTA NAZWA	
07.WALUTA FORMAT	
0	
07.WALUTA KURS	Numer waluty
1---=0.000000EUR	
07.WAL.AKTYW.	Waluta nieaktywna
0	
08.WALUTA NAZWA	
08.WALUTA FORMAT	Format kurs wymiany wal. obca/ wal. ewid.
0	
08.WALUTA KURS	
1---=0.000000EUR	
08.WAL.AKTYW.	
0	
09.WALUTA NAZWA	
09.WALUTA FORMAT	
0	
09.WALUTA KURS	
1---=0.000000EUR	
09.WAL.AKTYW.	
0	
10.WALUTA NAZWA	Druga waluta
PLN	
10.WALUTA FORMAT	
1	
10.WALUTA KURS	
1EUR=4.000000PLN	
10.WAL.AKTYW.	
1	
10.STAN KONWERSJI	Po konwersji do drugiej waluty waluta nr 2 jest zarezerwowana do płatności w drugiej walucie
1	
10.DATA KONWERSJI	Data konwersji
10.CZAS KONWERSJI	Czas konwersji
** NIEFISKALNY **	

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

Wydruk opisów stałych i wersji programu

```

** NIEFISKALNY **
XXXX X *****
RAPORT OPISÓW
STAŁYCH
XXXXXXXXXXXXXXXXX
** TEST **
SUMA=Liczba lini
i wydruku=OK,BŁA
D. Programowanie
kasy
.TOWAR.CENA.NAZ
WA.DEF..KOD.TOWAR
NAZWA.TOW.MAGAZ
.KASJER.INTE.KAS
JER.HASŁO.KASJER
UPRAWN..ZNACZNIK.
linia nastówka:;j
ednostka miary.ST
AWKA PTU.SP.ZW.-
----.ZEROWANIE -
START.ZEROWANIE -
KONTEC.DATA :.CZ
AS :.
UFISKALNIENTE: OK
.NIP:.N.Unikatowy
:.TOWAR.CENA.TOWA
R.DEF..TOW.K.PAS
K.OPAK.ZUR..zmian
a.Zaprogram. PLU.
MAGAZYN.OPAK. ZUR
OTNE.Kasjerzy.Lin
ie loso.Jednostki
miary.Zaprogr. s
tau.PTU.Znaczniki
.skasowany.PODSUM
A.ANULACJA.PARAGO
N.ANULOWANY.ROZLI
CZENIE.OPAK.ZURO
TNYCH.ANULACJA K.
ROZLICZENIE
ANULOWANE
.WPŁATA.WYPŁATA.
GOTÓWKA.CZEK.NA
RZUTZ.RABAT%.L.S
TORNO.ZURÓT.NUMER
DOKUMENTU.KTO:.P
RZYCZYNA:.PODPIS:
.SP.OP.SUMA.PTU.
SUMA.PAR.FISK
.KREDYT.RESZTA.
RAPORT TOWARÓW.
TOWARY RAZEM:.RAP
ORT OPAKOWAŃ ZURO
TNYCH.ZURÓTNE RAZ
EM:.RAPORT STANÓW
MAGAZYNOWYCH. RA
PORT KASJERÓW **
XXXX X *****.R
    
```

```

RAPORT MIESIĘCZNY.
Raport przerwany
.RAPORT FISKALNY
OKRESOWY.Data Ins
t :.Zapis Niepop
równy.ŁĄCZNY RAO
RT OKRESOWY.PTU.
SP.OP..NALEZ..ZER
OWANIE RAM.WYKONA
NO ZMIANY W BAZIE
TOWARÓW.J.TL.PAR
AGONÓW.TŁOŚC POZY
CJI.PRZEKRO CZONO
LIMIT ZEROWAŃ RAM
.GT.OPAK.ZURÓTNE.
SZYFIDA.*****
Z *****.RAPORT
FISKALNY DOBOWY.
RAPORT DZIENNY .S
PRZEDAŻ.Brak zasi
łania.EURO-500T H
ANDY.v4.007 for P
OLAND.PLU:2000.PC
comm.:Enabled.
SC comm.:Enabled.
Fis.Mem.:Enabled.
Ext.key.:Disabled
.PC -> ECR.ECR ->
PC.nastówka.Odczy
t nastówka.znaczn
ików.Odczyt znac
zników.ECR - PC.K
omunikacja OK.kas
jerów.Odczyt kasj
erów.stawki.Rapor
t kasjerów.Raport
towarów.Z.Odczyt
towarów.Raport t
owarów X.zurotnc
h.Odczyt zurotnc
h.Raport transakc
ji.towarów.TEST P
am.Fiskal..Zawar
tość modułu. od
do.
PF- TEST.adres.Ko
niec testu.szt.kg
.l.m.m2.km.t.Poni
edz..Utopek.Sroda
.Czwartek.Piatek.
Sobota.Niedziela.
RAPORT OPISÓW STA
ŁYCH.ZEROWANIE NR
.NR UNIKATOWY ZAP
ISANY.
RAPORT FISKALNY M
IESIĘCZNY.RAPORT
FISKALNY ROZLICZE
    
```

```

NIOWY.ZA MIESIAC
.Koniec zapisów P
F. PARAGON FISKAL
NY.** NIEFISKALNY
**ANUL.PARAG..K
ontynuacja.*****
XXXXXXXXXXXX.Brak
zasilania.Format
kodu.Formaty kodó
w uew.Formaty ko
dów uew..Odczyt f
ormat.kodów uew..
brak Zasilania.te
mp.Temperat. = .K
urs wymiany.Kurs
wymiany.WALUTA KU
RS.WALUTA NAZWA.T
EST PROM BŁAD.PF
PRAWIE PEŁNA.POZO
STALO.RAPORTÓW DO
BOWYCH.
ZMIANA DATY I GOD
ZINY.Kurs konwers
ji.INFO: 2 WALUTA
.SUMA.WALUTA FORM
AT.WALUTA AKTYW..
DATA KONWERSJI.CZ
AS KONWERSJI.STAN
KONWERSJI.ZMIANA
WALUTY GŁÓWNEJ.W
ALUTA EWIDENCYJNA
:
Ver.oprogg. 4.012
ROM:h4t012pl.bin.
** NIEFISKALNY **
    
```


Wersja oprogramowania

Wersja ROM

4. KOMUNIKATY I PROCEDURY

4.1. Wykaz komunikatów i błędów operacyjnych

4.1.1. Komunikaty podczas normalnej pracy

Komunikat na wyświetlaczu	Opis komunikatu i postępowanie
	Kasa pracuje z zasilaniem bateryjnym - 100% naładowania akumulatora.
	Kasa pracuje z zasilaniem bateryjnym - 50% naładowania akumulatora.
	Kasa pracuje z zasilaniem bateryjnym -10% naładowania akumulatora.
	Operacja stornowania.
	Suma rachunku; reszta dla klienta.
	Rejestracja opakowań zwrotnych.
BATERIA	Brak możliwości wykonywania jakichkolwiek operacji na kasie ze względu na brak energii w akumulatorze.
HASLO	Należy wprowadzić hasło kasjera i potwierdzić klawiszem .
ZMIANA T	Komunikat potwierdzający zalogowanie lub zmianę kasjera.
brak dostępu	Aktualnie zalogowany kasjer nie ma dostępu do tego trybu pracy kasy.
Podaj kod	Należy nacisnąć klawisz i zalogować kasjera z uprawnieniami do tego trybu.
SPRZ 12-14	Komunikat potwierdzający prawidłowość wprowadzonego kodu i fakt zalogowania kasjera do trybu sprzedaży.
rAPZ 12-15	Kasa jest w trybie pracy - raporty czytające.
rAPZ 12-16	Kasa jest w trybie pracy - raporty zerujące.
Prog 12-18	Kasa jest w trybie pracy - programowanie
rAPortuj	Wymagane jest zrobienie raportu dobowego Wykonać raport dobowy.
G 2000	Zakończona transakcja - płatność gotówką.
C 8520	Zakończona transakcja - płatność czekiem.
T 1200	Zakończona transakcja - płatność kredytem.
w 12000	Wpłata do kasy - kwota wpłaty.
w 2000	Wyplata z kasy - kwota wyplaty.
n 500	Narzut - kwota narzutu.
r 2000	Rabat - kwota rabatu.
c 1450	Wprowadzenie ceny z klawiatury.
XX dni	Pozostało najwyżej XX dni (poniżej 30) do zapelnienia pamieci fiskalnej.
PF PELNA	Należy kupić nową kasę. Pojemność pamięci została wyczerpana. Można wykonywać jedynie raporty czytające.

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

Komunikat na wyświetlaczu	Opis komunikatu i postępowanie
<i>cZEŁRĈ...</i>	Proszę czekać operacja w toku.
<i>SPrZEdRĬ</i>	Nieukończona sprzedaż. Kasa gotowa do kontynuacji sprzedaży.
<i>rAPPŁU</i>	Wymagane jest zrobienie raportu towarów. Wykonać zerujący raport towarów.
<i>rAP.OPAT</i>	Wymagane jest zrobienie raportu opakowań. Wykonać zerujący raport opakowań.
<i>rAP.KASJER</i>	Wymagane jest zrobienie raportu kasjerów. Wykonać zerujący raport kasjerów.
<i>Wyduł rAP</i>	Potwierdzenie wydruku raportu rozliczeniowego podczas zamknięcia pamięci fiskalnej.
<i>Potwierdź</i>	Możliwe jest wydrukowanie raportu w późniejszym terminie lub odczyt zawartości pamięci fiskalnej.
<i>≡</i>	Dostępny jest tylko tryb raportów czytających. Pamięć fiskalna zapełniona.
<i>brAk ZRS</i>	Podczas operacji nastąpiło wyłączenie kasy.
<i>EcR - Pc</i>	Trwa komunikacja pomiędzy komputerem i kasą.
<i>SZuFLAdA</i>	Otwarta szuflada.
<i>PrZEGŁRd</i>	Zbliża się termin przeglądu serwisowego. Należy wezwać serwis.
<i>WEZŚERWIS</i>	Należy wezwać serwis.

4.1.2. Błędy sygnalizowane przez kasę

W przypadku wystąpienia błędu kasa sygnalizuje to sygnałem dźwiękowym, na wyświetlaczu pojawiają się komunikaty wyszczególnione w tabelce. Należy usunąć przyczynę błędu i nacisnąć klawisz **CL**.

Komunikat na wyświetlaczu	Opis komunikatu i postępowanie
<i>b01 bLRd</i>	Naciśnięcie niewłaściwego klawisza. Poprawnie wprowadzić sekwencję.
<i>b02 bLRd</i>	Niewłaściwe ustawienie znaczników. Zmienić zaprogramowanie znaczników.
<i>b03 bLRd</i>	Próba stornoawania towaru, który nie został zarejestrowany na paragonie, albo towaru z ceną większą niż na paragonie. Wprowadzić właściwe parametry towaru.
<i>b04 bLRd</i>	Błąd wagi. Sprawdzić złącze lub zmienić parametry komunikacji z wagą.
<i>b05 bLRd</i>	Przekroczono limit pozycji paragonu (max. 50 towarów) lub limit linii paragonu. Zakończyć paragon.
<i>b06 bLRd</i>	Podana została zbyt duża ilość przy operacji mnożenia (max. 9999) Mnożnik musi być mniejszy od 1 000000.
<i>b07 bLRd</i>	W bazie towarów nie znaleziono takiego kodu kreskowego. Zaprogramować kod kreskowy towaru.
<i>b08 bLRd</i>	Próba sprzedaży bez podania ceny towaru (towar wyłącznie z ceną otwartą).
<i>b09 bLRd</i>	Przekroczony limit operacji. Należy wykonać raport dobowy.
<i>b10 bLRd</i>	Próba zakończenia sprzedaży bez podsumowania rachunku klawiszem SUMA .
<i>b11 bLRd</i>	Operacja nie możliwa do wykonania z opakowaniem zwrotnym.

KOMUNIKATY I PROCEDURY

Komunikat na wyświetlaczu	Opis komunikatu i postępowanie
<i>b 12 bL R_d</i>	Próba sprzedaży niezaprogramowanego lub zablokowanego towaru.
<i>b 13 bL R_d</i>	Próba sprzedaży towaru z nieaktywną stawką podatku VAT.
<i>b 14 bL R_d</i>	Próba sprzedaży towaru z ceną równą zero. Zaprogramować cenę towaru lub wprowadzić cenę podczas sprzedaży.
<i>b 15 bL R_d</i>	Próba sprzedaży towaru z bez wprowadzenia kwoty od klienta. Wprowadź kwotę przyjętą od klienta.
<i>b 16 bL R_d</i>	Próba sprzedaży towaru z ilością ułamkową gdy jest to zabronione.
<i>b 17 bL R_d</i>	Próba sprzedaży towaru o ujemnym stanie magazynowym, gdy jest to zabronione. Skorygować stany magazynowe.
<i>b 18 bL R_d</i>	Próba wykonania sprzedaży po przekroczeniu limitu sumy rachunku. Zakończyć paragon.
<i>b 19 bL R_d</i>	Próba sprzedaży towaru z ceną przekraczającą zaprogramowany limit. Wprowadzić prawidłową cenę.
<i>b 20 bL R_d</i>	Operacja rabatu i narzutu jest zabroniona dla opakowań.
<i>b 21 bL R_d</i>	Błędny format lub zakres daty. Wprowadzić poprawne wartości.
<i>b 22 bL R_d</i>	Możliwa sprzedaż tylko z zaprogramowaną ceną.
<i>b 23 bL R_d</i>	Wprowadzono datę w błędnym formacie. Wprowadzić poprawnie.
<i>b 24 bL R_d</i>	Przekroczony limit rabatu lub narzutu.
<i>b 25 bL R_d</i>	Przekroczony limit miejsc dziesiętnych.
<i>b 27 bL R_d</i>	Próba wykonania sprzedaży z wartością ujemną.
<i>b 28 bL R_d</i>	Próba wykonania stoma niezgodnie z procedurą.
<i>b 29 bL R_d</i>	Przekroczony maksymalny lub minimalny stan magazynu.
<i>b 30 bL R_d</i>	Przekroczony stan licznika GT. Wykonać raporty dzienne i okresowe.
<i>b 31 bL R_d</i>	Wykonanie danej operacji spowodowałoby ujemną GT.
<i>b 32 bL R_d</i>	Błędnie wprowadzona forma zapłaty. Wprowadzić poprawnie.
<i>b 34 bL R_d</i>	Platność po konwersji waluty daje kwotę równą zero. Sprawdzić wprowadzoną kwotę.
<i>b 35 bL R_d</i>	Próba wprowadzenia kredytu powyżej założonego limitu. Pozostałą należność uregulować inną formą płatności.
<i>b 36 bL R_d</i>	Próba wykonania sprzedaży z ujemną wartością podatku.
<i>b 37 bL R_d</i>	Przekroczony bufor czytnika kodów kreskowych.
<i>b 42 bL R_d</i>	Nierozpoznany format kodu kreskowego.
<i>b 43 bL R_d</i>	Konwersja na Euro nie została poprawnie zakończona. Sprawdzić ustawienia i wykonać wymagane.
<i>bL R_d dAty</i>	Błędna data. Błąd zegara lub data jest wcześniejsza od daty ostatniego zapisu do pamięci fiskalnej. Należy wezwać serwis.
<i>br At 2RS.</i>	Podczas operacji nastąpiło wyłączenie kasy.

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

4.1.3. Komunikaty wyświetlane podczas drukowania

Komunikat na wyświetlaczu	Opis komunikatu i postępowanie
<i>brak PAP</i>	Brak papieru (należy wymienić papier wg instrukcji).
<i>GŁOWICA</i>	Podniesiona głowica (należy opuścić głowicę drukarki termicznej)
<i>CIĘPŁA</i>	Przerwać wydruk do ochłodzenia drukarki, lub zgłosić do serwisu. jej uszkodzenie.
<i>drukarka!</i>	Drukarka została odłączona. Wezwać serwis i sprawdzić połączenia.

4.1.4. Komunikaty informujące o stanie baterii

Komunikat na wyświetlaczu	Opis komunikatu i postępowanie
	Zasilacz zewnętrzny jest niepodłączony. 100% procent naładowania akumulatora.
	Zasilacz zewnętrzny jest niepodłączony. 50% procent naładowania akumulatora.
	Zasilacz zewnętrzny jest niepodłączony. 10% procent naładowania akumulatora.
<i>SPR. BATERI</i>	Sprawdzenie stanu baterii.
<i>SLABA BATA</i>	Niski stan naładowania akumulatora. Należy podłączyć zewnętrzny zasilacz.
<i>ŁADUJ BATA</i>	Konieczne jest naładowanie akumulatora. Kasa zablokowana. Wylączyć kasę i podłączyć zewnętrzny zasilacz.
<i>PodŁA. ZAS.</i>	Wylączyć kasę. Odłączyć zasilacz i odczekać 5 s i podłączyć ponownie.

4.1.5. Komunikaty podczas programowania

Komunikat na wyświetlaczu	Opis komunikatu i postępowanie
<i>2n01</i> <i>00222</i>	Znacznik 1 - nieużywany.
<i>2n02</i> <i>103621</i>	Znacznik 2 - ustawienia liczbowe.
<i>2n03</i> <i>001000002</i>	Znacznik 3 - numer kasy.
<i>2n04-Pr297</i> <i>1111</i>	Znacznik 4 - przymusy.
<i>2n05-Pc 5t</i> <i>03100</i>	Znacznik 5 - ustawienia portów szeregowych.
<i>2n06-druk</i> <i>00001</i>	Znacznik 6 - ustawienia drukarki.

KOMUNIKATY I PROCEDURY

TORELL

Komunikat na wyświetlaczu	Opis komunikatu i postępowanie
2n07-nAr2. 00 000	Znacznik 7 - ustawienia narzutu procentowego.
2n08-rAbAt 00 000	Znacznik 8 - ustawienia rabatu procentowego.
2n09-c2R5 2400	Znacznik 9 - korekta czasu +/- 1 godz. (zmiana czasu letni - zimowy, zimowy - letni)
2n10 12 12 12	Znacznik 10 - podgląd aktualnej daty.
1PtU A 2300	Stawka podatku VAT (wcześniej zaprogramowana).
PtU G ----	Stawka podatku VAT nieaktywna.
bLAd PtU	Zaprogramować lub uaktywnić stawkę podatku VAT.
ZAPISZ	Zatwierdzenie stawek podatku VAT klawiszem .
1Lin. nAG. E-u-r-o	Nagłówek paragonu -1 linia.
1FRS. IMIE FRSJE r 1	Programowanie imienia kasjera.
1FRS. HASŁO 5555	Programowanie hasła kasjera.
1FRS. uPr. 1111	Programowanie uprawnień kasjera do trybów pracy kasy (sprzedaży, raportów czytających, raportów zerujących, programowania).
000.55t cEn 1250	Programowanie ceny towaru (np. towar nr 55 - cena 12.50)
000.55t n - - - -	Przyporządkowanie stawki podatku VAT do towaru (np. 55)
A - FRBA b -	Programowanie nazwy towaru zaprogramowanego ze stawką podatku A (np. towar nr 55 - kawa) oraz nowego towaru ze stawką B
duPL. 0000 1	Podana nazwa towaru nr 1 już istnieje w bazie. Wprowadź inną, niepowtarzalną.
Pod. nR2BE	Brak nazwy PLU. Zaprogramuj nazwę.

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

Komunikat na wyświetlaczu	Opis komunikatu i postępowanie
bLAd Ptu	Próba zaprogramowania towaru z nieaktywną stawką podatku VAT
000.55t dF1 R 002	Definiowanie towarów - Definicja 1 (towar nr 55)
000.55t dF1 R 00 10 1 18	Definiowanie towarów - Definicja 2 (towar nr 55)
000.55t nAG 000	Programowanie stanów magazynowych towaru (towar nr 55).
10.oPAk: 2Br 000	Programowanie opakowań zwrotnych (opakowanie nr 10)
4.0Edno5t+R L	Odczyt jednostek miar (jednostka nr 4 litr)
Sort KodōB	Kasa sortuje kody kreskowe. Może topotwać kilka sekund.
1-oł 9-niE	Potwierdzenie poprawności danych.
turS BYnR.	Niezaprogramowany kurs wymiany. Zaprogramować kurs.

4.2. Postępowanie w przypadku awarii zasilania

4.2.1. Wpływ zakłóceń elektromagnetycznych

Zakłócenie pracy kasy może być wywołane zakłóceniami w sieci elektrycznej lub oddziaływaniem silnych pól elektromagnetycznych. W takich przypadkach należy stosować różnego rodzaju urządzenia zabezpieczające (np. filtry, UPS) zalecane przez dealerów firmy Torell.

4.2.2. Praca ze słabym akumulatorem

W czasie pracy kasy zasilanej z wewnętrznego akumulatora wykorzystywana jest energia w nim zgromadzona. Stan naładowania wewnętrznego akumulatora wewnętrznego prezentują znaczniki umieszczone w lewej części wyświetlacza.

przy pełnym naładowaniu

przy częściowym rozładowaniu

w wypadku słabego naładowania

Pojawienie się powyższego napisu ostrzega użytkownika kasy o konieczności albo dołączenia zewnętrznego akumulatora, albo podłączenia kasy do zasilacza sieciowego. Energii w akumulatorze wewnętrznym wystarcza jednak jeszcze na dokończenie bieżącego paragonu i wystawienie co najmniej 10 paragonów o średniej długości ok. 30 linii. Kasa zaczyna wydawać ostrzegawcze piski. Należy kontynuować sprzedaż pamiętając o bliskim jej zakończeniu. Jeżeli sprzedaż będzie kontynuowana „na siłę” na wyświetlaczu pojawi się napis:

Kasa zostaje zablokowana i nie można wykonywać żadnych operacji łącznie z rozpoczęciem kolejnego paragonu.

Należy wówczas :

- Podłączyć do kasy dodatkowe zasilanie w postaci zewnętrznego akumulatora 12V (opcja) lub akumulator samochodowy przez odpowiednie złącze (opcja).
- Jeśli to nie jest możliwe, należy kasę wyłączyć i podłączyć do zasilacza sieciowego.

Zbyt długa praca kasy na słabym akumulatorze i zbyt częste rozładowywanie akumulatora do „zera” może doprowadzić do skrócenia „czasu życia” akumulatora lub nawet uszkodzenia kasy.

4.3. Procedura sprawdzania poprawności daty

Kasa przed wykonaniem poniższych operacji automatycznie sprawdza poprawność daty - aktualna data jest porównywana z datą ostatnio zapisaną w pamięci fiskalnej:

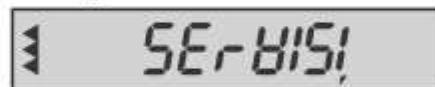
- każde włączenie kasy;
- ufiskalnienie kasy;
- wykonanie raportu fiskalnego dobowego;
- zapis zmiany stawek podatkowych;
- zamknięcie pamięci fiskalnej.

Program diagnostyczny dokonuje sprawdzenia daty i sygnalizuje niezgodność w przypadku, gdy aktualna data jest:

1. Błędna, np 00-00-2000;
2. Wcześniejsza niż ostatnia data zapisana w pamięci fiskalnej;
3. Późniejsza o 5 dni niż ostatnia data zapisana w pamięci fiskalnej kasy.

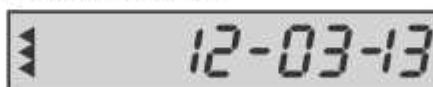
Kasa reaguje na niezgodność daty w następujący sposób:

- w wypadku wystąpienia niezgodności daty opisanej w pkt.1 i pkt.2 na wyświetlaczu pojawi się komunikat:

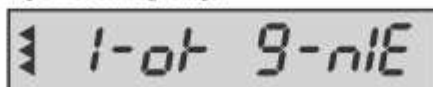

W tym przypadku wymagana jest interwencja serwisu.

- w wypadku wystąpienia niezgodności daty opisanej w pkt.3 na wyświetlaczu wyświetlana jest aktualna data, np.:

Następnie naprzemiennie będzie wyświetlany komunikat zachęcający do potwierdzenia albo odrzucenia wyświetlanej daty.

Wciśnięcie klawisza **1** potwierdza wyświetlaną datę. Powoduje rozpoczęcie pracy kasy lub wykonanie operacji skutkującej zapisem w pamięci fiskalnej.

Wciśnięcie klawisza **9** odrzuca wyświetlaną datę.

Uwaga1: W przypadku omyłkowego wciśnięcia klawisza **9**, należy wyłączyć i ponownie włączyć kasę, a następnie dokonać korekty.

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

W wypadku ponownego odrzucenia daty na wyświetlaczu pojawi się komunikat:
Wymagana jest interwencja serwisu.

Uwaga2: Komunikat ustaje dopiero po wykonaniu operacji skutkującej zapisem potwierdzonej daty do pamięci fiskalnej. W przypadku wystąpienia niezgodności (spowodowanej również nie używaniem kasy przez okres ponad 5 dni) każde wyłączenie i włączenie kasy skutkuje pojawieniem się komunikatu zachęty do potwierdzenia daty. Również każdorazowo do wykonania raportu fiskalnego dobowego dobowego wymagane jest potwierdzenie daty.

Uwaga3: Potwierdzenie błędnej daty skutkuje koniecznością wymiany pamięci fiskalnej na koszt klienta!!!

5. REJESTRACJA SPRZEDAŻY

5.1. Przed rozpoczęciem dnia

Postępowanie zalecane przez kierownika przed rozpoczęciem pracy

1. Sprawdzić ilość papieru na rolce na cały dzień; jeżeli to konieczne, włożyć nową rolkę.
2. Wydrukować raport X w celu sprawdzenia:
  - a) poprawności ustawienia daty i godziny,
  - b) czy drukarka drukuje wyraźnie.
3. Sprawdzić czy jest wystarczająca ilość gotówki w szufladzie.
4. Zapisać – zarejestrować stan początkowy gotówki w kasie poprzez wpisanie wartości gotówki w szufladzie naciśnięcie klawisza i zatwierdzenie klawiszem .

5.2. Operacje konieczne do rozpoczęcia rejestracji

5.2.1. Ostrzeżenia o błędzie

Nieprawidłowe użycie klawiszy lub przekroczenie ustawionych zakresów, powoduje sygnał dźwiękowy kasy. Na wyświetlaczu pojawia się napis informujący o rodzaju popełnionego błędu (patrz tabela błędów na ostatniej stronie instrukcji).

Aby wrócić do pozycji przed błędem należy przycisnąć klawisz kasowania , znak błędu zniknie z wyświetlacza i można kontynuować pracę.

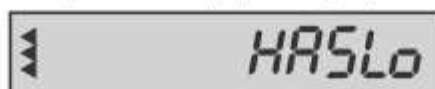
5.2.2. Logowanie się kasjera (hasło)

Kasa pozwala na wprowadzenie numeru identyfikacyjnego (hasła o długości do 4 cyfr) dla maksymalnie 6 różnych kasjerów. Hasła wraz z nazwiskiem (imieniem) kasjera są wprowadzane w trybie programowania (Patrz rozdział 3.6 na stronie 20). Aby użyć hasła należy wprowadzić odpowiedni kod.

REJESTRACJA SPRZEDAŻY

TORELL

i przycisnąć klawisz . Dla dodatkowego zabezpieczenia przycisnąć klawisz przed wprowadzeniem hasła, a na wyświetlaczu pojawi się napis:

Wprowadzane numery hasła będą niewidoczne na wyświetlaczu; jeśli numer jest błędny to kasa pozostaje zablokowana. Kasa zostanie odblokowana tylko po wprowadzeniu prawidłowego hasła. System hasel zabezpiecza przed nieuprawnionymi użytkownikami. Jeśli nazwisko kasjera jest zaprogramowane, to będzie ono drukowane w stopce paragonu po zalogowaniu się kasjera.

5.2.3. Wylogowanie się kasjera (hasło)

Jeśli kasa jest zabezpieczona hasłami, to kasjer po zakończeniu pracy musi wylogować się z kasy, używając klawisza . Wówczas na wyświetlaczu pojawi się napis:

aż do logowania się następnego kasjera; kasa jest zablokowana i zarówno sprzedaż jak i otwieranie szuflady jest niemożliwe. Ta właściwość jest stosowana przy zmianowej naprzemiennej pracy kasjerów lub gdy kasjer kończy pracę w danym dniu.

5.2.4. Poprawki, storna, anulacje

W przypadku wystąpienia pomyłki w rejestracji sprzedaży lub wycofania się klienta z zakupu jednej pozycji bądź rezygnacji z całości zakupów można skorygować paragon albo całkowicie go anulować.

Storno ostatnio wprowadzonej wartości

Gdy pomyłka dotyczy **ostatnio wprowadzonej wartości** należy przycisnąć klawisz i wprowadzić prawidłową wartość.

Storno ostatnio sprzedanej pozycji

Gdy wycofujemy **ostatnio sprzedaną pozycję** naciskamy klawisz i kontynuujemy sprzedaż.

Storno wcześniej sprzedanej pozycji

Gdy wycofujemy **pozycję sprzedaną wcześniej** naciskamy klawisze , powtarzamy operacje w tej samej kolejności jak przy sprzedaży (mnożenie, podanie ceny, wprowadzanie kodu) naciskamy klawisz i klawisz . Następnie możemy kontynuować sprzedaż.

Anulacja paragonu

Gdy anulujemy **cały paragon** naciskamy klawisze   . Kasa drukuje paragon niefiskalny. Jest on zakończony linią „PARAGON ANULOWANY”.

W pamięci kasy pozostają dane o wszystkich stornach i anulacjach - są one drukowane na raporcie dobowym.

Szczegółowy opis powyższych procedur znajduje się w rozdziale 5.7.

Uwaga: *Po zastosowaniu operacji procentowych od sumy paragonu (narzut, rabat) storno pośrednie nie jest możliwe. W przypadku konieczności korekty paragon należy anulować i rozpocząć sprzedaż od początku.*

5.2.5. Zakończenie transakcji

Przyściśnięciem jednego z klawiszy formy zapłaty za towar kończy się daną transakcją na kasie.

- gotówka -
- czek -
- kredyt -

Szczegółowy opis powyższej procedury znajduje się w rozdziale 5.8

Uwaga: *Po zakończeniu transakcji na kasie fiskalnej, nie można przeprowadzić żadnych anulacji.*

5.3. Proste przykłady procedur rejestracji

1. Przejść do trybu rejestracji sprzedaży naciskając klawisze .
2. Wprowadzić hasło wymagane do logowania się i nacisnąć klawisz .
3. Wpisać kod rejestrowanego towaru (np. 112).

4. Przycisnąć klawisz .
(Pojawia się cena towaru 112)
5. Powtórzyć operacje 3. i 4. dla każdego towaru.
6. Przycisnąć klawisz w celu otrzymania podsumy.
7. Podać klientowi wielkość należności.
8. Wprowadzić kwotę otrzymaną od klienta i nacisnąć w zależności od rodzaju płatności odpowiedni klawisz
gotówka - lub czek - .
- W przypadku płatności karta kredytową należy nacisnąć klawisz
kredyt - .
9. Szuflada otworzy się (jeśli jest zainstalowana).
W przypadku gdy kwota wręczona przez klienta jest wyższa niż suma należności, to kasa pokaże wartość reszty dla klienta. W przypadku gdy kwota od klienta jest mniejsza to kasa pokaże kwotę pozostałą do zapłaty.
10. Następnie należy oderwać paragon i wraz z resztą wydać klientowi.

SP-2 2-30

HASLO

112

4.25

38.37

gotówka

50.37

czek

38.37

kredyt

38.37

reszta

12.00

5.4. Przykład wydruku paragonów fiskalnego i нефiskalnego

Wydruk fiskalny

Następujące wydruki są dokumentami fiskalnymi:

1. Paragon sprzedaży.
2. Raport dobowy zerujący
3. Raporty z pamięci fiskalnej

Przykład paragonu fiskalnego:

Wydruk нефiskalny

Następujące wydruki są dokumentami нефiskalnymi:

1. Paragon wpłaty i wypłaty
2. Wydruki z programowania
3. Raporty czytające i zerujące z wyjątkiem raportów fiskalnych

Przykład paragonu нефiskalnego:

Field in Receipt	Description
TORELL EURO 500T HANDY NIP:5930101554 01-09-2010 000062 PARAGON FISKALNY	Numer NIP podatnika
01-09-2010 000062	Data i numer kolejny wydruku
COLA 10*2.50 =25.00 A	Nazwa towaru
PEPSI 10*3.10 =31.00 A	Cena jednostkowa towaru
PODSUM 56.00	Stawka VAT
SP.OP A 56.00	Ilość
PTU A 22.00%	Suma paragonu
SUMA PTU 10.10	Rozliczenie VAT
SUMA PLN 56.00	Suma podatku
PHR. FISK 00002 01	Do zapłaty
ADAM 11:08	Numer paragonu i kasy
BDH 12345678	Kasjer, czas
INFO: 2 WALUTA SUMA EUR 14.00	Logo fiskalne, nr unikatowy kasy
Kurs konwersji 1EUR=4.000000PLN	Przeliczenie na drugą walutę
GOTOWKA PLN 8.00	Kurs konwersji waluty
GOTOWKA EUR 5.00 (PLN 20.00)	Kwota od klienta w walucie ewidencyjnej
WALUTA KURS 1EUR=4.000000PLN	Kwota od klienta w drugiej walucie
GOTOWKA USD 2.00 (PLN 7.00)	Kurs wymiany drugiej waluty
WALUTA KURS 1USD=3.500000PLN	Kwota od klienta w walucie nr 3
GOTOWKA PLN 30.00	Kurs wymiany waluty nr 3
RESZTA PLN 9.00	Reszta

Field in Receipt	Description
TORELL EURO 500T HANDY NIP:5930101554 01-09-2010 000062 *NIEFISKALNY* *WPKATA	Typ paragonu
PLN 1 00.00 *NIEFISKALNY* #0001	Nr unikatowy kasy
Karolina 01 21:42 01456789	

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

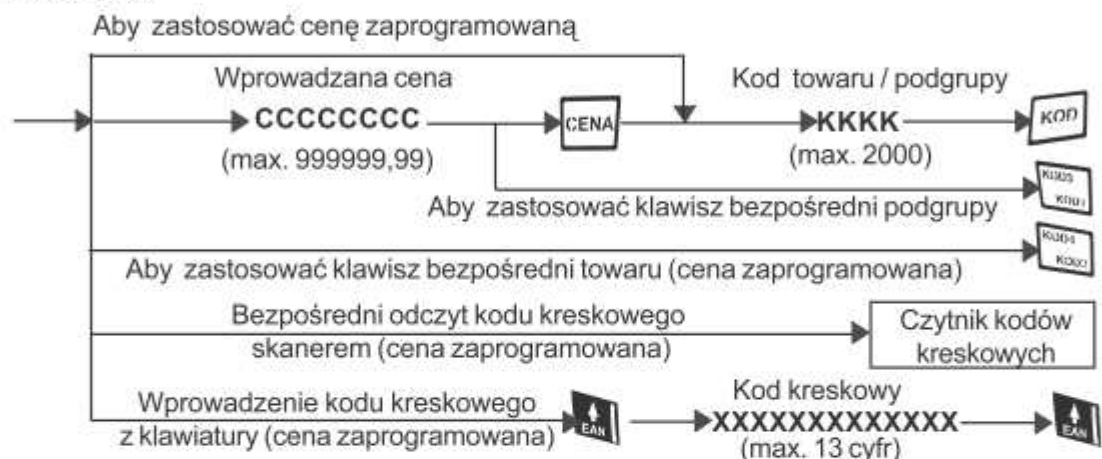
5.5. Sprzedaż towarów

Towary występują w kasie pod postacią kodów jako liczby z przedziału od 1 do 2000. Sześć towarów o numerach od 1 do 6 jest przyporządkowanych do klawiszy bezpośredniego dostępu oznaczonych na klawiaturze.

5.5.1. Sprzedaż pojedynczych pozycji

- a) Przy **metodzie bezpośredniej**: nacisnąć klawisz bezpośredni.
- b) Przy **metodzie pośredniej**: wprowadzić kod towaru (1 - 2000) i nacisnąć klawisz .

PROCEDURA:

Przykład: Sprzedajemy artykuł z zaprogramowaną ceną przypisany do klawisza 1, artykuł z ceną 23.10 zł przypisany do klawisza 2, artykuł o kodzie 27 z zaprogramowaną ceną i artykuł o kodzie 132 w cenie 11,25 zł. Klient wpłaca do kasy 200 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie klawisza bezpośredniego dla towaru z zaprogramowaną ceną	
2	Wprowadzenie ceny i klawisza bezpośredniego	
3	Wprowadzenie kodu towaru z zaprogramowaną ceną	
4	Wprowadzenie ceny i kodu towaru	
5	Zakończenie sprzedaży	
6	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
7	Zakończenie i wydruk paragonu	

REJESTRACJA SPRZEDAŻY

5.5.2. Powtarzanie sprzedaży

Jeżeli sprzedawane są dwa lub więcej jednakowych towarów to możemy w łatwy sposób powtórzyć sprzedaż bez powtarzania wszystkich czynności. Wystarczy po wprowadzeniu ceny i kodu towaru wcisnąć klawisz **KOD** tyle razy ile jest artykułów. Dotyczy to także klawiszy bezpośrednich.

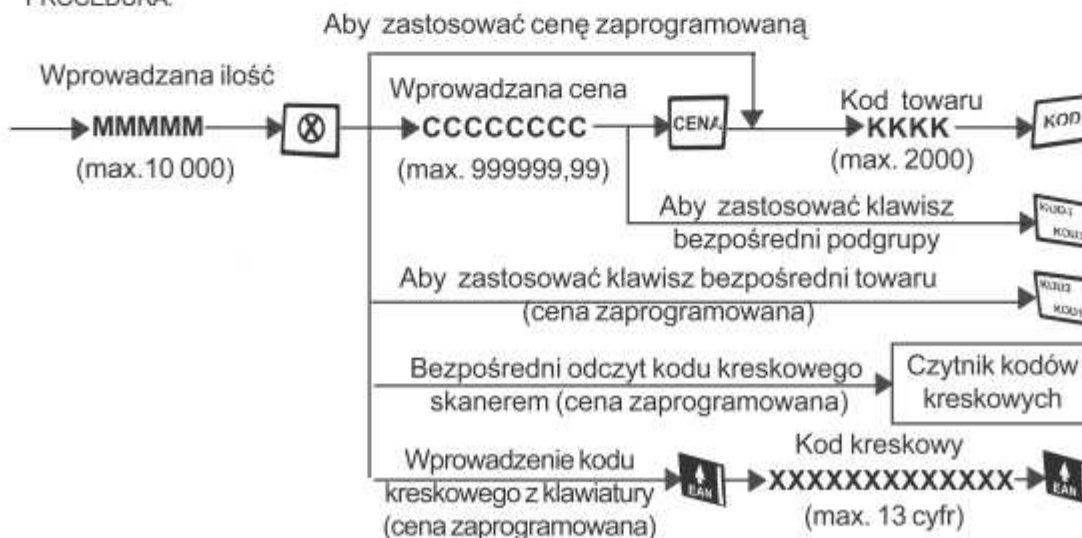
Przykład: Sprzedajemy artykuł o kodzie 1 z ceną otwartą po 15,00 zł w ilości 3 szt., cztery sztuki towaru o kodzie 18 z ceną zaprogramowaną, dwa towary o kodzie 16 w cenie 5,10 zł i pięć towarów z ceną zaprogramowaną o kodzie 1. Klient wpłaca do kasy 200 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie ceny i klawisza bezpośredniego	1 5 00 KOD KOD KOD
2	Wprowadzenie kodu towaru z zaprogramowaną ceną	1 8 KOD KOD KOD KOD
3	Wprowadzenie ceny i kodu towaru	5 1 0 CENA 1 6 KOD KOD
4	Wprowadzenie klawisza bezpośredniego	KOD KOD KOD KOD KOD
5	Zakończenie sprzedaży	SUMA
6	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	2 00 00
7	Zakończenie i wydruk paragonu	TOG

5.5.3. Sprzedaż wielokrotna (mnożenie)

Jest to użyteczna funkcja przy sprzedaży dużej liczby produktów lub mnożenie (towary *mierzone*) ceny jednostkowej towaru przez liczbę dziesiętną (1.5, 0.125 itp.). Kasa umożliwia mnożenie przez liczbę ułamkową o trzech miejscach po przecinku.

PROCEDURA:

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

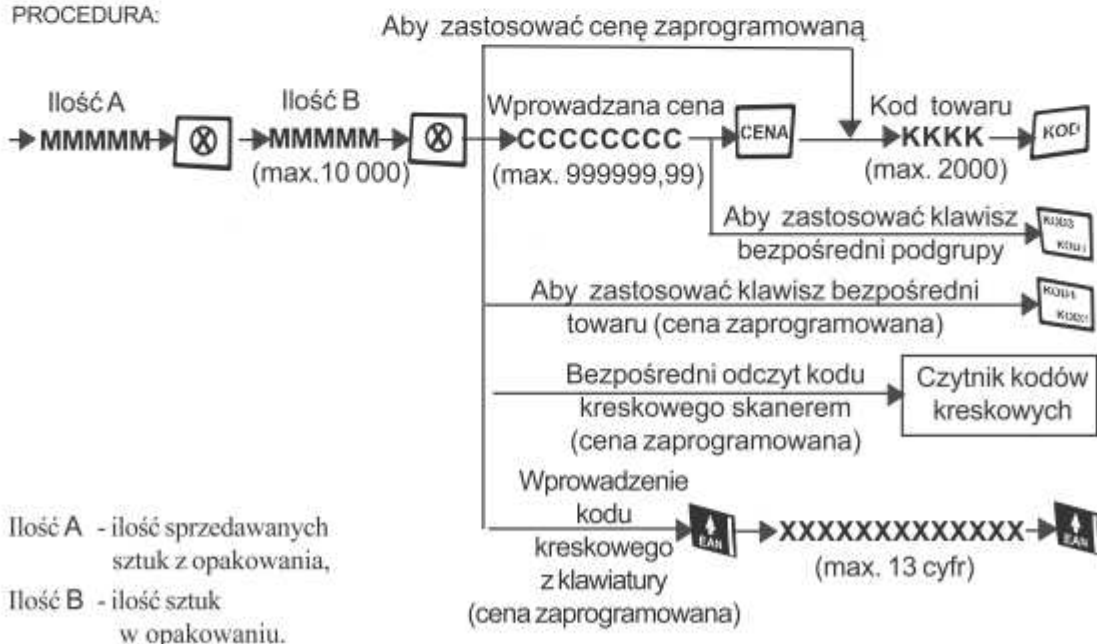
Przykład: Sprzedajemy towar w ilości 7,52 (metry, kg, itp.) o kodzie 2 w cenie 1,65 zł, 15 sztuk towaru o kodzie 12, 3 towary o kodzie 20 w cenie 0,65 zł i 4 towary o kodzie 3 w cenie 3,45 zł. Klient wpłaca do kasy 200 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie ilości, ceny i klawisza bezpośredniego	7 (PQRS), . (.), 5 (JKL), 2 (ABCC), (X) 1 (%), 6 (MNNO), 5 (JKL), (X)
2	Wprowadzenie ilości i kodu towaru z zaprogramowaną ceną	1 (%), 5 (JKL), (X), 1 (%), 2 (ABCC), KOD
3	Wprowadzenie ilości, ceny i kodu towaru	3 (DEF), (X), 6 (MNNO), 5 (JKL), CENA, 2 (ABCC), 0 (AC-), KOD
4	Wprowadzenie ilości, ceny i klawisza bezpośredniego towaru	4 (GH), (X), 3 (DEF), 4 (GH), 5 (JKL), (X), (X)
5	Zakończenie sprzedaży	SUMA
6	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	2 (ABCC), 00 (SPACJA), 00 (SPACJA)
7	Zakończenie i wydruk paragonu	GOT

5.5.4. Sprzedaż niepełnych opakowań

Kasę można zaprogramować do sprzedaży części towaru, mniejszej lub większej niż jednostkowe opakowanie. Dotyczy to towarów pakowanych w opakowania zbiorcze i jako takie zaprogramowane w kasie.

PROCEDURA:

REJESTRACJA SPRZEDAŻY

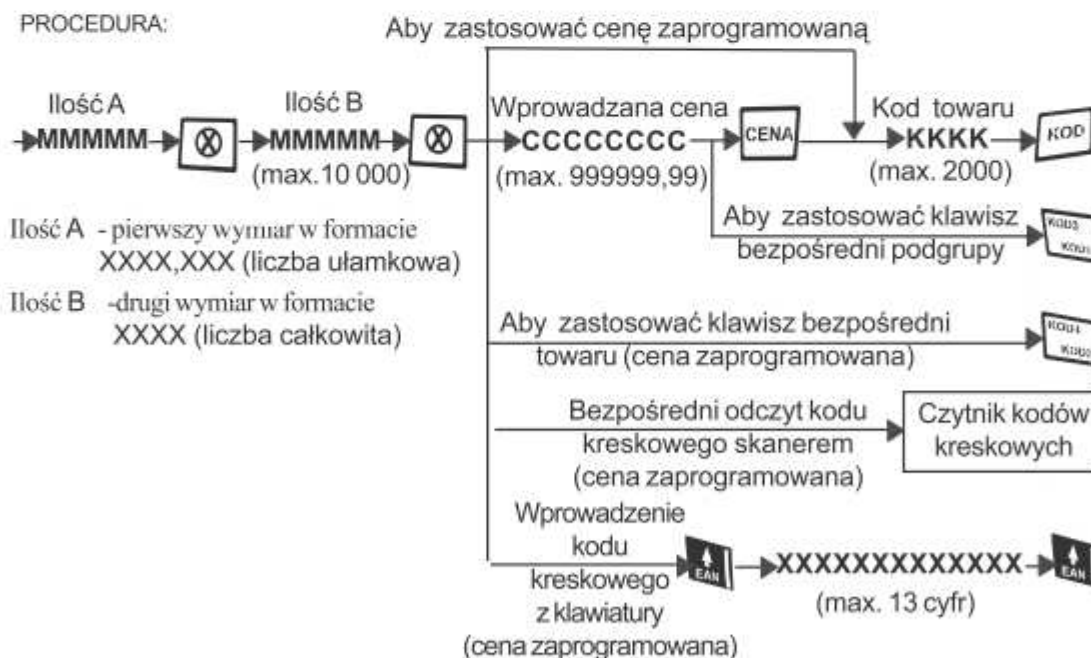
Przykład: Sprzedajemy 3 serki (kod 20) z paczki zawierającej 5 serów w cenie 31.20 za paczkę. Klient wpłaca do kasy 20 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie ilości sprzedawanej	
2	Wprowadzenie ilości podstawowej w opakowaniu	
3	Wprowadzenie ceny i kodu towaru	
4	Zakończenie sprzedaży	
5	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
6	Zakończenie i wydruk paragonu	

5.5.5. Sprzedaż artykułów na powierzchnię

Kasę można zaprogramować do sprzedaży artykułów na powierzchnię, także przy sprzedaży skanerem.

PROCEDURA:

Uwaga: Wartość transakcji nie może przekroczyć kwoty 999999,99 zł

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

Przykład: Sprzedajemy odcinek wykładziny (kod 178) 3,6m x 5m w cenie 87,40 zł za metr kw. Klient wpłaca do kasy 200 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie pierwszego wymiaru	
2	Wprowadzenie drugiego wymiaru	
3	Wprowadzenie ceny i kodu towaru	
4	Zakończenie sprzedaży	
5	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
6	Zakończenie i wydruk paragonu	

5.5.6. Sprzedaż natychmiastowa

Są towary, które często sprzedaje się pojedynczo (bilety). Dla ułatwienia sprzedaży takich artykułów, można zaprogramować cenę w klawisze bezpośredniego dostępu (tzw. klawisz jednego artykułu) i przyciskać pojedynczy klawisz przy sprzedaży danego artykułu.

W takim przypadku kasa automatycznie kończy transakcję.

Przykład: Sprzedajemy bilety klawiszami bezpośredniego dostępu z ceną zaprogramowaną

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie klawisza bezpośredniego towaru 3, zakończenie i wydruk paragonu	

Wymaga to wcześniejszego odpowiedniego ustawienia znacznika towarów.

5.5.7. Wprowadzanie ceny z klawiatury w miejsce ceny zaprogramowanej

Zarówno cena z klawiatury jak i cena zaprogramowana mogą być używane w kasie jednocześnie - oczywiście dla towarów które mają zaprogramowany typ ceny jako zaprogramowana i wprowadzana. Nadrzędna jest cena z klawiatury.

REJESTRACJA SPRZEDAŻY

Przykład: Klient zapłacił cenę 28.90 zamiast ceny zaprogramowanej 30.90 dla towaru pod klawiszem bezpośrednim . Klient wpłaca do kasy 50 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie ceny z klawiatury	
2	Wprowadzenie klawisza bezpośredniego towaru	
3	Zakończenie sprzedaży	
4	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
5	Zakończenie i wydruk paragonu	

5.5.8. Operacje na butelkach

Butelki zwraca się i wydaje jako opakowanie zwrotne. Przy operacjach z opakowaniami zwrotnymi nazwa nie jest możliwa do zaprogramowania, na paragonie zawsze pojawi się napis **OPAK ZWR.** numer kodu opakowania zwrotnego, cenę jednostkową oraz wartość. Wartość tych operacji nie jest uwzględniana w raportach fiskalnych.

Wydruk na paragonie odbywa się zawsze po zakończeniu części fiskalnej paragonu.

Sprzedaż opakowań zwrotnych odbywa się normalnie, przy użyciu klawisza . Należy podać numer opakowania i nacisnąć klawisz . Zwrotu dokonuje się klawiszem . Należy podać numer opakowania i nacisnąć klawisz .

Przykład 1: Klient kupuje piwo o kodzie 23 nie ma butelki od piwa (która ma kod 1) oraz zwraca 5 butelek o kodzie 3. Klient wpłaca do kasy 5 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie kodu piwa	
2	Wprowadzenie klawisza bezpośredniego towaru	
3	Wprowadzenie ilości i klawisza bezpośredniego butelki zwracanej	
4	Zakończenie sprzedaży	
5	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
6	Zakończenie i wydruk paragonu	

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

Przykład 2: Klient tylko zwraca 15 butelek o kodzie 3.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie ilości i klawisza bezpośredniego butelki zwracanej	
2	Zakończenie i wydruk paragonu	

Możliwe jest przypisanie opakowania zwrotnego do towaru, tak że przy sprzedaży zostaje wydane automatycznie.

Przykład 3: Klient kupuje piwo o kodzie 23, do którego przypisana jest butelka. Klient wpłaca do kasy 5 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie kodu piwa	
2	Automatyczne wprowadzenie butelek	
3	Zakończenie sprzedaży	
4	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
5	Zakończenie i wydruk paragonu	

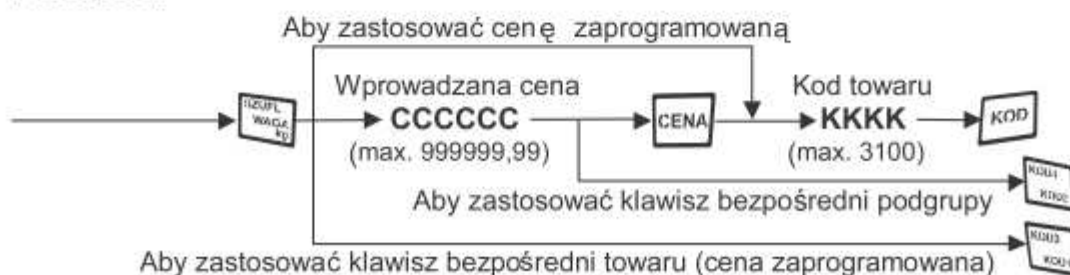
5.5.8. Sprzedaż z użyciem wagi

Masa towaru wczytywana jest bezpośrednio z wagi z użyciem klawisza .

Waga jest podłączona do portu PC kasy przez złącze RS-232.

Kasa współpracuje z wagami **ANGEL** serii **EH-AP1**, **MH-AP1** oraz **AMBER**, **HORAL** i **TP-6**.

PROCEDURA:

REJESTRACJA SPRZEDAŻY

TORELL

Przykład: Sprzedaż kapusty na wagę. Cena 1kg i nazwa kapusta jest zaprogramowana pod kodem 342.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Odczyt masy z wagi	
2	Wprowadzenie kodu towaru	
3	Zakończenie sprzedaży	
4	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
5	Zakończenie i wydruk paragonu	

Uwaga: Gdy waga nie jest podłączona do kasy (waga nie współpracuje z kasą) to masę można wprowadzić ręcznie. Wykorzystuje się funkcję mnożenia (rozdział 4.5.4.).

5.6. Operacje procentowe

System pozwala na wprowadzanie procentowego rabatu i narzutu przy pomocy klawiszy: rabat oraz narzut . Należy wprowadzić wartość narzutu lub rabatu i wcisnąć odpowiedni klawisz; wprowadzona wartość obowiązuje tylko do danego artykułu – jednej operacji (rabat od pozycji). Jeśli wszystkie artykuły w danej sprzedaży objęte są narzutem / rabatem należy wprowadzić sekwencję i odpowiedni klawisz lub (rabat od sumy). Wartość rabatu z klawiatury podaje się w setnych częściach procenta lub z użyciem kropki dziesiętnej.

5.6.1. Rabaty

Przykład: Udzielamy rabatu dla artykułu pod klawiszem bezpośrednim z ceną 31.20 zł. Udzielamy 7,5% rabatu dla towaru. Klient wpłaca do kasy 50 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie klawisza bezpośredniego i rabatu w wysokości 7,5%	
2	Zakończenie sprzedaży	
3	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
4	Zakończenie i wydruk paragonu	

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

5.6.2. Narzuty

Przykład: Sprzedajemy artykuł i stosujemy do niego narzut. Klawisz narzutu jest zaprogramowany na 5% dla towaru. Klient wpłaca do kasy 50 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie ceny i kodu towaru	
2	Wprowadzenie zaprogramowanego narzutu (+5%)	
3	Wprowadzenie klawisza bezpośredniego narzutu w wysokości 3,5%	
4	Zakończenie sprzedaży	
5	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
6	Zakończenie i wydruk paragonu	

5.7. Korekty błędów

5.7.1. Kasowanie błędnie wprowadzonej ceny

Przykład: Korygujemy błędnie wprowadzoną cenę 12.30 zamiast ceny 12.90 przy sprzedaży za pomocą klawisza bezpośredniego . Klient wpłaca do kasy 50 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie błędnej ceny	
2	Wprowadzenie poprawnej ceny	
3	Zakończenie sprzedaży	
4	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
5	Zakończenie i wydruk paragonu	

REJESTRACJA SPRZEDAŻY

TORELL

5.7.2. Unieważnienia (STORNO) – bezpośrednie, pośrednie, anulacja

Uwaga: Po wprowadzeniu rabatu lub narzutu możliwa jest tylko anulacja paragonu. Pozostałe operacje korekty są nieaktywne (zablokowane).

A) Korygowanie ostatniej operacji - Storno bezpośrednie

Ostatnia linia została wprowadzona z błędem (błędna cena, błędny kod towaru lub inny błąd); należy wówczas przycisnąć klawisz ,

Przykład: Wprowadzono błędnie cenę 12.50 zamiast 13.50. Klient wpłaca do kasy 50 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie błędnej ceny	
2	Storno bezpośrednie i wprowadzenie nowej ceny	
3	Zakończenie sprzedaży	
4	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
5	Zakończenie i wydruk paragonu	

B) Korygowanie poprzednich operacji - Storno pośrednie

Można unieważnić błąd wprowadzenia ceny, kodu lub inny w dowolnej, wcześniejszej transakcji, ale przed sfinalizowaniem całej operacji. W wypadku stosowania kodów kreskowych po podsumowaniu paragonu klawiszem nacisnąć klawisz i odczytać kod kreskowy skanerem lub nacisnąć klawisz , wprowadzić kod kreskowy z klawiatury i nacisnąć klawisz .

Przykład: Wprowadzony błędny kod towaru został poprawiony kod z 12 na 121. Klient wpłaca do kasy 50 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie błędnego kodu	
2	Wprowadzenie poprawionego kodu	
3	Stornowanie pierwszej pozycji	
4	Zakończenie sprzedaży	
5	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
6	Zakończenie i wydruk paragonu	

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

Przykład: W pierwszej transakcji wprowadzono błędnie cenę 31.20 zamiast 46.50. Klient wpłaca do kasy 150 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie błędnej ceny (towar pierwszy)	
2	Wprowadzenie poprawnej ceny (towar drugi)	
3	Stornowanie pierwszej pozycji	
4	Wprowadzenie poprawionej ceny (towar pierwszy)	
5	Zakończenie sprzedaży	
6	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
7	Zakończenie i wydruk paragonu	

Przykład: Poprawienie sprzedaży przez zaprogramowaną cenę pod klawiszem bezpośrednim , gdy transakcja nie była ostatnią w całej sprzedaży. Klient wpłaca do kasy 50 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie błędnego klawisza	
2	Wprowadzenie poprawnego kodu	
3	Stornowanie pierwszej pozycji	
4	Zakończenie sprzedaży	
5	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
6	Zakończenie i wydruk paragonu	

REJESTRACJA SPRZEDAŻY

B) Anulacja paragonu

Można unieważnić całą transakcję. W sytuacji gdy po naciśnięciu klawisza klient stwierdza, że nie posiada gotówki lub że rezygnuje z zakupów możemy anulować cały paragon.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Prowadzenie sprzedaży	...
2	Zakończenie sprzedaży	
3	Anulacja paragonu	
4	Zakończenie i wydruk paragonu	

5.8. Wyświetlanie i drukowanie sumy rachunku

Po naciśnięciu klawisza jest wyświetlana lub drukowana, po odpowiednim zaprogramowaniu kasy, suma rachunku. Na paragonie pojawia się pozycja **PODSUMA** i wyświetlana jest łączna kwota rachunku, z uwzględnieniem rabatów, storn itd.

Po lewej stronie wyświetlacza pojawia się zaczynik , a po prawej suma rachunku.

Przykład: Wyświetlenie sumy dla transakcji trzech artykułów w cenach: 19.20, 29.00 i 9.20 zł.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie ceny i klawisza bezpośredniego	
2	Wprowadzenie ceny i numeru towaru	
3	Wprowadzenie ceny i klawisza bezpośredniego	
4	Zakończenie sprzedaży	
5	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
6	Zakończenie i wydruk paragonu.	

5.9. Finalizowanie transakcji sprzedaży

5.9.1. Płatność gotówką

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Prowadzenie sprzedaży	...
2	Zakończenie sprzedaży	
3	Odebranie i wprowadzenie kwoty od klienta	
4	Zakończenie i wydruk paragonu	

5.9.2. Płatność kredytem

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Prowadzenie sprzedaży	...
2	Podsumowanie sprzedaży	
3	Płatność kartą kredytową	
4	Wprowadzenie numeru karty kredytowej	 ...
5	Zatwierdzenie płatności kartą kredytową	

5.9.3. Płatność czekiem

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Prowadzenie sprzedaży	...
2	Zakończenie sprzedaży	
3	Zarejestrowanie kwoty czeku	
4	Zakończenie i wydruk paragonu	

REJESTRACJA SPRZEDAŻY

5.9.3. Płatność mieszana (gotówka, kredyt, czek)

Przykład: Kończymy rachunek przyjmując należność czekiem i gotówką jednocześnie:

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Transakcja	---
2	Zakończenie sprzedaży	
3	Odebranie i wprowadzenie kwoty czeku od klienta	
4	Odebranie i wprowadzenie kwoty gotówki od klienta, zakończenie i wydruk paragonu.	

Przykład: Przyjmujemy płatność w wysokości 9.50 gotówką, pozostałość przyjmujemy jako kredyt.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Transakcja	---
2	Zakończenie sprzedaży	
3	Odebranie kwoty gotówki od klienta	
4	Zakończenie kredytem i wydruk paragonu.	

5.9.4. Płatność w walucie obcej i przeliczenie informacyjne

System walutowy kasy przewiduje możliwość istnienia dwóch kursów walut. Kurs konwersji programowany jednorazowo, który jest oficjalnym kursem zmiany waluty. Po zaprogramowaniu tego kursu i włączeniu wyświetlania dwuwalutowego kasa będzie drukowała każdorazowo na zakończenie paragonu wartość sprzedaży w drugiej walucie czyli np. w pierwszej fazie euro gdy walutą główną jest złotówka dodatkowo drukowane będą wartości w euro, a w drugiej fazie dodatkowo będzie drukowana wartość w złotych.

Oprócz drugiej waluty funkcjonuje waluta obca, którą można zaprogramować i której kurs można zmieniać codziennie. W tej walucie możemy przyjmować wpłaty i wypłaty oraz przeliczać płatności klienta. Aby zrealizować przeliczenie, należy po podsumowaniu paragonu nacisnąć klawisz z numerem waluty i klawisze przed przyciśnięciem jednego z klawiszy

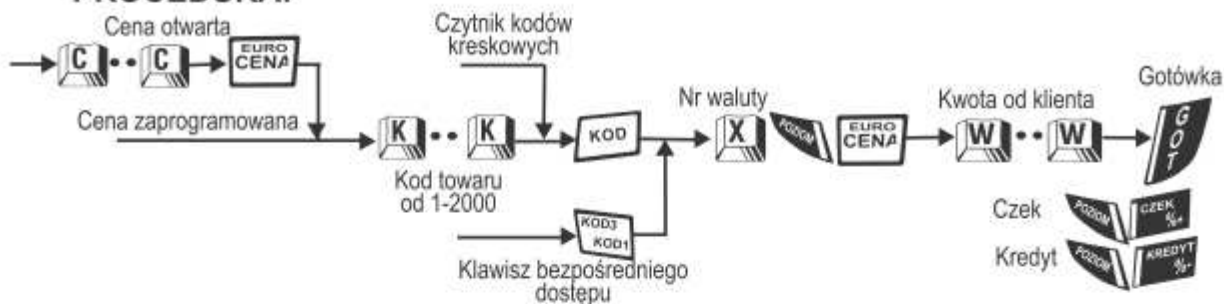
fomy zapłaty za towar kończącym daną transakcję: gotówka - ; czek -

kredyt - . Płatność może być również zrealizowana w formie mieszanej gotówka, kredyt, czek). Ewidencja transakcji jest zapisywana w walucie głównej.

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

PROCEDURA:

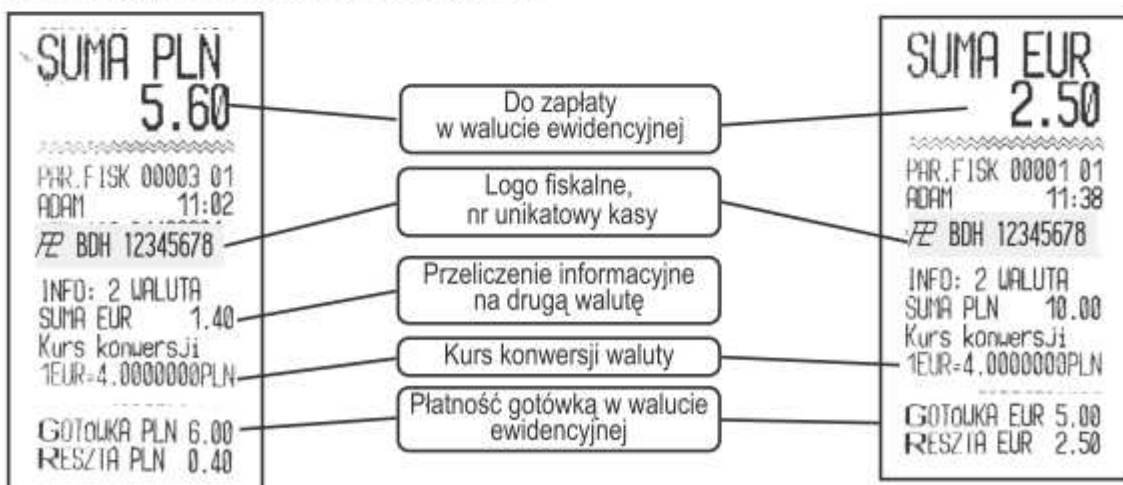
Przykład : Kończymy rachunek przyjmując gotówką należność 9,50 w PLN i kredytem 12,00 w EUR i czekiem 2,10 w USD.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Transakcja.	---
2	Zakończenie sprzedaży.	SUMA
3	Odebranie kwoty gotówki w PLN od klienta.	9 5 0 G
4	Przeliczenie i odebranie kwoty czeku w EUR od klienta.	1 2 00 CZEK
5	Przeliczenie i odebranie kwoty kredytu w USD od klienta i zakończenie transakcji.	2 1 0 KREDYT
6	Wyświetlenie reszty (w PLN).	---

Uwaga1: *Pomimo przeliczenia płatność pierwszą i drugą walutą obcą nie jest obligatoryjna.*

Uwaga2: *Płatność pierwszą i drugą walutą obcą nie jest realizowana w przypadku, gdy nie zaprogramowano kursu waluty.*

Przykłady przeliczenia informacyjnego

REJESTRACJA SPRZEDAŻY

TORELL

5.9.6. Kończenie rachunku bez podania kwoty od klienta

Po zarejestrowaniu sprzedawanych artykułów, naciskamy bezpośrednio klawisz

 Rachunek zostanie natychmiast zakończony.

Przykład: Sprzedajemy dwa artykuły i kończymy rachunek bez podania gotówki od klienta.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wprowadzenie ceny i klawisza bezpośredniego	
2	Wprowadzenie kodu towaru	
3	Zakończenie i wydruk paragonu.	

Uwaga: *Ta forma sprzedaży dostępna jest jedynie przy odpowiednim zaprogramowaniu przymusów - znacznik 4 str. 16.*

5.9.7. Drukowanie kodu niedodawanego

Można wprowadzić tzw. kod niedodawany, który będzie drukowany na paragonie. Kod niedodawany może być traktowany jako kod klienta, numer fabryczny, numer karty gwarancyjnej, numer buta, czy numer karty rabatowej i może zawierać do 8 cyfr. Kod ten można wprowadzić w dowolnym momencie rejestracji, podając numer o ilości cyfr do 8 i naciskając klawisze . Kod ten jest drukowany zawsze pod numerem unikatowym, niezależnie od momentu wprowadzenia. Można podać tylko jeden kod niedodawany podczas transakcji.

Ta funkcja aktywna jest w trybie sprzedaży, nie powoduje zmiany w żadnych licznikach i nie wpływa na raporty.

Przykład: Wprowadzony kod niedodawany 1230 w czasie rejestracji.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Transakcja	- - -
2	Wprowadzenie kodu niedodawanego	
3	Transakcja c.d.	- - -

Uwaga: *Wpisanie kodu niedodawanego, gdy nie była prowadzona sprzedaż jest równoznaczne z rozpoczęciem paragonu. Kasa pozwala jedynie na prowadzenie sprzedaży, nie można zamknąć paragonu, ani wykonywać żadnych innych operacji. Aby zakończyć paragon bez sprzedaży należy wykonać następującą sztuczkę: sprzedajemy jakiś towar i dokonujemy jego stornowania.*

5.10. Otwarcie szuflady bez sprzedaży

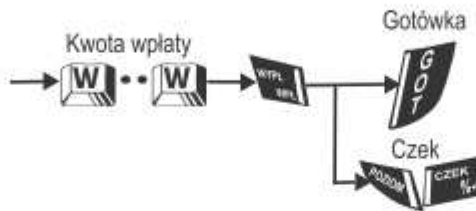
W kasie zaopatrzonej w szufladę kasjerską, można otworzyć szufladę używając klawiszy .

5.11. Operacje gotówkowe

5.11.1. Wpłata w walucie głównej

Używając klawisza rejestruje się wpłaty zaliczkowe do kasy; można także wpisać kwotę włożoną do kasy na początku dnia (gotówką lub czekiem) – jest to zaznaczane na paragonie oraz w części niefiskalnej raportu dobowego jako Wpł. G.

PROCEDURA:

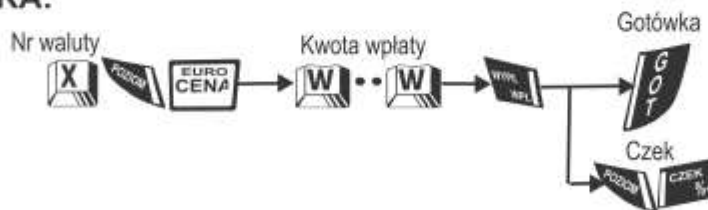
Przykład : Wpłacamy do kasy 300 PLN gotówką i czekiem 50 PLN.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wpłata kwoty gotówki w walucie głównej PLN.	
2	Wpłata kwoty czeku w walucie głównej PLN.	

Uwaga: *Funkcje wpłaty gotówką lub czekiem są funkcjami niefiskalnymi, nie są brane pod uwagę przy operacjach raportowania, ani innych związanych z obliczaniem podatków.*

5.11.2. Wpłata w walucie obcej

PROCEDURA:

Przykład : Wpłacamy do kasy walucie obcej nr 3 - 150 USD gotówką i czekiem 20 USD

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wpłata kwoty gotówki w walucie obcej nr 5.	
2	Wpłata kwoty czeku w walucie obcej nr 5..	

REJESTRACJA SPRZEDAŻY

5.11.3. Wypłata w walucie głównej

Używając klawiszy są rejestrowane czeki i gotówka wypłacana z kasy przez właściciela w celu zmniejszenia kwoty w kasie (gotówką lub czekiem) - Jest to zaznaczane na paragonie oraz w części нефискалnej raportu dobowego jak

PROCEDURA:

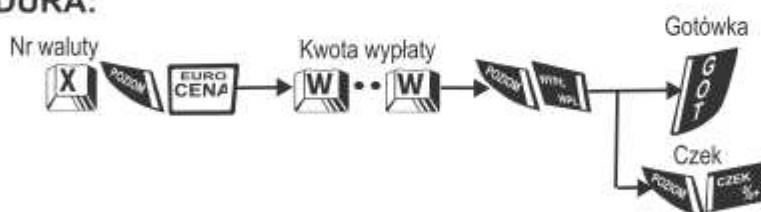
Przykład : Wypłacamy z kasy 300 PLN gotówką i czekiem 50 PLN.

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wpłata kwoty gotówki w walucie głównej PLN.	
2	Wpłata kwoty czeku w walucie głównej PLN.	

Uwaga: Funkcje wypłaty gotówką lub czekiem są funkcjami нефискалnymi, nie są brane pod uwagę przy operacjach raportowania, ani innych związanych z obliczaniem podatków.

5.11.4. Wpłata w walucie obcej

PROCEDURA:

Przykład : Wypłacamy z kasy walucie obcej nr 3 - 150 USD gotówką i czekiem 20 USD

Krok	Procedura	Klawisze do naciśnięcia
1	Wpłata kwoty gotówki w walucie obcej nr 5.	
2	Wpłata kwoty czeku w walucie obcej nr 5..	

Uwaga: Aby dokonać wpłat i wypłat w j walucie obcej, należy wcześniej zaprogramować kurs waluty.

6. DRUKOWANIE RAPORTÓW

6.1. Wstęp

Są dwa tryby pracy przeznaczone do drukowania raportów:

Raportów czytających bez zerowania liczników. Jest używany do raportów dziennych, okresowych niefiskalnych oraz raportów z pamięci fiskalnej (bez zmian zapisu).

Raportów zerujące. Jednym z wielu jest także raport dobowy zerujący fiskalny z zapisem danych do pamięci fiskalnej.

Uwaga: Raport dobowy z zerowaniem w dniu, w którym była prowadzona sprzedaż jest obowiązkowy.

Oryginal raportu jest dowodem księgowym i podatnik jest prawnie zobowiązany do jego przechowywania przez okres 5 lat od zakończenia okresu, którego dotyczył dany raport.

*Uwaga: Należy pamiętać, że wszystkie raporty (z wyjątkiem dziennego fiskalnego) można przerwać przez naciśnięcie klawisza **CL**.*
Po przerwaniu zasilania, raporty będą kontynuowane w miejscu przerwania.

Liczniki danych gromadzonych przez kasę są dwupoziomowe. Liczniki pierwszego poziomu to pamięć wewnętrzna kasy, zaś drugiego poziomu to pamięć fiskalna. Przepisanie zawartości pamięci kasy do pamięci fiskalnej następuje w momencie wykonania raportu dziennego z zerowaniem.

Należy więc pamiętać, że ten same dane uzyskamy, gdy na koniec ostatniego dnia okresu wykonamy najpierw raport dzienny z zerowaniem, a następnie raport okresowy, albo na koniec pierwszego dnia nowego okresu najpierw wykonamy raport okresowy, a następnie dzienny zerujący.

6.2. Wykonywanie raportów z pamięci fiskalnej

W przypadku konieczności wykonania raportu z pamięci fiskalnej o objętości przekraczającej jedną rolkę papieru (400-500 dni) należy posłużyć się jedną z poniższych metod:

a) wykonać raport w kilku częściach (np. 1 rok) mieszczących się na rolce.

W celu uniknięcia ręcznego podsumowania można posłużyć się raportem z pamięci fiskalnej według miesięcy za cały okres.

b) Zmienić rolki w trakcie wydruku raportu w sposób opisany poniżej:

- Po zakończeniu rolki założyć nową rolkę.
- Po zakończeniu rolki na wyświetlaczu pojawi się komunikat „brak papieru L”, „brak papieru P”.
- Należy założyć nowe rolki papieru (patrz rozdział 2.8, str. 15.).
- W czasie wydruku na nowych rolkach komunikat o braku papieru jest nadal wyświetlany.
- Po zakończeniu wydruku raportu komunikat o braku papieru zginie automatycznie.

*Uwaga!!!: Opisana powyżej metoda wymaga pewnej wprawy. Należy pamiętać przede wszystkim, że naciśnięcie klawisza **CL** powoduje nieodwracalne przerwanie wydruku raportu.*

6.3. Rodzaje raportów, ich opis i wywoływanie

Nazwa	Tryb	Opis	Sposób wywoływania
Dobowy fiskalny	RAPZ	Raport dzienny zerujący z zapisem do pamięci fiskalnej	
Dobowy czytający	RAPX	Raport dzienny czytający (bez zerowania liczników)	
Towarów - pełny	RAPX /RAPZ	Raport z towarów czytający / zerujący	
Pojedynczego towaru	RAPX /RAPZ	Raport z towarów czytający / zerujący (przykładowo towar 12)	
Towarów - zakres	RAPX /RAPZ	Raport z towarów czytający / zerujący (przykładowo towary od 12do 99)	
Stanów magazynowych - pełny	RAPX	Raport czytający stanów magazynowych – pełny	
Stanów magazynowych – pojedynczego towaru	RAPX	Raport czytający stanów magazynowych – pojedynczego towaru, (przykładowo towar 45)	
Stanów magazynowych - zakres	RAPX	Raport czytający stanów magazynowych, (przykładowo towar początkowy 14, towar końcowy 89).	
Opakowań zwrotnych - pełny	RAPX /RAPZ	Raport czytający opakowań zwrotnych - pełny	
Opakowań zwrotnych – pojedynczego opakowania	RAPX /RAPZ	Raport czytający opakowań zwrotnych – pojedyncze opakowanie, (przykładowo nr 3).	
Opakowań zwrotnych – zakres	RAPX /RAPZ	Raport czytający opakowań zwrotnych, (przykładowo opakowanie początkowe nr 1, a końcowe nr 5).	
Kasjerów	RAPX /RAP	Raport kasjerów	

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

Nazwa	Tryb	Opis	Sposób wywołania
Z pamięci fiskalnej dzień po dniu -pełny	RAPX	Raport z pamięci fiskalnej dzień po dniu - fiskalny	
Z pamięci fiskalnej dzień po dniu	RAPX	Raport z pamięci fiskalnej dzień po dniu, wg numerów raportów – fiskalny	
Z pamięci fiskalnej dzień po dniu	RAPX	Raport z pamięci fiskalnej dzień po dniu wg dat raportów – fiskalny DD – ozn. dzień (od 1 do 31), MM – ozn. m-ca (od 1 do 12), RR – ozn. roku (od 00 do 99).	
Z pamięci fiskalnej miesięczny.	RAPX	Raport z pamięci fiskalnej za dowolny miesiąc – fiskalny MM – ozn. m-ca (od 1 do 12), RR – ozn. roku (od 00 do 99).	
Z pamięci fiskalnej miesięczny-pełny	RAPX	Raport z pamięci fiskalnej miesięczny – niefiskalny	
Skrócony z pamięci fiskalnej miesięczny	RAPX	Raport z pamięci fiskalnej miesięczny, wg numerów raportów – niefiskalny	
Skrócony z pamięci fiskalnej miesięczny	RAPX	Raport z pamięci fiskalnej miesięczny – niefiskalny MM – ozn. m-ca (od 1 do 12), RR – ozn. roku (od 00 do 99).	
Z pamięci fiskalnej – rozliczeniowy pełny	RAPX	Raport z pamięci fiskalnej rozliczeniowy – tylko po zamknięciu pamięci fiskalnej – fiskalny	
Z pamięci fiskalnej - rozliczeniowy wg. nr raportów	RAPX	Raport z pamięci fiskalnej rozliczeniowy – tylko po zamknięciu pamięci fiskalnej, wg nr raportów – fiskalny	
Z pamięci fiskalnej – rozliczeniowy wg. dat	RAPX	Raport z pamięci fiskalnej rozliczeniowy – tylko po zamknięciu pamięci fiskalnej, wg dat raportów – fiskalny DD – ozn. dzień (od 1 do 31), MM – ozn. m-ca (od 1 do 12), RR – ozn. roku (od 00 do 99).	

RAPORTY

W raportach naciśnięcie klawisza spowoduje wydrukowanie numerów towarów lub opakowań zwrotnych. Dane drukowane w raporcie miesięcznym – **niefiskalnym** są w pełni zgodne z danymi z raportów dzień po dniu. Raport okresowy będzie wykonany za okres w którym wykonane były raporty dobowe, a nie za okres jaki podamy przy wywoływaniu raportu. Np. wykonujemy raport za okres od 01-05-12 do 31-05-12, a otrzymamy raport za okres od 04-05-12 do 29-05-12 jeżeli sklep nie pracuje w niedziele, święta i wolne soboty.

6.4. Przykłady wydruków raportów kasowych

6.4.1. Raport fiskalny dobowy przed zmianą waluty

TORELL	Nagłówek raportu		
EURO 500T HANDY	Numer NIP podatnika		
NIP: 5930101554			
31-08-2010 000037	Data i nr kolejny wydruku		
***** Z *****	Tryb raportów zerujących		
RAPORT FISKALNY DOBOWY	Nazwa raportu		
PTU A 22.00%	Aktywne stawki podatku VAT		
PTU B 7.00%	Nieaktywne stawki podatku VAT		
PTU C 0.00%			
PTU E -----			
PTU F -----			
PTU G -----			
D SP.ZU.	Stawka zwolniona		
31-08-10-----0002	Data i nr raportu fiskaln.		
WALUTA EWIDENCYJNA:	Waluta ewidencyjna		
PLN	PLN		
SP.OP.A 213.90	Wartość sprzedaży netto w poszczególnych stawkach VAT		
SP.OP.B 151.12			
SP.OP.C 0.00			
SP.ZU.D 0.00	Wartość sprzedaży zwolnionej od podatku VAT		
PTU A 47.06			
PTU B 10.58			
SUMA PTU 57.64			
NALEŻ. 422.66	Kwoty podatku VAT w poszczególnych stawkach		
WYKONANO ZMIANY W BAZIE TOWAROWEJ *8	Łączna kwota podatku VAT		
ANUL.PARAG. 1x -10.50	Suma należności brutto		
1L.PARAGONOW *16	Ilość zmian w bazie towarowej		
ILOSC POZYCJI 020	Ilość i wartość anulowanych paragonów		
01	Ilość paragonów		
EWA 15:07	Ilość pozycji		
/Z BDH 12345678	Nr kasy		
** NIEFISKALNY **	Kasjer i godzina zakończenia wydruku		
OPAK.ZWROTNE 3.00	Logo fiskalne i numer unikatowy		
OPAK.ZWROTNE -36.00	Wartość wydanych opakowań zwrotnych		
NARZUT% 2x 8.70	Wartość przyjętych opakowań zwrotnych		
RABAT% 2x -13.00	Ilość i wartość narzutu procentowego		
STORNO 3x -12.30	Ilość i wartość rabatu procentowego		
	Ilość i wartość anulowanych pozycji		

GOTÓWKA	13x	PLN 256.46	Ilość i wartość transakcji gotówkowych
GOTÓWKA	1x	EUR 30.00	Ilość i wartość transakcji gotówkowych w innej walucie
CZEK	1x	PLN 23.40	Ilość i wartość transakcji czekiem
KREDYT	1x	PLN 23.30	
WPLATA-GOTÓWKA	1x	PLN 100.00	Wpłata gotówkowa
WYPŁATA-GOTÓWKA	1x	PLN 50.00	Wypłata gotówkowa
WPLATA-GOTÓWKA	1x	EUR 10.00	Wpłata gotówkowa w innej walucie
WYPŁATA-GOTÓWKA	1x	EUR 20.00	Wypłata gotówkowa w innej walucie
SZUFLADA-GOTÓWKA		PLN 306.46	Gotówka w szufladzie
SZUFLADA-GOTÓWKA		EUR 20.00	Gotówka w szufladzie w innej walucie
SZUFLADA-CZEK		PLN 23.40	Czek w szufladzie
SZUFLADA-KREDYT		PLN 23.30	Kredyt w szufladzie
** NIEFISKALNY **			

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

6.4.2. Raport fiskalny dobowy po zmianie waluty

TORELL	Nagłówek raportu
EURO 500T HANDY	Numer NIP podatnika
NIP: 5930101554	Data i nr kolejny wydruku
01 09 2010 000076	Tryb raportów zenujących
***** Z *****	Nazwa raportu
RAPORT FISKALNY DOBOWY	Aktywne stawki podatku VAT
*****	Nieaktywne stawki podatku VAT
PTU A 22.00%	Stawka zwolniona od podatku VAT
PTU B 7.00%	Data i nr raportu fiskaln.
PTU C 0.00%	Waluta ewidencyjna EUR
PTU E -----	Wartość sprzedaży netto w poszczególnych stawkach VAT
PTU F -----	Wartość sprzedaży zwolnionej od podatku VAT
PTU G -----	Kwoty podatku VAT w poszczególnych stawkach
D SP.ZU	Łączna kwota podatku VAT
01 09 10 0009	Suma należności brutto
WALUTA EWIDENCYJNA:	Ilość paragonów
EUR	Ilość pozycji
SP.OP.A 45.90	Nr kasy
SP.OP.B 0.00	Kasjer i godzina zakończenia wydruku
SP.OP.C 0.00	Logo fiskalne i numer unikatowy
SP.ZU.D 0.00	Ilość i wartość transakcji gotówkowych walucie podstawowej
PTU A 10.10	Ilość i wartość transakcji gotówkowych w innej walucie
PTU B 0.00	Gotówka w szufladzie walucie podstawowej
SUMA PTU 10.10	Gotówka w szufladzie w innej walucie
NALEŻ. 56.00	
IL.PARAGONOW *1	
IL.OSC POZYCJI 018	
01	
ADAM 11:46	
Æ BDH 12345678	
** NIEFISKALNY **	
GOTÓWKA	
1x EUR 18.50	
GOTÓWKA	
1x USD 30.00	
SZUFLADA-GOTÓWKA	
EUR 18.50	
SZUFLADA-GOTÓWKA	
USD 30.00	
** NIEFISKALNY **	

RAPORTY

6.4.3. Raport okresowy z pamięci fiskalnej

<p>TORELL EURO 500T HANDY NIP:5930101554 31-08-2010</p> <p>***** X ***** RAPORT FISKALNY OKRESOWY *****</p> <p>Data Inst. : 31-08-10</p> <p>31-08-10 31-08-10 0001 0002</p> <p>~~~~~</p> <p>PTU A 22.00% PTU B 7.00% PTU C 0.00% PTU E ----- PTU F ----- PTU G -----</p> <p>D SP.ZW. 31-08-10 -----0001</p> <p>ZMIANA WALUTY GŁÓWNEJ 01 31-08-10 14:10 ---> PLN</p> <p>WALUTA EWIDENCYJNA: PLN</p> <p>SP.OP.A 0.00 SP.OP.B 0.00 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 0.00 PTU B 0.00 SUMA PTU 0.00 NALEŻ. 0.00 IL.PARAGONÓW *0 ILOŚĆ POZYCJI 019 31-08-10-----0002</p> <p>WALUTA EWIDENCYJNA: PLN</p> <p>SP.OP.A 213.90 SP.OP.B 151.12 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 47.06 PTU B 10.58 SUMA PTU 57.64 NALEŻ. 422.66 WYKONANO ZMIANY W BAZIE TOWAROWEJ ANUL.PARAG. 1x -10.50</p>	<p>Nagłówek raportu</p> <p>Numer NIP podatnika</p> <p>Data wydruku</p> <p>Tryb raportów czytających</p> <p>Nazwa raportu</p> <p>Data ufiskalnienia kasy</p> <p>Zakres dat</p> <p>Zakres nr raportów</p> <p>Aktywne stawki podatku VAT</p> <p>Nieaktywne stawki podatku VAT</p> <p>Stawka zwolniona</p> <p>Data i numer raportu</p> <p>Data i czas zmiany waluty ewidencyjnej</p> <p>Zaprogramowanie nazwy waluty ewidencyjnej</p> <p>Waluta ewidencyjna PLN</p> <p>Wartość sprzedaży netto w poszczególnych stawkach VAT</p> <p>Wartość sprzedaży zwolnionej od podatku VAT</p> <p>Kwoty podatku VAT w poszczególnych stawkach</p> <p>Łączna kwota podatku VAT</p> <p>Suma należności brutto</p> <p>Ilość zmian w bazie towarowej</p> <p>Ilość i wartość anulowanych paragonów</p>	<p>IL.PARAGONÓW *1E ILOŚĆ POZYCJI 020</p> <p>ŁĄCZNY RAPORT OKRESOWY PLN 31-08-10 31-08-10 0001 0002</p> <p>~~~~~</p> <p>SP.OP.A 213.90 SP.OP.B 151.12 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 47.06 PTU B 10.58 SUMA PTU 57.64 NALEŻ. 422.66 ZEROWANIE RAM 000 WYKONANO ZMIANY W BAZIE TOWAROWEJ *1</p> <p>ANUL.PARAG. 1x -10.50 IL.PARAGONÓW *1E 01</p> <p>EWA 15:26 /P BDH 12345678</p> <p>Ilość paragonów</p> <p>Ilość pozycji</p> <p>Łączny raport okresowy</p> <p>Łączna wartość sprzedaży w stawkach VAT</p> <p>Łączna wartość sprzedaży w stawce zwolnionej</p> <p>Łączna wartość podatku w stawkach VAT</p> <p>Łączna wartość podatku</p> <p>Łączna wartość sprzedaży brutto</p> <p>Ilość zerowań pam. RAM</p> <p>Łączna ilość zmian w bazie towarowej</p> <p>Łączna ilość i wartość anulowanych paragonów</p> <p>Łączna ilość paragonów</p> <p>Numer kasy</p> <p>Kasjer i czas wydruku</p> <p>Logo fiskalne i numer unikatowy</p>
--	--	---

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

6.4.4. Raport miesięczny z pamięci fiskalnej

<pre> TORELL EURO 500T HANDY XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX NIP: 5930101554 01-09-2010 XXXXX X XXXXXXX RAPORT FISKALNY MIESIĘCZNY XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX ZA MIESIĄC 08.10 Data Inst : 31-08-10 31-08-10 31-08-10 0001 0002 ~~~~~ PTU A 22.00% PTU B 7.00% PTU C 0.00% PTU E ----- PTU F ----- PTU G ----- D SP.ZU. 31-08-10-----0001 ZMIANA WALUTY GŁÓWNEJ 01 31-08-10 14:10 ---> PLN WALUTA EWIDENCYJNA: PLN SP.OP.A 0.00 SP.OP.B 0.00 SP.OP.C 0.00 SP.ZU.D 0.00 PTU A 0.00 PTU B 0.00 SUMA PTU 0.00 NALEŻ. 0.00 IL.PARAGONÓW *0 ILOSC POZYCJI 019 31-08-10-----0002 WALUTA EWIDENCYJNA: PLN SP.OP.A 213.90 SP.OP.B 151.12 SP.OP.C 0.00 SP.ZU.D 0.00 PTU A 47.06 PTU B 10.58 SUMA PTU 57.64 NALEŻ. 422.66 UYKONANO ZMIANY W BAZIE TOWAROWEJ </pre>	<p>Nagłówek raportu</p> <p>Numer NIP podatnika</p> <p>Data i nr kolejny wydruku</p> <p>Tryb raportów czytających</p> <p>Nazwa raportu</p> <p>Raport za miesiąc</p> <p>Data ufiskalnienia kasy</p> <p>Zakres dat</p> <p>Zakres nr raportów</p> <p>Aktywne stawki podatku VAT</p> <p>Nieaktywne stawki podatku VAT</p> <p>Stawka zwolniona</p> <p>Data i numer raportu</p> <p>Data i czas zmiany waluty ewidencyjnej</p> <p>Zaprogramowanie nazwy waluty ewidencyjnej</p> <p>Waluta ewidencyjna PLN</p> <p>Wartość sprzedaży netto w poszczególnych stawkach VAT</p> <p>Wartość sprzedaży zwolnionej od podatku VAT</p> <p>Kwoty podatku VAT w poszczególnych stawkach</p> <p>Łączna kwota podatku VAT</p> <p>Suma należności brutto</p> <p>Ilość zmian w bazie towarowej</p>	<pre> ANUL. PARAG. 1x -10.50 IL. PARAGONÓW *16 ILOSC POZYCJI 020 ŁĄCZNY RAPORT OKRESOWY PLN 31-08-10 31-08-10 0001 0002 ~~~~~ SP.OP.A 213.90 SP.OP.B 151.12 SP.OP.C 0.00 SP.ZU.D 0.00 PTU A 47.06 PTU B 10.58 SUMA PTU 57.64 NALEŻ. 422.66 ZEROWANIE RAM 000 UYKONANO ZMIANY W BAZIE TOWAROWEJ *1 ANUL. PARAG. 1x -10.50 IL. PARAGONÓW *16 01 ADAM 10:35 FE BDH 12345678 </pre> <p>Ilość i wartość anulowanych paragonów</p> <p>Ilość paragonów</p> <p>Ilość pozycji</p> <p>Łączny raport okresowy</p> <p>Łączna wartość sprzedaży w stawkach VAT</p> <p>Łączna wartość sprzedaży w stawce zwolnionej</p> <p>Łączna wartość podatku w stawkach VAT</p> <p>Łączna wartość podatku</p> <p>Łączna wartość sprzedaży brutto</p> <p>Ilość zerowań pam. RAM</p> <p>Łączna ilość zmian w bazie towarowej</p> <p>Łączna ilość i wartość anulowanych paragonów</p> <p>Łączna ilość paragonów</p> <p>Numer kasy</p> <p>Kasjer i czas wydruku</p> <p>Logo fiskalne i numer unikatowy</p>
---	---	---

RAPORTY

6.4.5. Raport rozliczeniowy z pamięci fiskalnej

TORELL EURO 500T HANDY NIP: 5930101554 01-09-2010	Nagłówek raportu Numer NIP podatnika Data i nr kolejny wydruku	SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 0.45 PTU B 0.00 SUMA PTU 0.45 NALEŻ. 2.50 IL.PARAGONÓW *1 ILOŚĆ POZYCJI 019 01-09-10 0008 WALUTA EVIDENCYJNA:	
REPORT FISKALNY ROZLICZENIOWY	Nazwa raportu		
Data Inst : 31-08-10	Data ufiasknienia kasy	ŁĄCZNY RAPORT OKRESOWY PLN	Łączny raport okresowy Waluta ewidencyjna PLN
Koniec zapisów PF 01-09-10 11:49	Koniec zapisów w PF- data i czas	31-08-10 01-09-10 0001 0009	Zakres dat Zakres nr raportów
PTU A 22.00% PTU B 7.00% PTU C 0.00% PTU E PTU F PTU G	Aktywne stawki podatku VAT Nieaktywne stawki podatku VAT	SP.OP.A 277.67 SP.OP.B 155.70 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 61.09 PTU B 10.90 SUMA PTU 71.99 NALEŻ. 505.36 ZAKŁADANIE RAM 000 WYKONANO ZMIANY W BAZIE TOWAROWEJ *2	
D SP.ZW. 0001	Stawka zwolniona	ANUL.PARAG. 2x -21.00 IL.PARAGONÓW *22	
31-08-10 14:10 ZMIANA WALUTY GŁÓWNEJ 01 PLN -> PLN	Data i numer raportu Data i czas zmiany waluty ewidencyjnej	ŁĄCZNY RAPORT OKRESOWY EUR	Łączny raport okresowy Waluta ewidencyjna EUR
WALUTA EVIDENCYJNA: PLN	Zaprogramownie nazwy waluty ewidencyjnej	01-09-10 01-09-10 0007 0009	Zakres dat Zakres nr raportów
SP.OP.A 0.00 SP.OP.B 0.00 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 0.00 PTU B 0.00 SUMA PTU 0.00 NALEŻ. 0.00 IL.PARAGONÓW *0 ILOŚĆ POZYCJI 019 31-08-10 0002	Waluta ewidencyjna PLN	SP.OP.A 93.85 SP.OP.B 0.00 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 20.65 PTU B 0.00 SUMA PTU 20.65 NALEŻ. 114.50 ZAKŁADANIE RAM 000 WYKONANO ZMIANY W BAZIE TOWAROWEJ *0	
ZMIANA WALUTY GŁÓWNEJ 02 01-09-10 11:35 PLN -> EUR	Data i czas zmiany waluty ewidencyjnej Zmiana waluty ewidencyjnej	ANUL.PARAG. 0x 0.00 IL.PARAGONÓW *3 01 RAM 11:49 /Z/ BDH 12345678	Łączna ilość paragonów Numer kasy Kasjer i czas wydruku
WALUTA EVIDENCYJNA: EUR	Waluta ewidencyjna EUR		Logo fiskalne i numer unikatowy
SP.OP.A 2.05 SP.OP.B 0.00 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 0.45 PTU B 0.00			

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

6.4.6. Raport miesięczny po zamknięciu pamięci fiskalnej

<pre> TORELL EURO 500T HANDY NIP:5930101554 01-09-2010 ***** X ***** RAPORT FISKALNY MIESIĘCZNY XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX ZA MIESIĄC 08.10 Data Inst : 31-08-10 Koniec zapisu PF 01-09-10 11:49 31-08-10 31-08-10 0001 0002 ~~~~~ PTU A 22.00% PTU B 7.00% PTU C 0.00% PTU E ----- PTU F ----- PTU G ----- D SP.ZW. 31-08-10 -----0001 ZMIANA WALUTY GŁÓWNEJ 01 31-08-10 14:10 ---> PLN WALUTA EUIDENCYJNA: PLN SP.OP.A 0.00 SP.OP.B 0.00 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 0.00 PTU B 0.00 SUMA PTU 0.00 NALEŻ. 0.00 IL.PARAGONÓW *0 ILOSC POZYCJI 019 31-08-10-----0002 WALUTA EUIDENCYJNA: PLN SP.OP.A 213.90 SP.OP.B 151.12 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 47.06 PTU B 10.58 SUMA PTU 57.64 NALEŻ. 422.66 WYKONANO ZMIANY W BAZIE TOWAROWEJ </pre>	<p>Nagłówek raportu</p> <p>Numer NIP podatnika</p> <p>Data i nr kolejny wydruku</p> <p>Tryb raportów czytających</p> <p>Nazwa raportu</p> <p>Raport za miesiąc</p> <p>Data ufiskalnienia kasy</p> <p>Koniec zapisów w PF- data i czas</p> <p>Zakres dat</p> <p>Zakres nr raportów</p> <p>Aktywne stawki podatku VAT</p> <p>Nieaktywne stawki podatku VAT</p> <p>Stawka zwolniona</p> <p>Data i numer raportu</p> <p>Data i czas zmiany waluty ewidencyjnej</p> <p>Zaprogramowanie nazwy waluty ewidencyjnej</p> <p>Waluta ewidencyjna PLN</p> <p>Wartość sprzedaży netto w poszczególnych stawkach VAT</p> <p>Wartość sprzedaży zwolnionej od podatku VAT</p> <p>Kwoty podatku VAT w poszczególnych stawkach</p> <p>Łączna kwota podatku VAT</p> <p>Suma należności brutto</p> <p>Ilość zmian w bazie towarowej</p>	<pre> ANUL. PARAG. 1x -10.50 IL. PARAGONÓW *16 ILOSC POZYCJI 020 ŁĄCZNY RAPORT OKRESOWY PLN 31-08-10 31-08-10 0001 0002 ~~~~~ SP.OP.A 213.90 SP.OP.B 151.12 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 47.06 PTU B 10.58 SUMA PTU 57.64 NALEŻ. 422.66 ZEROWANIE RAM 000 WYKONANO ZMIANY W BAZIE TOWAROWEJ *1 ANUL. PARAG. 1x -10.50 IL. PARAGONÓW *16 01 ADAM 10:35 BDA 12345678 </pre> <p>Ilość i wartość anulowanych paragonów</p> <p>Ilość paragonów</p> <p>Ilość pozycji</p> <p>Łączny raport okresowy</p> <p>Waluta ewidencyjna PLN</p> <p>Łączna wartość sprzedaży w stawkach VAT</p> <p>Łączna wartość sprzedaży w stawce zwolnionej</p> <p>Łączna wartość podatku w stawkach VAT</p> <p>Łączna wartość podatku</p> <p>Łączna wartość sprzedaży brutto</p> <p>Ilość zerowań pam. RAM</p> <p>Łączna ilość zmian w bazie towarowej</p> <p>Łączna ilość i wartość anulowanych paragonów</p> <p>Łączna ilość paragonów</p> <p>Numer kasy</p> <p>Kasjer i czas wydruku</p> <p>Logo fiskalne i numer unikatowy</p>
---	---	--

RAPORTY

6.4.7. Raport okresowy po zamknięciu pamięci fiskalnej

<p>TORELL EURO 500T HANDY ***** NIP: 5930101554 01-09-2010</p> <p>***** X ***** RAPORT FISKALNY OKRESOWY *****</p> <p>Data Inst : 31-08-10</p> <p>Koniec zapisów PF 01-09-10 11:49</p> <p>31-08-10 01-09-10 0001 0006</p> <p>~~~~~ PTU A 22.00% PTU B 7.00% PTU C 0.00% PTU E ----- PTU F ----- PTU G ----- D SP.ZW. 31-08-10 -----0001</p> <p>ZMIANA WALUTY GEOLINEJ 01 31-08-10 14:10 ---> PLN WALUTA EWIDENCYJNA:</p> <p>PLN SP.OP.A 0.00 SP.OP.B 0.00 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 0.00 PTU B 0.00 SUMA PTU 0.00 NALEZ. 0.00 IL.PARAGONOW *0 ILOSC POZYCJI 019 31-08-10 -----0002</p> <p>WALUTA EWIDENCYJNA:</p> <p>PLN SP.OP.A 213.96 SP.OP.B 151.12 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 47.06 PTU B 10.58 SUMA PTU 57.64 NALEZ. 422.66 WYKONANO ZMIANY W</p>	<p>Nagłówek raportu</p> <p>Numer NIP podatnika</p> <p>Data i nr kolejny wydruku</p> <p>Tryb raportów czytających</p> <p>Nazwa raportu</p> <p>Data ufiskalnienia kasy</p> <p>Koniec zapisów w PF- data i czas</p> <p>Zakres dat</p> <p>Zakres nr raportów</p> <p>Aktywne stawki podatku VAT</p> <p>Nieaktywne stawki podatku VAT</p> <p>Stawka zwolniona</p> <p>Data i numer raportu</p> <p>Data i czas zmiany waluty ewidencyjnej</p> <p>Zaprogramowanie nazwy waluty ewidencyjnej</p> <p>Waluta ewidencyjna PLN</p> <p>Data i czas zmiany waluty ewidencyjnej</p> <p>Zmiana waluty ewidencyjnej</p> <p>Waluta ewidencyjna EUR</p>	<p>↓</p> <p>U.DU SUMA PTU 1.91 NALEZ. 10.60 IL.PARAGONOW *3 ILOSC POZYCJI 018 01-09-10 -----0005</p> <p>WALUTA EWIDENCYJNA:</p> <p>PLN SP.OP.A 50.49 SP.OP.B 4.58 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 11.11 PTU B 0.32 SUMA PTU 11.43 NALEZ. 66.50 IL.PARAGONOW *2 ILOSC POZYCJI 018 01-09-10 -----0006</p> <p>WALUTA EWIDENCYJNA:</p> <p>PLN SP.OP.A 0.00 SP.OP.B 0.00 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 0.00 PTU B 0.00 SUMA PTU 0.00 NALEZ. 0.00 IL.PARAGONOW *0 ILOSC POZYCJI 018</p> <p>ŁĄCZNY RAPORT OKRESOWY PLN 31-08-10 01-09-10 0001 0006</p> <p>~~~~~ SP.OP.A 277.67 SP.OP.B 155.70 SP.OP.C 0.00 SP.ZW.D 0.00 PTU A 61.09 PTU B 10.90 SUMA PTU 71.99 NALEZ. 505.36 ZERUJĄCIE RAM 000 WYKONANO ZMIANY W BAZIE TOWAROWEJ</p> <p>*2 ANUL.PARAG. 2x -21.00 IL.PARAGONOW *22 01 ADAM 11:53 FE BDH 12345678¹</p>	<p>Łączny raport okresowy</p> <p>Waluta ewidencyjna PLN</p> <p>Zakres dat</p> <p>Zakres nr raportów</p> <p>Łączna ilość paragonów</p> <p>Numer kasy</p> <p>Kasjer i czas wydruku</p> <p>Logo fiskalne i numer unikatowy</p>
---	--	---	---

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

6.4.8. Raport dzienny

TORELL	Nagłówek raportu		
EURO 500T HANDY	Numer NIP podatnika		
NIP: 5938101554	Data i nr kolejny wydruku		
31-08-2010 000036	Tryb raportów czytających		
** NIEFISKALNY **	Nazwa raportu		
XXXXXX X XXXXXX	Aktywne stawki podatku VAT		
RAPORT DZIENNY	Nieaktywne stawki podatku VAT		
XXXXXXXXXXXXXXXXXX	Stawka zwolniona		
PTU A 22.00%	Data i numer raportu		
PTU B 7.00%	Waluta ewidencyjna		
PTU C 0.00%	Wartość sprzedaży netto w poszczególnych stawkach VAT		
PTU E -----	Wartość sprzedaży zwolnionej od podatku VAT		
PTU F -----	Kwoty podatku VAT w poszczególnych stawkach		
PTU G -----	Łączna kwota podatku VAT		
D SP.ZU.	Suma należności brutto		
31-08-10-----0002	Ilość zmian w bazie towarowej		
WALUTA	Ilość i wartość anulowanych paragonów		
EWIDENCYJNA:	Ilość paragonów		
PLN	Ilość pozycji		
SP.OP.A 213.90	Wartość wydanych opakowań zwrotnych		
SP.OP.B 151.12	Wartość przyjętych opakowań zwrotnych		
SP.OP.C 0.00	Ilość i wartość narzutu procentowego		
SP.ZU.D 0.00	Ilość i wartość rabatu procentowego		
PTU A 47.06	Ilość i wartość anulowanych pozycji		
PTU B 10.58	Ilość i wartość transakcji gotówkowych w walucie ewidencyjnej		
SUMA PTU 57.64	Ilość i wartość transakcji gotówkowych w innej walucie		
NALĘŻ. 422.66	Ilość i wartość transakcji czekiem w walucie ewidencyjnej		
WYKONANO ZMIANY W	Ilość i wartość transakcji kredytem w walucie ewidencyjnej		
BAZIE TOWAROWEJ	Wpłata gotówkowa w walucie ewidencyjnej		
*8	Wypłata gotówkowa w walucie ewidencyjnej		
ANUL. PARAG.			
1x -10.50			
IL. PARAGONÓW *16			
ILOŚĆ POZYCJI 020			
OPAK. ZWROTNE 3.00			
OPAK. ZWROTNE -36.00			
NARZUT% 2x 8.70			
RABAT% 2x -13.00			
STORNO 3x -12.30			
GOTÓWKA 13x PLN 256.46			
GOTÓWKA 1x EUR 30.00			
CZEK 1x PLN 23.40			
KREDYT 1x PLN 23.30			
WPLATA-GOTÓWKA 1x PLN 100.00			
WYPŁATA-GOTÓWKA 1x PLN 50.00			

WPLATA-GOTÓWKA 1x EUR 10.00	Wpłata gotówkowa w innej walucie
WYPŁATA-GOTÓWKA 1x EUR 20.00	Wypłata gotówkowa w innej walucie
SZUFLADA-GOTÓWKA PLN 306.46	Gotówka w szufladzie
SZUFLADA-GOTÓWKA EUR 20.00	Gotówka w szufladzie w innej walucie
SZUFLADA-CZEK PLN 23.40	Czek w szufladzie
SZUFLADA-KREDYT PLN 23.30	Kredyt w szufladzie
** NIEFISKALNY ** 01	Numer kasy
EWA 15:07	Kasjer i czas wydruku
01138901	Numer unikatowy

6.4.9. Raport kasjerów

<pre> TORELL EURO 500T HANDY NIP:5930101554 31-08-2010 000044 ** NIEFISKALNY ** ***** X ***** RAPORT KASJEROW XXXXXXXXXXXXXXXXX ADAM GOTOWKA 11x PLN 291.26 CZEK 1x PLN 23.40 KREDYT 1x PLN 23.30 SPRZEDAZ 13x PLN 337.96 ~~~~~ EWA GOTOWKA 2x PLN -34.80 GOTOWKA 1x EUR 30.00 SPRZEDAZ 4x PLN 51.70 ** NIEFISKALNY ** EWA 01 15:10 01138901 </pre>	<pre> TORELL EURO 500T HANDY NIP:5930101554 31-08-2010 000045 ** NIEFISKALNY ** ***** Z ***** RAPORT KASJEROW XXXXXXXXXXXXXXXXX ADAM GOTOWKA 11x PLN 291.26 CZEK 1x PLN 23.40 KREDYT 1x PLN 23.30 SPRZEDAZ 13x PLN 337.96 ~~~~~ EWA GOTOWKA 2x PLN -34.80 GOTOWKA 1x EUR 30.00 SPRZEDAZ 4x PLN 51.70 ** NIEFISKALNY ** EWA 01 15:10 01138901 </pre>	<p>Nagłówek raportu</p> <p>Numer NIP podatnika</p> <p>Data i nr kolejny wydruku</p> <p>Tryb raportów czytających/zerujących</p> <p>Nazwa raportu</p> <p>Imię kasjera</p> <p>Ilość i wartość sprzedaży gotówką</p> <p>Ilość i wartość sprzedaży czekiem</p> <p>Ilość i wartość sprzedaży kredytem</p> <p>Łączna ilość i wartość sprzedaży gotówką</p> <p>Nr kasy</p> <p>Kasjer i godzina zakończenia wydruku</p> <p>Numer unikatowy</p>
---	---	---

6.4.10. Raport opakowań zwrotnych

<pre> TORELL EURO 500T HANDY NIP:5930101554 31-08-2010 000042 ** NIEFISKALNY ** ***** X ***** RAPORT OPAKOWAN ZWROTNYCH XXXXXXXXXXXXXXXXX OPAK.ZWR.01 3.000x 3.00 OPAK.ZWR.03 -12.000x -36.00 ZWROTNE RAZEM: -33.00 ** NIEFISKALNY ** EWA 01 15:10 01138901 </pre>	<pre> TORELL EURO 500T HANDY NIP:5930101554 31-08-2010 000043 ** NIEFISKALNY ** ***** Z ***** RAPORT OPAKOWAN ZWROTNYCH XXXXXXXXXXXXXXXXX OPAK.ZWR.01 3.000x 3.00 OPAK.ZWR.03 -12.000x -36.00 ZWROTNE RAZEM: -33.00 ** NIEFISKALNY ** EWA 01 15:10 01138901 </pre>	<p>Nagłówek raportu</p> <p>Numer NIP podatnika</p> <p>Data i nr kolejny wydruku</p> <p>Tryb raportów czytających/zerujących</p> <p>Nazwa raportu</p> <p>Numer opakowania zwrotnego</p> <p>Ilość i wartość zwróconych opakowań</p> <p>Ilość i wartość przyjętych opakowań</p> <p>Łączna ilość i wartość opakowań zwrotnych</p> <p>Nr kasy</p> <p>Kasjer i godzina zakończenia wydruku</p> <p>Numer unikatowy</p>
--	--	---

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

6.4.11. Raport stanów magazynowych

TORELL		Nagłówek raportu
EURO 500T HANDY		Numer NIP podatnika
NIP: 5930101554		Data i nr kolejny wydruku
31-08-2010 000041		Tryb raportów czytających
** NIEFISKALNY **		Nazwa raportu
***** X *****		
RAPORT STANÓW MAGAZYNOWYCH		
*****		
00001		Numer towaru
JAJA 155.000		Nazwa towaru
00002		Ilość towaru
MLEKO 316.000		
00003		
CHLEB 446.000		
00004		
PIWO -379.000		
** NIEFISKALNY **		Nr kasy
01		
EWA 15:09		Kasjer i godzina zakończenia wydruku
01138901		Numer unikatowy

6.4.12. Raport towarów

TORELL		Nagłówek raportu
EURO 500T HANDY		Numer NIP podatnika
NIP: 5930101554		Data i nr kolejny wydruku
31-08-2010 000038		Tryb raportów czytających/zerujących
** NIEFISKALNY **		Nazwa raportu
***** X *****		
RAPORT TOWARÓW		Nazwa towaru
*****		
COLA		
49.000x 118.06		Wartość wydanego towaru
PEPSI		
43.000x 136.40		Ilość wydanego towaru
CHLEB		
34.000x 161.70		
BUŁKI		
5.000x 3.00		
PIWO MOCNE		
1.000x 3.50		
TOWARY RAZEM:		Łączna wartość wydanego towaru
422.66		
** NIEFISKALNY **		Nr kasy
01		
EWA 15:08		Kasjer i godzina zakończenia wydruku
01138901		Numer unikatowy

MINISTER FINANSÓW
PI7/8012/5/33/11/ARH/81

Warszawa, dnia 11 sierpnia 2011 roku

DECYZJA

w sprawie potwierdzenia spełnienia przez kasę funkcji, kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, ze zm.) w związku z art. 111 ust. 6b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, ze zm.) oraz w związku z § 9 ust. 1 i § 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące oraz warunków ich stosowania (Dz. U. Nr 212, poz. 1338 ze zm.) na wniosek złożony w dniu 13 stycznia 2011r., uzupełniony w dniach 13 i 27 lipca 2011r. oraz 12 sierpnia 2011r. firmy TORELL Danuta Wingert, Stanisław Fiedur – Spółka jawna z Pruszcza Gdańskiego - importera kasy rejestrującej z firmy ELCOM ze Słowacji oznaczonej symbolem EURO-500T HANDY, Minister Finansów potwierdza, że w/w kasa spełnia funkcje, kryteria i warunki techniczne, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące.

Decyzja jest ważna przez okres trzech lat od dnia jej doręczenia.

Kasa oparta jest na programie pracy oznaczonym w wersji źródłowej symbolem 4.012 oraz zawiera program zapisany w pamięci stałej kasy oznaczony przez producenta symbolem h4t012pl.bin, z funkcją odczytu tych symboli w raporcie kasy z zapisów stałych. Kasa współpracuje z programem do odczytu pamięci fiskalnej o nazwie Euro2A 5.09.

Program pracy zawarty w w/w kasie umożliwia współpracę z kompatybilnym programem komputerowym, z tym że kasy nie mają zastosowania do prowadzenia ewidencji sprzedaży towarów i usług, gdzie ze względu na szczególne wymogi trybu jej rejestrowania lub dokumentowania na specjalnych wydrukach stosuje się kasy o zastosowaniu specjalnym. Program działania kasy przewiduje wydruk kopii paragonów i innych dokumentów kasowych na nośniku papierowym.

Na podstawie art. 107 § 4 K.p.a. odstepuje się od uzasadnienia decyzji, ponieważ uwzględnia ona w całości żądanie strony.

TORELL

Instrukcja obsługi kasy EURO-500T HANDY

2

Mając na uwadze powyższe, Minister Finansów orzeka jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 127 § 3 K.p.a. od decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do Ministra Finansów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy powinien być wniesiony w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Z upoważnienia Ministra Finansów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Pakietu od Towarów i Usług
Stanisław Rurka

Otrzymują:

- ① TORELL
Danuta Wingert, Stanisław Fiedur – Spółka jawna
ul. Obrońców Westerplatte 5
83-000 Pruszcz Gdański
2. Dyrektorzy Izb Skarbowych
wszyscy
3. Departament Informatyki
– wg zestawienia okresowego.